

वाषिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०७६/०७७

प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
बागमती प्रदेश, हेटौडा, मकवालपुर, नेपाल

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०७६/०७७

प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

बागमती प्रदेश, हेटौडा, मकवानपुर, नेपाल

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०७६/०७७

प्रकाशक : भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
बागमती प्रदेश, हेटौडा, मकवानपुर, नेपाल
सम्पर्क नं. ०५७-५२५६४२/५२५९४५
इमेल: molmacbagamati@gmail.com
योजना तथा अनुगमन महाशाखा इमेल: pmd.molmac3p@gmail.com
Website: <http://molmac.bagamati.gov.np>

सर्वाधिकार : भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, हेटौडा, मकवानपुर

प्रकाशन वर्ष : वि.सं. २०७७ (२०२०)

प्रकाशन प्रति : ५००

मुख्यमन्त्री

बागमती प्रदेश
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

मन्त्रव्य

कृषि क्षेत्र नेपालको अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड भएकोले यस क्षेत्रको दिगो एवं सन्तुलित विकासवाट ने देशको समग्र विकासको परिकल्पना गर्न सकिन्छ । बागमती प्रदेशमा सबै वर्गका कृषकहरूको जिविकोपार्जन प्रवर्द्धन गर्दै खाद्य सुरक्षाको सुनिश्चितता र गरिबी निवारणको लागि प्रदेश सरकारले कृषिलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ । संघीय, प्रदेश र स्थानीय तिनै तहका सरकारसँग समन्वय गर्दै सम्भावनाहरूलाई प्राथमिकिकरण गरी उचित रणनीति र कार्यक्रम मार्फत प्रभावकारी कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु आजको आवश्यकता हो ।

यस प्रदेशको कृषि क्षेत्रमा साना र मझौला किसानहरूको बढी संलग्नता रहेको छ । निर्बाहमुखी कृषि प्रणाली र यसमा संलग्न श्रमिकहरूको उत्पादकत्व निकै कम रहेदा यस क्षेत्रवाट श्रमसंकटको पलायन बढाउदो छ । त्यसैले कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी कृषि उपजमा आत्मनिर्भर हुन निर्बाहमुखी कृषि प्रणालीलाई नाफामुलक, दिगो एवम् व्यावसायिक प्रणालीमा रूपान्तरणको लागि कृषिमा आधारित उद्योगको विकास गरी रोजगारी र आमदानी वृद्धि गर्दै कृषि क्षेत्रको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि गरी प्रदेशको अर्थतन्त्रमा टेवा पुन्याउने उद्देश्यले प्रदेश सरकारले भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मार्फत कार्यसम्पादन गर्दै आईरहेको छ । यसै सन्दर्भमा विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोमिड-१९ को माहामारी र यसवाट सृजित बन्दाबन्दीका बावजुत यस मन्त्रालयले आ.व. २०७६/०७७ मा कृषि विकासका लागि सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन अवस्था, उपलब्धिहरू र अन्य कृषि तथ्याङ्कलाई प्रादेशिक रूपमा समेटिने गरी प्रकाशन गर्न लागेको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, २०७६ । ०७७ प्रदेशको समग्र कृषि अवस्थाका सम्बन्धमा अद्यावधिक जानकारी राख्न चाहने सबै सरोकारवालाको लागि उपयोगि हुने विद्यास लिएको छु ।

अन्तमा, यस मन्त्रालयवाट आ.व. २०७६/०७७ मा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी, परिणाममुखी र उपलब्धिमुलक कार्यान्वयनको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

कार्तिक, २०७७

डोरमणी पौडेल

प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

बागमती प्रदेश
हेटौडा, मकवानपुर, नेपाल

मा. दावा दोर्जे लामा
मन्त्री

विषय : मन्त्रालय

बागमती प्रदेशमा उपलब्ध प्राकृतिक स्रोत तथा जैविक विविधताको समुचित उपयोग तथा प्रवर्द्धनका साथै दिगो भूमि व्यवस्थापन, सहकारीकरण, व्यवसायीकरण, यान्त्रीकरण, औद्योगिकरण, आधुनिकीकरण, चक्काबन्दी, सामुहिक खेती आदिको माध्यमबाट कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरी समग्र प्रदेशलाई खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको प्रत्याभूती गराई कृषिलाई सम्मानजनक पेशाको रूपमा स्थापित गर्नु आजको आवश्यकता र चुनौती रहेको छ । तुलनात्मक लाभ भएका कृषि उपजको खेतीरउन्नत नश्लका पशुपन्छी तथा मत्स्यपालन, प्रसार सेवा, उत्पादन थलो नजिक संकलन केन्द्र स्थापना, मूल्य शृंखला, बजारि करण आदिद्वारा आधारभूत खाद्य वस्तुको उत्पादनमा आत्मनिर्भरता हासिल गर्न सकेको खण्डमा मात्र नेपाली कृषकहरुको जीवनस्तरमा सकरात्मक प्रभाव हासिल गर्ने देखिन्छ ।

देशमा संघीयताको कार्यान्वयनसँगै तिन तहका सरकारसँगको समन्वयमा दिगो कृषि विकासका लागि आवश्यक कृषकमैत्री कानुन तर्जुमा गरी तिनको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा यस मन्त्रालयले जोड दिँदै आएको छा बाँझो जग्गालाई फोर्ने, उत्पादन थलो बनाइ रोजगार सिर्जना गर्ने, उत्पादन भएको बाली बिक्री नभएको खण्डमा न्यूनतम समर्थन मूल्य तोकी किसानलाई नोकसान नपुग्ने गरी तिन तहको सरकारले खरिद गर्ने आदि कार्य मार्फत खाद्य र पोषण सुरक्षामा टेवा पुर्याउन यस मन्त्रालयले प्राथमिकतामा राखेको छा यस मन्त्रालयको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को प्रमुख कार्यक्रमहरू, प्रगतिको स्थिति, प्रमुख उपलब्धीहरू तथा आधारभूत तथ्याङ्क समावेश गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, २०७७ प्रकाशन गर्न लागिएकोमा अत्यन्त खुसी लागेको छ । यस प्रकारको प्रकाशनको माध्यमबाट मन्त्रालयले सम्पादन गरेका कार्यहरू सरोकारवालाबीच पुग्ने र कार्यसम्पादनको व्यवस्थित अभिलेख समेत रहने हुँदा महत्वपूर्ण रहेको ठानेको छु । साथै यो प्रकाशन समस्त कृषि, सहकारी तथा भूमि सम्बद्ध योजना तर्जुमाको लागि महत्वपूर्ण दस्तावेज बनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । यो प्रतिवेदन प्रकाशनमा संलग्न हुनुहुने सम्पूर्ण कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै उच्चतम उपलब्धी हासिल गर्न योगदान गर्नुहुने यस मन्त्रालय तथा मातहतका सम्पूर्ण निकायका कर्मचारीहरुप्रति आभार प्रकट गर्दै आगामी दिनमा अझ सशक्त र जनमुखी ढंगले देश र जनताको सेवामा दत्तचित्त भई लाग्न सम्बद्ध सबैलाई आग्रह गर्दछु ।

अन्त्यमा, “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” नारालाई साकार तुल्याउन तथा व्यवसायिक एवं प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीको विकासद्वारा उच्च एवं दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गरी खाद्य सुरक्षा, रोजगारी अभिवृद्धि तथा गरिबी निवारण गर्नको निमित मन्त्रालय निरन्तर लागिरहनेछ भन्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

कार्तिक, २०७७

(मा. दावादोर्जे लामा)
मन्त्री

प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

बागमती प्रदेश
हेटौडा, मकवानपुर, नेपाल

मेरो भनाई

नेपालको संविधानले सबै नेपालीलाई खाद्य अधिकार प्रत्याभूत गरेको छ। दिगो विकास लक्ष्यले सन् २०३० सम्मा भोकमुक्त विश्व बनाउने लक्ष्य लिएको छ। हाल मुलुकमा कृषिको यान्त्रिकीकरण, आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्ने उद्देश्यले आ.व. २०७२/७३ देखि २० बर्षीय कृषि विकास रणनीति कार्यान्वयनमा रहेको अवस्था छ।

नेपाली अर्थतन्त्रको प्रमुख क्षेत्र कृषि हो जसमा कुल जनसंख्याको करिब ६६ प्रतिशतको संलग्नता रहेको अवस्था छ। देशको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा करिब २७ प्रतिशत कृषिको योगदान रहेको छ। त्यसैले, कृषि क्षेत्रको विकास राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विकासका लागि महत्वपूर्ण छ। ग्रामीणस्तरमा लगानी अभिवृद्धि गरी आयआर्जन, भूमिको चक्काबन्दी गरी आधुनिक प्रविधिको प्रयोग तथा यान्त्रिकरण मार्फत उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि, कृषिमा व्यवसायीकरण मार्फत युवाहरुलाई स्वरोजगारको अवसर सुनिश्चितता गर्दै बागमती प्रदेशलाई समर्पित रुपमा खाद्य पोषण सुरक्षाको प्रत्याभूती गराउन र प्राकृतिक स्रोत तथा जैविक विविधताको समुचित प्रवर्द्धन तथा उपभोग गर्दै कृषि क्षेत्रको विकासबाटै समृद्ध प्रदेशको रुपमा विकास गर्न सम्भावना देखिन्छ।

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेशले आ.व. २०७६/७७ मा कृषि क्षेत्रको लागि उपलब्ध श्रोत र साधनको उच्चतम सदुपयोग गर्दै कृषि, पशुपन्थी तथा सहकारी विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेको थियो। आ.व. २०७६/०७७ मा कृषि, पशुपन्थी तथा सहकारी क्षेत्रलाई प्राप्त प्रदेश सरकार तर्फ रु. ३,९८,७६,९४,००० र संघीय सर्तान अनुदान तर्फ रु. ८६,०५,५०,००० गरी कुल जम्मा रु. ४,८४,८२,४४,००० बजेटबाट मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुबाट कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका थिए, जसमा Covid 19 को विषम परिस्थितिका बाबजुत पनि ५८.४ प्रतिशत प्रगति हासिल गर्न सफल भएका छौं। यस प्रतिवेदनमा कृषि तथा पशुपन्थी क्षेत्रको कार्यक्रमबाट सो अवधिमा भएको प्रगति र सोबाट प्राप्त महत्वपूर्ण उपलब्धीहरुको विवरण समावेश गरिएको छ।

आ.व. २०७६/०७७ को कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा मार्गदर्शन, निर्देशन दिनु हुने माननीय मुख्यमन्त्री ज्यू माननीय मन्त्री ज्यू माननीय प्रदेश सभाका सांसद ज्यूहरु, माननीय प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका उपाध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरु, प्रमुख सचिव ज्यू तत्कालिन सचिव डा. योगेन्द्र कुमार कार्की ज्यू बागमती प्रदेशमा रहेका मन्त्रालयका सचिवज्यूहरु र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु हुने सम्पूर्ण मातहतका कार्यालय प्रमुख लगायत सम्पुर्ण कर्मचारी वर्ग प्रति हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्न चाहन्छु।

अन्त्यमा यो प्रतिवेदन तयार पार्ने क्रममा आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध गराई प्रतिवेदनलाई पूर्णता प्रदान गर्न सहयोग गर्ने सबै निकायहरु धन्यवादका पात्र छन्। साथै प्रतिवेदनलाई यो रुपमा ल्याउने योजना तथा अनुगमन महाशाखाका प्रमुख डा. शरण कुमार पाण्डे, कृषि अर्थ विज्ञ सुजन कँडेल, कृषि अर्थ विज्ञ अनुप अधिकारी लगायत प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(डा. मतिना जोशी बैद्य)
सचिव

विषय सूचि

परिच्छेद १

सांगठनिक परिचय

१.१	पृष्ठभूमि	१
१.२	सोच	२
१.३	उद्देश्य	२
१.४	लक्ष्य	२
१.५	कार्य जिम्मेवारी	२
१.६	मन्त्रालयको संगठनात्मक संरचना तथा जनशक्ति विवरण	४
१.७	मन्त्रालयको प्राथमिकता	४
१.८	जिल्लागत रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्थी वाली/वस्तुहरु	७

परिच्छेद २

कार्यालयगत प्रगति विवरण तथा मुख्य उपलब्धि

२.१	आ.व. २०७६/०७७ मा सम्पादन भएका महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरु	९
२.२	आ.व. २०७६/०७७ को मन्त्रालयको प्राप्ति प्रतिवेदन	११
२.३	आ.व. २०७६/०७७ को मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरुको बजेट तथा खर्चहरुको विवरण	१७
२.४	आ.व. २०७६/०७७ को कार्यालयगत वित्तीय प्रगति विवरण	२१
२.५	मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरुको बार्षिक प्रगति विवरण (प्रदेश कार्यक्रमतर्फ)	२३
२.६	मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरुको बार्षिक प्रगति विवरण (ब.उ.शी.न. ३१२००१२०, संघीय सर्वानुदान)	२६
२.७	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना तर्फको आ.व. २०७६/७७ को बार्षिक प्रगति विवरण	२७
२.८	प्राङ्गारिक खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम तर्फको आ.व. २०७६/७७ को बार्षिक प्रगति विवरण	२८
२.९	बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बक्तव्यको प्रगति विवरण	२९
२.१०	आ.व. २०७६/७७ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरुबाट हाँसिल मुख्य उपलब्धीहरुको विवरण	३४
२.११	आ.व. २०७६/७७ को बेरुजु फर्झयौटको प्रगति विवरण	३५
२.१२	आ.व. २०७६/७७ को राजश्व संकलनको प्रगति विवरण	३६
२.१३	आ.व. २०७६/७७ को लाभान्वित कृषकहरुको विवरण (प्रदेश कार्यक्रम)	३७
२.१४	आ.व. २०७६/७७ को लाभान्वित कृषकहरुको विवरण (संघीय सर्वानुदान कार्यक्रम)	३०

परिच्छेद ३

विविध विवरणहरु

३.१	आ.व. २०७६/०७७ मा तयार भएका नियमावली तथा कार्यालयहरुको विवरण	९१
३.१.१	आ.व. २०७६/०७७ मा तयार भएका नियमावली	९१
३.१.२	आ.व. २०७६/०७७ मा तयार भएका कार्यालयहरु	९१
३.२	विनियोजित रकम लक्ष्य अनुसार खर्च नभएको भए सो हुन नसक्नुका कारणहरु:	९३
३.३	आगामी कार्यालयादेशा:	९३
३.४	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत आ.व. २०७६/०७७ मा सञ्चालित पकेट तथा ब्लकहरुको विवरण	९४
३.५	आ.व. २०७७/०७८ मा मन्त्रालयबाट संचालन गरिने कार्यक्रमहरु	९१८

परिच्छेद ४

अनुसूचीहरु

अनुसूची ४.१	भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको नागरिक वडापत्र	१२२
अनुसूची ४.२	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको आन्तरिक सांगठनिक ढाँचा	१२९
अनुसूची ४.३	मन्त्रालयको दरबन्दी विवरण	१३०
अनुसूची ४.४	हाल सम्म मन्त्रालयको नेतृत्व गर्ने सचिवहरुको विवरण	१३१

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (आ.व. २०७६/०७७)

अनुसूची ४.५	मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण	१३२
अनुसूची ४.६	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहत रहेका कार्यालय, फार्म, केन्द्रहरुको विवरण सहित कार्यालय प्रमुखको नाम सहित सम्पर्क ठेगाना	१३५
अनुसूची ४.७ :	आ.व. २०७६/०७७ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरुको भलाक	१३९
	परिच्छेद ५	
	प्रदेशस्तरीय कृषि तथा पशुपन्थी सम्बन्धी आधारभूत तथ्याङ्क	
तालिका नं. १ :	बागमती प्रदेशमा भू उपयोग अवस्था र सिंचित क्षेत्रफल	१५७
तालिका नं. २ :	Livestock Population and Distribution by Districts (PROVINCE), Fiscal Year 2018/19	१५८
तालिका नं. ३:	Milking population and its production Bagamati Province, Fiscal Year 2018/19	१५९
तालिका नं. ४:	Net meat production by district Bagamati Province, Fiscal Year, 2018/19	१६०
तालिका नं. ५:	Egg Production by District Fiscal Year 2018/19	१६१
तालिका नं. ६:	Fish Production by water surface area and by districts	१६२
तालिका नं. ७:	Wool Production and distribution by districts, fiscal year 2018/19	१६३
तालिका नं. ८:	Yak/Nak/Chauri population by districts, fiscal year 2018/19	१६४
तालिका नं. ९:	Rabbit population by districts, fiscal year 2018/19	१६५
तालिका नं. १०:	Horses/assess population by districts, fiscal year 2018/19	१६६
तालिका नं. ११:	Cash Crops: Area, Production, and Yield by Districts, fiscal year 2018/19	१६७
तालिका नं. १२:	Oilseed by commodities and by Districts, fiscal year 2018/19	१६८
तालिका नं. १३:	Major cereal Crops by Districts, fiscal year 2018/19	१६९
तालिका नं. १४:	Fresh vegetables by Districts, fiscal year 2018/19	१७०
तालिका नं. १५:	Fresh vegetables by Districts, fiscal year 2018/19	१७३
तालिका नं. १६:	Fresh vegetables by Districts, fiscal year 2018/19	१७५
तालिका नं. १७:	Fresh vegetables by Districts, fiscal year 2018/19	१७८
तालिका नं. १८:	Winter fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19	१८१
तालिका नं. १९:	Winter fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19	१८२
तालिका नं. २०:	Summer fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19	१८३
तालिका नं. २१:	Summer fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19	१८४
तालिका नं. २२:	Citrus fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19	१८५
तालिका नं. २३:	Coffee: Area, Production and Yield by Districts , Fiscal Year 2018/19	१८६
तालिका नं. २४:	Tea: Area and Production by Districts*, Fiscal Year 2018/19	१८७
तालिका नं. २५:	Area, Production and yield of Pulses by districts, fiscal year 2018/19	१८८
तालिका नं. २६:	Major Spice crops by districts, fiscal year 2018/19	१८९
तालिका नं. २७:	बागमती प्रदेशको खाद्य वासलात, आ.व. २०७५/७६(२०१८/१९)	१९०
तालिका नं. २८:	कार्यप्रकृति अनुसार सहकारी विवरण, आ.व. २०७६/७७	१९१
तालिका नं. २९:	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र सञ्चालनमा रहेका सहकारी संस्थाको विवरणविवरण, आ.व. २०७६/७७	१९२
तालिका नं. ३०:	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सहकारी महाशाखा, हेटौँडामा दर्ता भएका सहकारी संस्थाको विवरणविवरण, आ.व. २०७६/७७	१९३
सन्दर्भ सामग्री		१९४

छोटकरी रूप

AI	Artificial Insemination
EFB	European Foulbrood
Ha	Hectare
MoLMAC	Ministry of Land Management, Agriculture and Cooperatives
MT	Metric Ton
PBS	Pre Breeder Seed
PPR	Peste des Petits Ruminants
TPS	True Potato Seed
आ.व.	आर्थिक वर्ष
कि.मी	किलोमिटर
गा.पा.	गाउँपालिका
न.पा.	नगरपालिका
नं.	नम्बर
ब.उ.शी.न.	बजेट उप शीर्षक नम्बर
मे. टन.	मेट्रिक टन
रु.	रुपैयाँ
लि.	लिटर
हे.	हेक्टर

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (आ.व. २०७६/०७७)

सांगठनिक परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

देशको अर्थतन्त्रको प्रमुख क्षेत्र मानिने कृषि क्षेत्रले कुल जनसंख्याको करिब ६६ प्रतिशत मानिसलाई रोजगारीको अवसर प्रदान गरेको छ भने कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा करिब २८ प्रतिशत योगदान रहेको छ । साथसाथै, पशुपालन क्षेत्रले देशको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा करिब ११ प्रतिशत तथा कुल कृषि ग्राहस्थ उत्पादनमा २६.८ प्रतिशत योगदान गर्दै आएको सन्दर्भमा पशुपन्छी क्षेत्रलाई पनि विशेष आर्थिक महत्वका साथ हेर्ने गरिन्छ । देशमा विद्यमान रहेको जमिन र उत्पादक जनशक्तिको रूपमा रहेका किसानलाई जोडेर उत्पादन वृद्धि गरी राष्ट्रिय पुँजीको सृजना गर्न सकिन्छ । यसका लागि कृषिको व्यवसायीकरण, आधुनिकिकरण तथा औद्योगिकीकरण गर्दै उत्पादन र रोजगारीका उपायहरू ग्रामिण क्षेत्रमा विस्तार गर्नुका साथै साना किसान उन्मुख सहकारी माध्यमबाट गरिबी न्यूनिकरण, ग्रामिण श्रमको आयमूलक उपयोग, खाद्य सुरक्षा र आयात प्रतिस्थापन गर्नु आजको आवश्यकता बनेको छ ।

नेपाल विश्व व्यापार सङ्गठन तथा विश्व पशु स्वारक्ष्य सङ्गठनको सदस्य राष्ट्र भएपश्चात् त्यस्तो राष्ट्रका हैसियतले कृषि तथा पशु विकास क्षेत्रमा पूरा गर्नुपर्ने दायित्व निर्वाह गर्न विकासका विभिन्न साफेदारहरूसँग समन्वय गर्दै कृषि तथा पशुपन्छी विकासका कार्यहरू गर्नुपर्ने देखिन्छ । त्यस्तै दिगो विकासको भोक अन्त्य, खाद्य र पोषण सुरक्षा जस्ता लक्ष्य प्राप्त गर्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रमको ढुलो भूमिका रहन्छ । कृषि तथा पशुपन्छी विकासको क्षेत्रमा सार्वजनिक, निजी साथै सहकारी क्षेत्रको लगानी समुचित रूपमा वृद्धि गरी देशलाई कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन सकिने आवश्यकता र सम्भावना छ । यसबाट देशको आर्थिक वृद्धिमा योगदान मात्र नभई समावेशी रूपमा आर्थिक वृद्धिको प्रतिफल जनताहरूमा पुर्याउन सकिने अवसर पनि रहेको छ । सहकारी पद्धतिमा आधारित उद्योग व्यवसायको स्थापना गरी देशको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा योगदान पुन्याउनु सहकारीको मुख्य उद्देश्य हो । गरिबी निवारण, उत्पादक, पूर्ण रोजगारी सिर्जना, सामाजिक एकिकरण र वातावरण संरक्षणमा सहकारी उद्योग व्यवसायको योगदान महत्वपूर्ण रहेको छ । नेपालको संविधान अनुसार सहकारी क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गर्दै राष्ट्रिय विकासमा अत्याधिक प्रयोग गर्ने र कृषि तथा भूमि सुधार सम्बन्धि नीति अवलम्बन गरी भूमि व्यवस्थापन, भूमि प्रशासन, जग्गा नापजाँच, भूमि सुधार, भू(उपयोग तथा चकलाबन्दी सम्बन्धि प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्डको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमनको आवश्यकता रहेको छ ।

कृषि पर्यटन मार्फत ग्रामीणस्तरमा रोजगारीका अवसर सृजना तथा कृषिमा व्यवसायीकरण मार्फत स्वरोजगारको अवसर सुनिश्चितता गर्दै प्रदेशलाई समष्टिगत रूपमा खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको प्रत्याभूती गराउनुको साथै प्रदेशमा उपलब्ध प्राकृतिक स्रोत र जैविक विविधताको समुच्चित प्रवर्द्धन तथा उपभोग गर्दै प्रदेशलाई कृषि क्षेत्रको विकासबाटै समृद्ध प्रदेशको रूपमा विकास गर्ने

सकिन्छ । यसै सन्दर्भमा २०७४/१०/१० गते प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदबाट सातौ प्रदेशमा भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको गठन भएको छ । जस अनुसार भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय गठन गरी यसको कार्यक्षेत्र समेत निर्धारण भएको छ ।

१.३ सोच

भूमि, कृषि तथा सहकारी क्षेत्रको दिगो विकास, खाद्य सम्प्रभूता, आत्मनिर्भर र समृद्ध प्रदेश ।

१.४ उद्देश्य

- (क) कृषिमा आधुनिकिकरण र व्यवसायीकरण गरी खाद्य र पोषण सुरक्षा गर्दै उद्योग प्रवर्द्धन गरी निर्यात गर्ने अवस्था सिर्जना गर्ने ।
- (ख) एकिकृत कृषि, पशु सेवा, भूमि र सहकारी क्षेत्रमा सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरी वृहत्तर उत्पादन क्षेत्र बनाउने ।
- (ग) एकल महिला, जनजाति, आदिबासी, दलित लगायत पिछडिएको समुदायमा लक्षित भूमि, कृषि, तथा सहकारी सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
- (घ) चकलाबन्दी गरी कृषिको समग्रमा उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने ।
- (ङ) “One Health Approach” मा आधारित वातावरण विकास तथा पशुपन्थी रोग न्यूनीकरण गर्ने ।
- (च) स्थानीय र रैथाने जातका कृषि तथा पशुपन्थीहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरी जैविक विविधताको संरक्षण एवं उपयोग गर्ने ।

१.५ लक्ष्य

दिगो भूमि व्यस्थापन, कृषि र सहकारीको माध्यमबाट प्रदेशलाई खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाई उच्च र फराकिलो आर्थिक वृद्धिदर हाँसिल गर्ने ।

१.६ कार्य जिम्मेवारी

- यस मन्त्रालयबाट निम्न कार्यहरू सम्पादन हुनेछ ।
- कृषि, पशु विकास तथा खाद्य पोषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड र योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ।
- कृषि तथा पशुपन्थीजन्य रोग, किरा एवं महामारी नियन्त्रण ।
- कृषि औद्योगिकीकरण र पशुपन्थी उद्योग व्यवसायको विकास तथा प्रवर्द्धन ।
- कृषि तथा पशु यान्त्रीकरण र उन्नत औजार विकास तथा विस्तार ।

- कृषि तथा पशुरोग निदान प्रयोगशाला व्यवस्थापन र नियमन ।
- कृषि उपज, कृषिजन्य वस्तु, पशुपन्छी, पशुपन्छीजन्य पदार्थ, पशु उत्पादन सामाग्री, बिउबिजन, नश्ल सुधार सेवा, प्रविधिको गुणस्तर निर्धारण, सम्बद्धता निर्धारण, स्तरीकरण, प्रमाणीकरण र नियमन ।
- प्रादेशिक खाद्य सुरक्षा, खाद्य अधिकार, खाद्य सम्प्रभुता र खाद्य गुणस्तर ।
- कृषि तथा पशुपन्छी, खाद्य प्रविधि सम्बन्धी अध्ययन एवं अनुसन्धान तथा विकास र प्रवर्द्धन, तथ्याङ्क प्रणालीको व्यवस्थापन र स्रोत संरक्षण ।
- मल, बिउ र विषादी आपुर्ति व्यवस्था र नियमन
- कृषि प्रसार, कृषक तालिम तथा क्षमता विकास र सशक्तीकरण ।
- कृषि उपजको न्यूनतम समर्थन मूल्य कार्यान्वयन ।
- कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन ।
- कृषि बजार, पूर्वाधार र कृषि फार्म केन्द्रहरूको विकास, विस्तार तथा सञ्चालन ।
- राष्ट्रिय नीति र मापदण्ड बमोजिम पाराभेटको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी र नियमन ।
- सामुहिक खेती, कृषि करार खेतीको कार्यान्वयन र प्रवर्द्धन ।
- चरन तथा खर्क सम्बन्धी प्रादेशिक नीति तथा कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ।
- कृषि तथा पशुपन्छीजन्य औषधी, विषादी र सूक्ष्म पोषणतत्वयुत वस्तुको उपयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा उत्पादन, उपयोग र बिक्री वितरणको अनुमति, अनुगमन र नियमन ।
- भूमि व्यवस्थापन, भूमि प्रशासन र जग्गा नापजाँच, भूमिसुधार, भू(उपयोग तथा चकलाबन्दी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्डको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ।
- निजी, सरकारी तथा सर्वजनिक जग्गाको प्रादेशिक अभिलेख व्यवस्थापन ।
- जग्गादर्ता, रजिस्ट्रेशन, जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा, दाखिल खारेज, स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन ।
- संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने नक्सा, भौगोलिक सूचना र अभिलेख तथा प्रदेशभित्रका नापनक्सा र अभिलेखको व्यवस्थापन ।
- नाप नक्साका नियन्त्रण विन्दुहरूको सञ्जाल स्थापना ।
- ऋमबद्ध किता नापी र भूमि लागत सम्बन्धी मापदण्ड र कार्यान्वयन ।
- भूमिहिन सुकुम्बासी, दलित, मुक्त कमैया, हलिया, हरवा चरवा आदि वर्गको बसोबास, जीविकोपार्जन र पुनःस्थापना सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ।
- सरकारी जग्गा भाडामा दिने सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ।

- सुरक्षित बसोबास र जग्गा एकीकरण सम्बन्धी नीति कार्यान्वयन ।
- गुठी तथा गुठीजग्गा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन तथा गुठी तथा गुठीजग्गाको संरक्षण, अभिलेख व्यवस्थापन र संघीय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय ।
- गरिबी निवारण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन तथा अध्ययन, अनुसन्धान, सर्वेक्षण, सूचना संकलन, गरिब घरपरिवार पहिचान, सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण ।
- सहकारी संस्था, सहकारी संघ तथा सहकारी बैंक सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्डको तर्जुमा र कार्यान्वयन, सञ्चालन अनुमति, नियमन, तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान ।
- सहकारी बचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धी प्रादेशिक मापदण्ड निर्धारण र नियमन ।
- सहकारी सम्बन्धमा संघीय, अन्तरप्रादेशिक र स्थानीय तहका संघ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य ।
- सहकारी क्षेत्रको विकास तथा प्रवर्द्धन, क्षमता अभिवृद्धि र परिचालन ।

१.६ मन्त्रालयको संगठनात्मक संरचना तथा जनशक्ति विवरण

मन्त्रालयको स्थापना पश्चात मिति २०७५/०२/०६ मा स्वीकृत मन्त्रालयको संगठन संरचना र दरबन्दी अनुसार मन्त्रालय अन्तर्गत हाल प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा, योजना तथा अनुगमन महाशाखा, खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन महाशाखा, पशुपक्षी विकास महाशाखा, भूमि व्यवस्था महाशाखा र भूमिश्रोत नक्सांकन महाशाखा रहेका छन् । यसका अलावा मन्त्रालय मातहतमा कृषि विकास निर्देशनालय, पशुपन्थी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, सहकारी प्रशिक्षालय, कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालीम केन्द्र, पशु सेवा तालीम केन्द्र, ७ वटा कृषि ज्ञान केन्द्रहरू, ८ वटा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा केन्द्र, बिउ परीक्षण, माटो परीक्षण र बाली संरक्षण गरी ३ वटा प्रयोगशालाहरू, १ वटा मौरी विकास कार्यक्रम, मसलाबाली, कन्दमुल तरकारी, किम्बु नर्सरी, शितोष्ण फलफूल रूटस्टक, पुष्प र २ वटा मत्स्य गरी ८ वटा विकास केन्द्रहरू, उपोष्ण प्रदेशीय बागवानी, शितोष्ण बागवानी नर्सरी, प्रजनन पिढी बिज कोया स्रोत र व्यवसायिक ग्रेनेज गरी ३ वटा केन्द्र र १ वटा बाखा विकास फार्म गरी जम्मा ३६ वटा कार्यालय र १ वटा प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड रहेका छन् । यस मन्त्रालय र मन्त्रालय अन्तर्गतका उल्लेखित कार्यालयहरूमा प्राविधिक तथा प्रशासनिक समूहका विभिन्न तहमा गरि ६०८ दरबन्दीको व्यवस्था रहेको छ ।

१.७ मन्त्रालयको प्राथमिकता

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले आफ्नो लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्त गर्न निम्न

बमोजिमको कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको छ ।

- (क) कृषि भूमिको चकलाबन्दी र एकीकरण गरी खाद्यान्न, तरकारी, नगदे बाली, फलफूल, मत्स्य, मासु, अण्डा, दुध, च्याउ, मह, जडिबुटी जस्ता कृषि उत्पादनको विशिष्टीकृत उत्पादन क्षेत्र निर्धारण गर्ने ।
- (ख) सहकारी, नीजि, सामूहीक तथा करार खेतीमा आधारित एकिकृत कृषि प्रणालीलाई अभियानको रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
- (ग) कृषिमा आत्मनिर्भर हुन तथा निर्यातयोग्य कृषि उपजहरूको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा कम्तीमा एक-एक वटा कृषि फर्म स्थापना र सञ्चालन गर्न निजी क्षेत्र तथा सहकारी संस्थाहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईने ।
- (घ) आगामी ३ वर्ष भित्र प्रदेशलाई फलफूल, तरकारी, पुष्प, मह, च्याउ, माछा, मासु, अण्डा र दूधमा तथा आगामी पाँच वर्ष भित्र खाद्यान्नमा आत्मानिर्भर बनाउने दिशामा केन्द्रित भई कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिने ।
- (ङ) बाँभिदै गएको खेतियोग्य जमिनलाई कृषि उत्पादनका लागि उपयोगमा ल्याउन बेरोजगार युवाहरूलाई परिचालन गर्न प्रोत्साहन गरिने । कृषिमा आधारित विभिन्न फलफूल, दुध, दुधजन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने किसानलाई प्रोत्साहन गर्न अनुदान प्रणालीलाई प्रतिफलमा आधारित बनाइने ।
- (च) सिंचित क्षेत्र विस्तार गरी कृषि उत्पादनमा वृद्धि गर्न डिप बोरिङ्ग, लिफ्ट सिंचाइ, थोपा सिंचाइ, सोलार सिंचाइ जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने । आकाशे पानी संकलन, भण्डारण, प्लाष्टिक पोखरी, तालतलैयाको उपयोगबाट कृषियोग्य जमिनमा थप सिंचाइको सुविधा पुन्याइनेछ । प्राकृतिक तालतलैया संरक्षण एवं नयाँ तालतलैया निर्माण गरी मत्स्यपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (छ) कृषिमा रासायनिक मल तथा बिषादी प्रयोग नभएको स्थल पहिचान गरि त्यस्ता क्षेत्रलाई प्राङ्गारीक कृषि क्षेत्र घोषणा गर्ने । “जैविक उत्पादनको लहर, स्वस्थ जीवनको मूल आधार” भन्ने सोच सहित वृहत्तर प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन कार्यक्रम संचालन गरिने । आगामी पन्, बर्षभित्र विषादीमुक्त र प्राङ्गारिक प्रदेशको रूपमा विकास गर्ने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइने ।
- (ज) बिषादीयुक्त फलफूल तथा तरकारीहरूको उपभोगबाट सिर्जित स्वास्थ्यजन्य समस्या सम्बोधन गर्ने तथा हरित शहर निर्माणमा योगदान पुन्याउन शहरी क्षेत्रहरूमा उच्च प्रविधियुक्त प्राङ्गारीक कौशी खेती कार्यक्रम प्रवर्द्धन गर्ने ।

- (भ) कृषक स्वास्थ्य बीमा, कृषि पकेट क्षेत्र तथा व्यवसायीक पशुपन्छीपालनलाई लक्षित गरी बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । कृषि प्राविधिक, बेरोजगार तथा विदेशबाट फर्कका युवाहरूलाई सरल ढङ्गबाट सस्तो ब्याजमा कृषि ऋण उपलब्ध गराउन आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।
- (ज) नेपालको संविधानमा उल्लेखित खाद्य सम्प्रभुताको हक कार्यान्वयन गर्न स्थानीय तहको समन्वय र सहकारितामा रैथाने प्रकृतिका खाद्यान्न उत्पादन तथा उपभोगको संरक्षण सम्बर्द्धन र प्रबर्द्धन गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- (ट) सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा, सामुदायिक वन निजी वन तथा राजमार्ग वरिपरीका क्षेत्रहरूमा फलफूल, चिउरी, अगरउड, रुद्राक्ष, बोधचित्त जस्ता बहुमूल्य तथा उपयोगी विरुवाहरूको वृक्षारोपण कार्यलाई प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था मिलाइने ।
- (ठ) कृषि औजार उत्पादन, कृषि उपज भण्डारण तथा प्रशोधन, कृषि थोक बजार तथा बिक्रीस्थल निर्माण जस्ता कार्यहरू सार्वजनिक निजी सहकारीका माध्यमबाट अगाडि बढाइने । उत्पादन क्षेत्रलाई पायक पर्ने गरी प्रत्येक जिल्लामा कम्तीमा एक स्थानमा खाद्य भण्डार, शीत भण्डार र रस्टीक भण्डार निर्माण गर्ने ।
- (ड) हिमाली क्षेत्रमा चौरीपालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न चौरी पालक कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम ल्याइने ।
- (ढ) सार्वजनिक-निजी-सहकारीको क्षेत्रको सहभागितामा दूग्ध चिस्यान तथा प्रशोधन केन्द्र विस्तार गरिने । गुणस्तरीय खाद्य पदार्थको सुनिश्चितता गर्दै स्वस्थ जीवनको आधार निर्माण गर्ने प्रदेश खाद्य गुणस्तर परीक्षण संयन्त्र स्थापना गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने ।
- (ण) सहकारी क्षेत्रको समुचित व्यवस्थापनका लागि नियमन, प्रवर्द्धन र प्रशिक्षणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने । छरिएर रहेको श्रम, सीप, पूँजी एवं श्रोतलाई एकीकृत गर्दै आर्थिक समृद्धिका क्रियाकलापमा केन्द्रित गर्न सहकारीमा रहेको बचतलाई उद्योग व्यवसायमा लगानी गर्ने प्रोत्साहन गर्ने ।

- (त) सहकारी क्षेत्रलाई कृषि वस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्षेत्रमा लगानी बढाउन अभिप्रेरित गरिने । उत्पादन कार्यमा संलग्न सहकारी संस्थाहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि, संस्थागत विकास तथा कृषि वस्तु उत्पादन स्तरीकरण, भण्डारण तथा बजारीकरण गर्न थप प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (थ) संघीय सरकार र स्थानीय तहसंग समन्वय र सहकार्य गरी भूमिको बनौट, क्षमता र उपयुक्तताको आधारमा वर्गीकरण गरी सोही अनुसार तोकिएको भूमिको उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाइने । समानता तथा औचित्यका आधारमा भूमिहीन, सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबास गरिरहेका परिवार र गुठी जग्गाका समस्याहरू सम्बोधन गर्न संघीय सरकारसंग आवश्यक पहल गर्ने ।

१.८ जिल्लागत रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्थी बाली/वस्तुहरू

यस मन्त्रालयले कृषि तथा पशुपन्थी उत्पादनलाई विशिष्टीकृत गरी जिल्लागत रूपमा प्राथमिकतामा राखेर कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दै आईरहेको छ । बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरूमा प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्थी बाली र वस्तुहरू तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.स.	जिल्ला	कृषिजन्य बाली	पशुपन्थीजन्य वस्तु
१	रसुवा	स्याउ, आलु, तरकारी, च्याउ, कागती	याक, रेन्बो ट्राउट, भेडा, चौरी, बाखा
२	नुवाकोट	आलु, स्ट्रबेरी, खाद्यान्न, तरकारी (उच्च प्रविधि), कफी, किवी, च्याउ, अलैंची, कागती, खुर्पानी	रेन्बो ट्राउट, बाखा, भेडा
३	धादिङ्ग	तरकारी (उच्च प्रविधि), मकै, लिची, कागती, सुन्तला	बाखा, गाई, भैसी, रेन्बो ट्राउट, कुखुरा
४	काठमाण्डौ	पुष्प, तरकारी, च्याउ, कागती, नासपती, कौशी खेती	कुखुरा, गाई
५	ललितपुर	कफी, पुष्प, तरकारी (उच्च प्रविधि), मह, च्याउ, कागती, कौशी खेती	कुखुरा, बाखा, भैसी, रेन्बो ट्राउट
६	भक्तपुर	तरकारी (उच्च प्रविधि), च्याउ, आलु, कागती कौशी खेती	कुखुरा, गाई
७	काम्पे	कफी, आलु, किवी, स्ट्रवेरी, खाद्यान्न, पुष्प, तरकारी, कागती	गाई, भैसी, बाखा
८	सिन्धुपाल्चोक	किवी, चिया, खाद्यान्न, कफी, आलु, च्याउ, कागती	रेन्बो ट्राउट, गाई, भैसी, बाखा

क्र.सं.	जिल्ला	कृषिजन्य बाली	पशुपन्धीजन्य वस्तु
९	दोलखा	आलु, किवी, स्याउ, तरकारी, अलैंची, कागती, चिया, कफी, हलुवावेद	रेन्बो ट्राउट, भेड़ा, गाई, चौरी, बाख्ता
१०	रामेछाप	आलु, किवी, स्याउ, जुनार, चिया, कफी, अलैंची, कागती	रेन्बो ट्राउट, बाख्ता, चौरी, गाई
११	सिन्धुली	जुनार, खाद्यान्न, कटहर, केरा, एभोकाडो, हलुवावेद, कागती	बाख्ता, माछा, गाई, भैसी, बंगुर
१२	चितवन	खाद्यान्न, पुष्प, बिउ, तरकारी, केरा, मह, चिउरी, एभोकाडो, हलुवावेद, लिंची, किवी, कागती, सुन्तला, कौशी खेती, तरकारी (उच्च प्रविधि),	बाख्ता, माछा, गाई, भैसी, कुखुरा, बंगुर
१३	मकवानपुर	तरकारी, अलैंची, मह, च्याउ, चिउरी, नासपती, किवी, आलु, सुन्तला, एभोकाडो, हलुवावेद, कागती, कौशी खेती	माछा, गाई, बाख्ता, बंगुर, रेन्बो ट्राउट

कार्यालयगत प्रगति विवरण तथा मुख्य उपलब्धि

२.१ आ.व. २०७६/०७७ मा सम्पादन भएका महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरू

आ.व. २०७६/०७७ मा यस मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूवाट विभिन्न महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन् ।

१. बागमती प्रदेशका काठमाण्डौ उपत्यका र काघे बाहेकका ९ जिल्लामा १२ कोल्डस्टोर निर्माण कार्य भैरहेको, चालु आ.व. २०७७/७८ मा सम्पन्न हुने, उक्त निर्माण कार्यबाट १७७०० मे.ट. फलफूल तथा तरकारी भण्डारण गर्न सकिने ।
२. सिन्धुलीको दुधौलीमा १२१ विगाहा तथा चितवनको माडीमा १०० विगाहामा चक्लाबन्दी मार्फत सामूहिक खेती भइरहेको तथा नुवाकोटको लिखु र पन्चकन्या गापा तथा सिन्धुपाल्योकको मेलम्ची नपा र इन्द्रावती गापामा सामूहिक खेतीको शुरुवात भएको ।
३. प्रदेशका ९ स्थानहरूमा नीजि/समूह/सहकारी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा ५० प्रतिशत अनुदानमा एकिकृत मोडेल कृषि फार्म स्थापना भई सञ्चालन भएको ।
४. प्रदेशका ५९ वटा निर्वाचन क्षेत्रहरूमा नीजि/समूह/सहकारी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा ५० प्रतिशत अनुदानमा नमुना कृषि फार्म स्थापना भई सञ्चालनमा आएका ।
५. उत्पादनका आधारमा दूधमा प्रति लिटर रु. १ का दरले १९८ वटा दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थालाई ७ करोड ८३ लाख १८ हजार ४ सय २२ अनुदान वितरण गरिएको ।
६. कृषि उपजहरूको बजारिकरण प्रवर्द्धनका लागि कृषि पकेट क्षेत्रहरूमा ६९ वटा कृषि सङ्करण निर्माण तथा मर्मत गरिएको ।
७. मागमा आधारित ९६ वटा सौर्य सिंचाइ तथा ५३ वटा लिफ्ट सिंचाइ कार्यक्रमबाट थप ४६० हे. सिंचित क्षेत्र विस्तार भएको ।
८. एकिकृत रेन्चो ट्राउट माछा विकास तथा विस्तार कार्यक्रमतर्फ २५.२५ रोपनीमा रेशवे निर्माण, १२ वटा ह्याचरी र २१ वटा दाना उद्योग (दाना मेसिन र स्टोर घर) स्थापना भएको ।
९. कृषक समूह/सहकारी/नीजि क्षेत्रको साफेदारीमा बृहत्तर मत्स्य विस्तार तथा विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ५५.४७३ हे. मा पोखरी विस्तार तथा वायोफ्लक प्रविधिद्वारा २४ वटा पोखरी निर्माण भएको ।
१०. कृषि पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि १६ वटा कालिज फार्म, १८ वटा स्थानीय कुखुरा फार्म, ३ वटा टर्की फार्म, १ कडकनाथ र १ वटा अल्पका फार्म स्थापना भई संचालनमा आएको ।
११. रसुवा जिल्लामा १०५ रोपनीमा उन्नत (High Density Planting) स्याउ खेती विस्तार भएको ।
१२. मानव र वन्यजन्तुबीचको द्वन्द्व न्यूनीकरण तथा कृषि उपजको सुरक्षाका लागि वितवन

राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरूको सहभागितामा आ.व. २०७६/७७ मा २.३ कि.मि. पर्खाल निर्माण गरिएको, आ.व. २०७७/७८ मा पनि निरन्तरता दिइने ।

१३. प्रदेशमा कृषि यान्त्रीकरण प्रवर्द्धनका लागि ११५९ कृषक समूह/सहकारी/निजी फर्महरूलाई ७५ प्रतिशत अनुदानमा साना मैशिनरी औजार उपकरणहरू वितरण गरिएको ।
१४. राप्ती न.पा.-२ वटा, खाँडादेवी गा.पा.-३ वटा, पाँचपोखरी थाउँपाल गा.पा.-३ वटा, वेनीघाट रोराड गा.पा.-२ वटा र भिमफेदी गा.पा.-१ वटा गरी कुल ११ वटा बाखा फार्म स्थापना तथा संचालन भएका ।
१५. निजि क्षेत्रसँगको साझेदारीमा मकवानपुर जिल्लाको औद्योगिक क्षेत्रमा कृषि औजार कारखाना स्थापनाको लागि डि.पि.आर. तयार भएको ।
१६. चितवन जिल्लामा नमुना डेरी तथा दुग्ध प्रशोधन प्लान्ट (क्याउँवरी र चक्केट सहित) निर्माणका लागि डि.पि.आर. तयार भएको ।

२.२ आ.व. २०७६/०७७ को मल्तालयको प्रगति प्रतिवेदन

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	एकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक भारित प्रगति			वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
			सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	खर्च
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
क)	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रम वितवनको भण्डारामा कृषि तालिम केन्द्र भवन निर्माण निरन्तरता (भवन निर्माण)								११
१	फलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि सामग्रेदारिमा शीत भण्डार निर्माण (निरन्तरता)	१	१०.७१	८००००	१	९.५२	५८५९५	५८५९५	७३
२	नक्स एकाई तथा GIS प्रणाली स्थापना ए संचालनको लागि उपकरणहरू (ब्रांडेड डेस्कटप कम्प्युटर २, GPS उपकरण २, ब्रांडेड ल्यापटप १ र कलर प्रिन्टर २) खरिद	११	४१.५	३१००००	११	४१.५०	३२२६११	३२२६११	१०४
३	मानव र वन्यजन्तुबीच छन्द न्युनिकरण तथा कृषि वाली सुरक्षाका लागि वितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहका समन्वयमा पर्याल निर्माण (निरन्तरता) (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	८	१७.६७	१३२०००	२.३	४.८६	३०८०९	३०८०९	२३

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	एकाई	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक भारित प्रगति	वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत			
		सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
५	मकवानपुर जिल्ला प्रादेशिक तरकारी तथा फलफूल थोक वजार निर्माण तथा संचालन (वहवर्षिय) (अन्य सर्वजनिक निर्माण)	संख्या	१	१.३३९	१००००	०.०७	४९८	४९८	५
६	प्रादेशिक डुग्ध विकास वोर्ड, सहकारी विकास वोर्ड तथा समस्याप्रस्त सहकारी संस्थाहरुको व्यवस्थापनका लागि गठन हुने समितिका लागि पूँजीगत खर्च तरफको कार्यक्रम (पशुधन विकास खर्च)	संख्या	२	०.८५७	६४००				
क)	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:		७२.१४	५३८९००	५५.९५	४९२५१३	४९२५१३	५६६	
आ)	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु								
७	Milk quality chain analysis का लागि अध्ययन	पटक	१	०.१३४	१०००	१	०.१३४	१००	१०
८	प्रदेश कृषि विकास सम्बन्धी गुरुव्योजना तथारी	पटक	१	०.२६८	२०००	०		५१३	५१३
९	प्राङ्गणिक मापदण्ड निर्धारण एवं प्राङ्गणिक कृषि पकेट क्षेत्र पहिचानका लागि अध्ययन	पटक	१	०.२०१	१५००	१	०.२०	१४७७	१४७७

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	एकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक भारित प्रगति		वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत		
			सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
१०	प्रशोधन केन्द्र सहितको आधुनिक कृषि बजार स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन र डिपिआर. निमणि (Kathmandu University, school of management science मार्फत अध्ययन गर्ने)	पटक	१	०.२०१	१५००	१	०.२०	१५००	१५००	१००
११	कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि तालिम (प्रमाणपत्र दिने)	पटक	३	०.०४	३००	१	०.०१	५३	५३	१८
१२	खस सम्बन्धी तालिम (प्रमाणपत्र दिने) कृषि अधिकृत तथा प्राविधिकहरुको लागि वैदेशिक तालिम	पटक	३	०.२०१	१५००	१	०.०६	३३०	३३०	२२
१३	युवा तथा उत्कृष्ट कृषकका लागि वैदेशिक श्रमण कार्यक्रम	पटक	२	०.६६९	५०००					
१४	राप्ती नगरपालिका, चितवन र मध्यपुर ठिमी नगरपालिका, भक्तपुरको सहकार्यमा कृषि तालिम संचालन	संख्या	२	०.०२७	२००	२	०.०२७	१८३	१८३	१२
१५	मालपोत कार्यालयहरुको अनुगमन तथा सहजिकरण गरी आर्थिक मासिला तथा योजना मन्त्रालय र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा राजश्वको प्रतिवेदन बुझाउने	पटक	२	०.०६७	५००					

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	एकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक भारित प्रगति		वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत		
			सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
१७	कृषि, पशुपन्थी, खाद्य, सहकारी तथा भूमि सम्बन्धी गोष्ठी, दिवस, समारोह संचालन (गोष्ठी तथा कार्यशाला)	पटक	१४	०.१८७	१४००	२	०.०२	२२५	२२५	१६
१८	पशुपन्थी एवं मत्स्य सम्बन्धी प्रादेशिक ऐन, नियम एवं कार्यविधि सम्बन्धी सरोकारवालाहरुसंग कार्यशाला (गोष्ठी तथा कार्यशाला)	पटक	३	०.०५४	४००	२	०.०५	३९३	३९३	१८
१९	द्रामेलिङ्ग सेमिनार	पटक	१	०.०५७	५००	१	०.०७	५००	५००	८०
२०	ऐथाने तथा लोपान्मुख वालीहरुको सरक्षण एवं उपयोगिता बारे सरोकारवालाहरुबीच गोष्ठी	पटक	१	०.०२७	२००					०
२१	प्रदेशको कृषि प्रणालीमा जलवायु परिवर्तनको प्रभाव तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनको सफल अभ्यास बारे गोष्ठी	पटक	१	०.०२७	२००					०
२२	खाद्य प्रविधि सम्बन्धी गोष्ठी	पटक	३	०.०४	३००	१	०.१३	८६	८६	२९
२३	खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी प्रादेशिक ऐन, नियम एवं कार्यविधि सम्बन्धी सरोकारवालासंग बैठक	पटक	३	०.०४	३००	३	०.०४	२९४	२९४	१८
२४	प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरुमा सार्वजनिक पर्ति जग्गाको विवरण सङ्कलन तथा प्रकाशन	पटक	१	०.०४	३००					

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	एकाई	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक भारित प्रगति	वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
		सूचक	भार	बजेट	खर्च	
२५	वैज्ञानिक भूमि व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य योजना तथार गर्ने	पटक	१	०.०१३	१००	
२६	प्रदेश भरको भूमि सम्बन्धी प्रोफाइल तथार गरी प्रकाशन गर्ने	पटक	१	०.०४	३००	
२७	न्दू एकाई तथा GIS प्रणाली स्थापना र संचालन	पटक	१	०.०५७	५००	
२८	जलवायू अनुकूल कृषि प्रणालीमा विकास भएका नविन प्रविधि र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सफल आयास बारे अध्ययन तथा प्रतिवेदन	पटक	१	०.२६६	२०००	१ १४९
२९	असल कृषि/पशुपत्नी आयास तथा उत्कृष्ट कृषि कार्यहरुको डम्कमेट्री निर्माण तथा प्रसारण	पटक	६	०.२४१	१५००	६ १७८
३०	स्थानीय तहसंगको साझेदारीमा मकवानपुर जिल्लाको हेठोडामा कृषि सुपरमार्केट स्थापनाका लागि DPR तथार गरी कार्य प्रारम्भ गर्ने	सञ्चया	१	१.३३९	१००००	१११
३१	खाद्य सुरक्षा अनुगमन प्रणाली स्थापना र संचालन	पटक	१	०.०४	३००	३२
३२	प्रदेशको खाद्य सुरक्षाको अवस्थाबारे प्रोफाइल निर्माण	पटक	१	०.०२७	२००	
३३	खाद्य स्वच्छता प्रवर्द्धन तथा नियमन कार्यक्रम	पटक	३	०.०४	३००	१४

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	एकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक भारित प्रगति		वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत		
			सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
३४	दुध, फूल, मासु खाओ रख्ने रहो अभियान संचालन	पटक	२	०.०२७	२००	१	०.०१	१००	१००	५०
३५	तथ्याङ्क संकलन र विश्लेषणको लागि सफ्टवेयर निर्माण	पटक	१	०.१३४	१०००	१	०.१३	९८२	९८२	९८
३६	केन्द्रिय अण्डा संघको सहकार्यमा अण्डाको वजारीकरणको लागि अण्डा फोस्टिवल संचालन	पटक	१	०.०४	३००	१	०.०४	३००	३००	१००
३७	प्रादेशिक दुग्ध विकास वोर्ड, सहकारी विकास वोर्ड तथा समस्याप्रत सहकारी संस्थाहरुको व्यवस्थापनका लागि गठन हुने समितिहरुको लागि तलब, भता लगायतका अनिवार्य दायित्वका खर्च तथा कार्यक्रम	संख्या	१	०.६१६	४६००					
३८	सहकारी संस्थाहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	पटक	३०	०.२०१	१५००					
३९	सहकारी संस्था अनुदान तथा सहजीकरण कार्यक्रम	जिल्ला	१३	०.८७	६५००					
४०	कृषि भेला प्रदर्शनीहरुलाई सहयोग संख्या	१०	०.२६८	२०००	७	०.१९	१८९७	१८९७	९५	
४१	निजि क्षेत्रसंगको साझेदारीमा मुक्तवानपुर जिल्लामा कृषि औजार कारखाना स्थापनाको कार्य प्रारम्भ	संख्या	१	२.५७७	२००००	१	०.२०	१४६८	१४६८	९

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	एकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक भारित प्रगति		वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत		
			सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
४२	फलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि साफेदारीमा शीत भण्डार निर्माण	संख्या	१	७.९९१	५९७००					
	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			१७.४७	१३०५००		२.१६	१४१६५	१४१६५	११
	चालु र पूर्जीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा			८०.६१	६६९४००		५८.११	८२६६७८	८२६६७८	६४
	प्रशासनिक खर्च जम्मा			१०.३९	७७६५३		६.०७	४५४१५	४५४१५	५८
	कुल जम्मा			१००	७४७०५३		६४.२	४७२०९३	४७२०९३	६३

२३ आव. २०७६/०७७ को मञ्चालय तथा मातहतका कार्यालयहरुको बजेट तथा खर्चहरुको विवरण

क्र. सं.	ब.उ.शी.नं.	कुल बजेट	आ.व. २०७६/७७ को खर्च	खर्च प्रतिशत	कैफियत
१	३१२०००११३	२०२५५३	६१०६५.५	३०.१५	मूल्यकृत.स.म.
	३१२०००११४	५४४५००	४१०९३२.२	७५.४७	,
२	३१२०००११३	२७९००	२१०९.०	७.५६	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड
	३१२०००११४	९६००	३३७०.०	३५.१०	,
३	३१२०१०११३	८४८३२६	५३५७३८.०	६३.१५	कृषि विकास निर्देशनालय
	३१२०१०११४	११८५६०	३१९५०.०	२६.९५	,
४	३१२०२०११३	५५५८८२	२७९०७०.९	५०.२०	पशुपन्थी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय
	३१२०२०११४	१५०७०	१७८४४	६४.९३	,
५	३१२०३०११३	१३७३०	१०२२.०	६५.७१	साहकारी प्रशिक्षालय, भरतपुर
	३१२०३०११४	१६५०	२५०.०	१५.१५	,

क्र. सं.	ब.उ.शी.नं.	कुल बजेट	आव. २०७६/७७ को		कैफियत
			खर्च	खर्च प्रतिशत	
६	३१२०१०१२३	२१३०२	१६५८८.६	७९.१२	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, ललितपुर
७	३१२०१०१२४	२५५५	२५४८.४	९९.७०	,
८	३१२०१०१३३	७४१०	५३९२३.२	७२.६५	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट
९	३१२०१०१३४	२२६९०	२२४७७.३	९९.०६	,
१०	३१२०१०१३३	७४१४७०	४७७७२६.६	६३.८५	कृषि ज्ञान केन्द्र, घासिङ्गा
११	३१२०१०१३४	१८११०	१७८८०.०	९८.७९	,
१२	३१२०१०१३३	१२९५२३	९७७७७.०	७५.०२	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर
१३	३१२०१०१३४	१४५७०	१२७४२.९	६२.०५	,
१४	३१२०१०१३३	९७०६५	५५०५२.२	५६.७२	कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रे
१५	३१२०१०१३४	२५८५०	२५०८८.७	९७.०५	,
१६	३१२०१०१३३	१२१४४२	४४७५२.०	३५.२०	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप
१७	३१२०१०१३४	२५३००	१५८२७४	६२.५६	,
१८	३१२०१०१३३	७०२२३	४१०१०.०	५८.४०	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली
१९	३१२०१०१३४	१८५७०	१५६०७.०	८४.५०	,
२०	३१२०१०१३३	१८१८२	१६७१४.३	६१.९१	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन
२१	३१२०१०१३४	५१५६०	३८५५४.०	७४.७७	,
२२	३१२०१०१४३	१५३२८	१६१७.७	५९.४५	व्यवसायिक ग्रनेज केन्द्र, भक्तपुर
२३	३१२०१०१४४	२०२५	११७१६.७	९७.७३	,
२४	३१२०१०१४३	२२८७२	१५३१४.६	६२.५९	मौरी पालन विकास कार्यक्रम, वितान
२५	३१२०१०१४४	२८००	२७७५.७	९८.०६	,
२६	३१२०१०१३३	२१५२१	१२१३३४.०	५६.३८	कृन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली
२७	३१२०१०१४३	२८५०	१०८३.०	३८.००	,
२८	३१२०१०१४०	२११४०	११०५८.५	६५.४०	मसलाबाली विकास केन्द्र, काखेपलान्चोक
२९	३१२०१०१४४	३४००	२४७७.७	७२.८७	,

क्र. सं.	ब.उ.शी.नं.	कुल बजेट	आव. २०७६/७७ को		कैफियत
			खर्च	खर्च प्रतिशत	
१८	३१२०१०२५३	१५३०५	११८९२.०	७७.७०	प्रजन्मन पिण्डि विजकोया श्रेत केन्द्र, घासिङ्
	३१२०१०२५४	३३००	३२७८.०	९९.३३	,
१९	३१२०१०१७३	१३१७७	११८८०.०	८५.००	किन्तु नसरी विकास केन्द्र, चितवन
	३१२०१०१७४	२८००	२५८५.०	९२.३२	,
२०	३१२०१०१५३	३०२३१	१८२०३.०	६०.२१	पुष्ट विकास केन्द्र, ललितपुर
	३१२०१०१५४	२६१०	२४८५.०	९५.२१	,
२१	३१२०१०१८३	२८६६८	१८८९६.०	८५.६२	उपेष्ठा प्रदेशीय बागबानी विकास केन्द्र, नुवाकोट
	३१२०१०१८४	२०००	१९०९०.०	९५.४५	,
२२	३१२०१०१९३	२७२४०	१९९४८.८	७३.२३	शितोष्ण फलफुल रुटस्टक विकास केन्द्र, दोलखा
	३१२०१०१९४	२७४०	२६६१.९	९७.१५	,
२३	३१२०१०१६३	२६६२४	१३७९३.०	५१.७७	शितोष्ण बागबानी नसरी केन्द्र, मकवानपुर
	३१२०१०१६४	२८०२	२६५८.०	९४.८६	,
२४	३१२०१०२०३	१५५८८	१००२६.७	६४.३२	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला मकवानपुर
	३१२०१०२०४	२२९०	२१३४.०	९३.९८	,
२५	३१२०१०२१३	१४८१९	१४३३४.४	६३.६६	वीउ विजन प्रयोगशाला मकवानपुर
	३१२०१०२१४	२३९०	१०५६.७	४४.२१	,
२६	३१२०१०२२३	१८८७४	१०१५३.०	५८.०३	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर
	३१२०१०२२४	१७७६	१४१०.०	७९.४४	,
२७	३१२०१०११३	३०७२२	२४२४१.८	७८.९१	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज केन्द्र, उवाकोट
	३१२०१०११४	२५००	१११५.०	४४.६०	,
२८	३१२०१०११३	२५७८७	२४६९०.०	९५.७५	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज केन्द्र, घासिङ्
	३१२०१०११४	१४३५	१४३५.०	१००.००	,
२९	३१२०१०११३	४७५३१	३३७३८.०	७०.९८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज केन्द्र, ललितपुर
	३१२०१०११४	३०००	२९०४.०	९६.८०	,

क्र. सं.	ब.उ.शी.नं.	कुल बजेट	आव. २०७६/७७ को		कैफियत
			खर्च	खर्च प्रतिशत	
३०	३१२०२०११३	२९९५६	२५९३४	८६.५८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काश्मीरपलान्चोक
	३१२०२०११४	२५००	१५००	६०.०४	,
३१	३१२०२०११३	३१२०५	२७९८५८	८९.६८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा
	३१२०२०११४	१५२०	५१७८	८४.०९	,
३२	३१२०२०११३	३५४८२	२६३६२	७४.३०	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिम्झुली
	३१२०२०११४	२६६५	२४२८३	९१.१२	,
३३	३१२०२०११३	३१६४९	२१४१०३	६७.६५	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर
	३१२०२०११४	२१५०	१२४६०	४२.२४	,
३४	३१२०२०११३	३२९५१	२८०५४९	८५.१४	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन
	३१२०२०११४	५५००	३६६५०	६३.३४	,
३५	३१२०२०१२३	१७७६५	१३६६५०	७५.९२	पशु सेवा तालिम केन्द्र, ललितपुर
	३१२०२०१२४	२४००	२२६००	९४.१७	,
३६	३१२०२०१३३	२३०८९	१७८६७०	७७.३९	बाखा विकास फार्म चित्ताङ्ग
	३१२०२०१३४	२६००	२७४८३	६८.१५	,
३७	३१२०२०१४३	१४७८३	१०१०३६	७४.५०	मत्त्य विकास केन्द्र, कुलेखानी
	३१२०२०१४४	१६५०	१५४०	९९.४२	,
३८	३१२०२०१४३	२०४३९	१६०३८	७८.४७	मत्त्य विकास केन्द्र, भन्डारा
	३१२०२०१४४	३२५०	१७७९६	५४.५१	,
३९	३१२०१२०३	८६०५५०	३६२८१२०	४२.१६	संघ सशर्त अनुदान
	चालु खर्च जम्मा	३९०८८०९	२१७२१३६	५५.५७	
	पूँजीगत खर्च जम्मा				
				७०.०५	
	कुल जम्मा	४८४८२४४	२८३०२५४	५८.४	

२.४ आ.व. २०७६/०७७ को कार्यालयगत वित्तीय प्रगति विवरण

सि. नं.	कार्यालयको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट रु			बार्षिक खर्च रु हजार			वित्तीय प्रगति प्रतिशत
		प्रदेश कार्यक्रम	संघीय सशर्त	जम्मा	प्रदेश कार्यक्रम	संघीय सशर्त	जम्मा	
१	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	५७००८८	५८८८	३७८८७३	३५४२८८	३६९२८	३६९२	६३
२	प्रदेश दूध विकास बोर्ड	००००	३७०००	३७०००	३७०००	३७०००	३७०००	५८
३	कृषि विकास निर्देशनालय	१२२३३६	१२२३३६	१२२३३६	१२२३३६	१२२३३६	१२२३३६	४८
४	पशुपन्नी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	५०५५	५०५५	२८८५५५	२८८५५५	२८८५५५	२८८५५५	५८
५	सहकारी प्रशिक्षालय, फ्यारवन	००००	००००	००००	००००	००००	००००	५८
६	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, लालितपुर	१३४३४९	१३४३४९	१३४३४९	१३४३४९	१३४३४९	१३४३४९	५८
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, तुवाकोट	१०३६८०	१०३६८०	१०३६८०	१०३६८०	१०३६८०	१०३६८०	५८
८	कृषि ज्ञान केन्द्र, घारिङ्ग	७४२५७६	७४२५७६	७४२५७६	७४२५७६	७४२५७६	७४२५७६	५८
९	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	१५२६०८१	१५२६०८१	१५२६०८१	१५२६०८१	१५२६०८१	१५२६०८१	५८
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रे	१५२२२६६	१५२२२६६	१५२२२६६	१५२२२६६	१५२२२६६	१५२२२६६	५८
११	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेश्वर	१५२९१९६	१५२९१९६	१५२९१९६	१५२९१९६	१५२९१९६	१५२९१९६	५८
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र, रिम्खुरी	१५१३६३	१५१३६३	१५१३६३	१५१३६३	१५१३६३	१५१३६३	५८
१३	कृषि ज्ञान केन्द्र, विरावन	२८५६१८	२८५६१८	२८५६१८	२८५६१८	२८५६१८	२८५६१८	५८
१४	व्यवसायिक ग्रेनेज केन्द्र, भक्तपुर	१७१०६९	१७१०६९	१७१०६९	१७१०६९	१७१०६९	१७१०६९	५८
१५	मौरी पालन विकास कार्यक्रम, चितवन	२८५६१८	२८५६१८	२८५६१८	२८५६१८	२८५६१८	२८५६१८	५८
१६	कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली	२४३७१	२४३७१	२४३७१	२४३७१	२४३७१	२४३७१	५८
१७	मसलाबाली विकास केन्द्र, काखेपलान्चोक	३२५४०	३२५४०	३२५४०	३२५४०	३२५४०	३२५४०	५८
१८	प्रज्ञन नसरी विजाकोया श्रोत केन्द्र, बादिङ	१८६०५	१८६०५	१८६०५	१८६०५	१८६०५	१८६०५	५८
१९	किन्चु नसरी विकास केन्द्र, चितवन	१६७७७	१६७७७	१६७७७	१६७७७	१६७७७	१६७७७	५८
२०	पूष्ण विकास केन्द्र, ललितपुर	३२८४९	३२८४९	३२८४९	३२८४९	३२८४९	३२८४९	५८

सि. नं.	कार्यालयको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट रु हजार			बार्षिक खर्च रु हजार			वित्तीय प्रगति प्रतिशत
		प्रदेश कार्यक्रम	संघीय सशर्त	जम्मा	प्रदेश कार्यक्रम	संघीय सशर्त	जम्मा	
२१	उपेष्ठा प्रदेशिय वागबानी विकास केन्द्र, नुवाकोट	३०६६८	२०७२५		३०७२५	२०७०८		३०७२५
२२	शितोष्ण फलफुल रुटस्टक विकास केन्द्र, देलखा	२९९८०	२२६११		२९९८०	२२६११		२२६११
२३	शितोष्ण वागबानी नर्सरी केन्द्र, मकवानपुर	२९४२६	१६४४२		२९४२६	१६४४२		१६४४२
२४	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला मकवानपुर	१७८७८	१२९६६		१७८७८	१२९६६		१२९६६
२५	वीउ विजन प्रयोगशाला मकवानपुर	१७२०९	१०४९०		१७२०९	१०४९०		१०४९०
२६	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर	२०६४९	१२३६३		२०६४९	१२३६३		१२३६३
२७	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, नुवाकोट	३३२२२	२५३५७		३३२२२	२५३५७		२५३५७
२८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, घादिङ्ग	२७२२२	१७२४		२८९४६	२६१२५		२६१२५
२९	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	५०५३१	३६६४२		५०५३१	३६६४२		३६६४२
३०	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काथमाडौंचोक	३२४२६	१७२४		३४९८६	२७४३७		२७४३७
३१	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	३२७२५	१७७४		३४४४९	२८५०४		२८५०४
३२	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिन्धुली	३२१४७	२८३५		३४८०४	२८७१०		२८७१०
३३	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर	३४५९९	२२६५६		३४५९९	२२६५६		२२६५६
३४	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	३८४५१	१०८९		३१७१०	४५५८०		४५५८०

सि. नं.	कार्यालयको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट रु हजार		बार्षिक खर्च रु हजार		वितीय प्रगति प्रतिशत	
		प्रदेश कार्यक्रम	संघीय सशर्त	जम्मा	प्रदेश कार्यक्रम	संघीय सशर्त	
३५	पश्चु सेवा तालिम केन्द्र, ललितपुर	२०१६५		२०१६५	१५९२५	१५९२५	७९
३६	बास्ता विकास फार्म चिल्लाङ्गु	२५८८९		२५८८९	२०६१६	२०६१६	८०
३७	मत्स्य विकास केन्द्र, कुलेखानी	१६४३३		१६४३३	१२६५४	१२६५४	९७
३८	मत्स्य विकास केन्द्र, भन्डारा	२३६८९		२३६८९	१७८१०	१७८१०	९५
	जम्मा	३९८७९४	८६०५०	४८४८२४४	२४६७४४१	३६२८१२	२८३०२५४
							५८४

२.५ मञ्चालय तथा मातहतका कार्यालयहरूको बार्षिक प्रगति विवरण (प्रदेश कार्यक्रमतः)

सि. नं.	कार्यालयको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट रु हजार		बार्षिक खर्च रु हजार		वितीय प्रगति प्रतिशत	भारित प्रगति प्रतिशत
		चालु पूँजिगत	जम्मा	चालु पूँजिगत	जम्मा		
१	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी	२०२५५३	५४४५००	१५७०५३	६०५६	४७०४३२	४७०४३२
२	मन्त्रालय	२६००	३७५००	२७०९	३३८६	५८७०९	५८७०९
३	प्रदेश दृध्य विकास बोर्ड	८४८३२६	१६८५५०	१३८८४३	३९६५०	५३३३८	५३३३८
४	कृषि विकास निर्देशनालय	५५८८२	१५०७०	५७०९५२	२०७०७७	१७८५	१७८५
५	पशुपन्थी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	१३७३०	१६५०	१५३८०	१०२२	२५०	२५०
६	सहकारी प्रशिक्षालय, चितवन	२१३०२	२५५५	२३८५०	१६५८८	१९१४७	१९१४७
७	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, ललितपुर	२२६९०	१६८८०	५३९२३	२२४७७	७५४०१	७५४०१
८	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	१८७९०	१८१९०	४७७७२७	१७८९०	३५३१७	३५३१७
९	कृषि ज्ञान केन्द्र, घादिङ्गु	७७७७७	१८१९०	१८१९०	१७८९०	७०.७	७०.७

सि. नं.	कार्यालयको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट रु हजार		बार्षिक खर्च रु हजार		वितीय प्रगति प्रतिशत	भारित प्रगति प्रतिशत		
		चालू	प्रजिगत	जम्मा	चालू	प्रजिगत			
१	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	१२९५२२.५	१४५७०	१४९०९२.५	१७१७७	१२१४३	१०९३२०	७२.३	७५.०
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र, काख्मे	९७०६५.३	२५८५०	१२२९१५.३	५५०५२	२५०८९	८०१४९	६५.२	५०.५
११	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेश्वर	१२१४४.२	२५३००	१४६७४२	४२७५२	१५८२७	५८५८०	३९.८	५२.३
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	७०२२३	१८४७०	८८६९३	४७०१०	१५६०१७	५६३७८	६३.८	५०.१
१३	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	१८९८८८.२	५१५६०	२४१३८८	११७५१५	३८५५४	१५६०६४	६४.७	७२.१
१४	व्यवसायिक घेनेज केन्द्र, भक्तपुर	१५३२८	२०२५	१७३५३	१११७	११७७	१०१०६	६२.९	६६.३
१५	मौरी पालन विकास कार्यक्रम, चितवन	२२८७२	२८००	२५६७२	१४३१५	२७७६	१७०६०	६३.५	७०.०
१६	कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली	११५२१	२८५०	२४३७१	१२१३४	१०८३	१३२१८	५४.२	७२.३
१७	मसलाबाली विकास केन्द्र, काख्मेपलान्चोक	२९१४०	३४००	३२५४०	१९०५८	२४७८	२१५३६	६६.२	६३.७
१८	प्रजन्मन पिढी विजकोया श्रोत केन्द्र, घादिङ्ग	१५३०५	३३००	१८६०५	११८९२	३२७८	१५१७०	८१.५	८६.३
१९	किन्मु नस्त्री विकास केन्द्र, चितवन	१३९७७	२८००	१६७०७	११८८०	२५८५	१४४४४	८५.२	८७.०
२०	पुष्ट विकास केन्द्र, ललितपुर	३०२३१	२६९०	३२८४१	१८२०३	२४८५	२०६८८	६३.०	६५.०
२१	उपोष्ण प्रदेशिय बागबानी विकास केन्द्र, चुपाकोट	२८६६८	२०००	३०६६८	१८८१६	१११०९	२०७२५	६७.३	७७.२
२२	शिठोष्ण फलफुल रुटस्टक विकास केन्द्र, दोलखा	२७७४०	२०७४०	१९९८०	११९४९	२६६२	२२६११	७५.४	८०.२
२३	शिठोष्ण बागबानी नस्त्री केन्द्र, मकवानपुर	२६६२४	२८०२	२९४२६	१३७८३	२६५८	१६४४२	५५.९	७०.४
२४	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, मकवानपुर	१५५८८	२२९०	१७८७८	१००२७	२१३४	१२१६१	६८.०	७१.५
२५	वीउ विजन प्रयोगशाला मकवानपुर	१४८१९	२३९०	१७२०९	१४३३३	१०५७	१०४९०	३१.०	३२.६

सि. नं.	कार्यालयको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट रु हजार		बार्षिक खर्च रु हजार		वित्तीय प्रगति प्रतिशत	भारित प्रगति प्रतिशत	
		चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा	
२६	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर	१५८७९४	१७७५५	२०६४९	१०९५३	१२३६३	५९.९	७१.४
२७	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, नुवाकोट	३०७२२	२५००	३३२२२	२४२४२	१११५	२५३५७	७६.३
२८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, घाइदडु	२५७८७	१४३५	२७२२२	२४६९०	१४३५	२६१२५	९६.०
२९	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	४७५३१	३०००	५०५३१	३३७३८	२९०४	३६६४२	७२.५
३०	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काङ्रेपलान्चोक	२९९५६	२५००	३२४५६	२५९३६	१५०१	२७४३७	८४.५
३१	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	३१२०५	१५२०	३२७२५	२७७८६	५१८	२८५०४	८७.१
३२	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिंधुली	३५४८८	२६६५	३८१४७	२६३६२	२४२८	२८७९०	७५.५
३३	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर	३१६४९	२९५०	३४५९९	२१४९०	१२४६	२२६५६	६५.५
३४	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	३२९५१	५५००	३८४५१	२८०५५	३६६५	३१७२०	८२.५
३५	पशु सेवा तालिम केन्द्र, ललितपुर	१७७६५	२४००	२०१६५	१३६६५	२२६०	१५९२५	७७.०
३६	बाखा विकास फार्म चित्ताङ्ग	२३०८९	२८००	२५८८९	१७८६८	२०६१६	७७.३	९९.२
३७	मत्त्य विकास केन्द्र, कुल्लेखानी	१४७८३	१६५०	१६४४१	१०१४	१२६५४	७७.०	९९.०
३८	मत्त्य विकास केन्द्र, भन्डारा	२०४३९	३२५०	२३६८९	१६०३४	१७७७२	१७९९०	७५.२
	जम्मा	३०८८२५७	९३९४३७	३९८७९६४४	१८०९३२४	६५८११७	२४६७४४१	६१.६
								७०.०

२६. मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूको बार्षिक प्रगति विवरण (ब.उ.शी.नं. ३१२००१२०, संघीय सशर्त अनुदान)

सि. नं.	ब.उ.शी.नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक विनियोजन रु. हजार			वार्षिक प्रगती प्रतिशतमा	वित्तिय
			चालु	पूँजीगत	जम्मा		
१	३१२००१२०	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	५८२०		५८२०	५०	४६.२
२	३१२००१२०	कृषि विकास निदेशनालय	२००८		२०००	२५	२२.४
३	३१२००१२०	पशुपत्ति तथा मतस्य विकास निदेशनालय	५५०		५५०	१००	९९.९
४	३१२००१२०	कृषि व्यवस्था प्रवर्द्धन सम्योग तथा तालिम केन्द्र, हरिहरमवन	१०००		१०००	१००	८७.४
५	३१२००१२०	कृषि ज्ञान केन्द्र, त्रिवाकोट	१३३७५७		१३३७५७	४८	२६.६
६	३१२००१२०	कृषि ज्ञान केन्द्र, घासिङ्ग	७४५१२		७४५१२	१०	६४.७
७	३१२००१२०	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	१५२६०८		१५२६०८	८५	८०.८
८	३१२००१२०	कृषि ज्ञान केन्द्र, काख्मे	११२९१९		११२९१९	४४.४	२६.०
९	३१२००१२०	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	१३६४३०		१३६४३०	६२.५	२०.९
१०	३१२०१०२३३	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	६१६४२		६१६४२	१६	१.२
११	३१२०१०२३३	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	१६०९६		१६०९६	६	५५.३
१२	३१२०१०२३३	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, घासिङ्ग	१७२४		१७२४		
१३	३१२०१०२३३	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काख्मे	१७२४		१७२४	१००	१००.०
१४	३१२०१०२४३	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	१७२४		१७२४		
१५	३१२०११०१३	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिन्धुली	२८३५		२८३५		
१६	३१२०१०१३३	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	७०९९		७०९९	३०	२५.९
		जम्मा	८६०५०	०	८६०५०	४५.००	४२.२

२.७ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना तर्फको आ.व. २०७६/७७ को बार्षिक प्रगति विवरण

सि.न.	कार्यालयको नाम	बार्षिक वित्तियोगिता बजेट			बार्षिक खर्च			वित्तीय प्रगति	भारित प्रगति प्रतिशत
		चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा		
१	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मञ्चालय	२५००	२५००		१५०	१५०	१५०	१३.१	२५
२	कृषि विकास निर्देशनालय	६५०	६५०		५५४	५५४	५५४	९९.६	१००
३	पशुपान्थी तथा मत्त्य विकास निर्देशनालय	५००	५००		२८१५०	२८१५०	२८१५०	३७.०	४८
४	कृषि ज्ञान केन्द्र, नवाकोट	७६१०२			५५३६२	५५३६२	०	३५४६३	३४.७
५	कृषि ज्ञान केन्द्र, घादिङ्ग	५५३९२			१३०७९८	१३०७९८	१०७५०३	१०७५०३	८२.२
६	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	१३०७९८			११५६४	११५६४	२२८५५	२३८५५	४४४
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, काख्मे	११५६४			११६४३०	११६४३०	२४३३२	२४३३२	२०.९
८	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	११५६४			४१५९२	४१५९२	४५६७०	४५६७०	६२.५
९	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिम्झुली	४१५९२			१३८५६६	१३८५६६	८१४८०	८१४८०	११.२
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	४१५९२			१३८५६६	१३८५६६	०	११४८०	५९.१
११	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, घादिङ्ग	१७२४८			१७२४८	१७२४८			३६
१२	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काख्मेपलान्चौक	१७२४८			१७२४८	१७२४८			००
१३	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा सिम्झुली	१७२४८			१७२४८	१७२४८			
१४	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	२८३५			२८३५	२८३५			
१५	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, जम्मा	३३८५५०	०	३३८५५०	३१०५४३	३१०५४३	१७६८	१४६.४	३०

२.२ प्राङ्गिक छेत्री प्रवर्द्धन कार्यक्रम तर्फको आ.व. २०७६/७७ को वार्षिक प्रगति विवरण

सि. न.	कार्यलयको नाम	वार्षिक विनियोजित बजेट रु हजार		वार्षिक खर्च रु हजार		वित्तीय प्रगति प्रतिशत	भारित प्रगति प्रतिशत
		चालु	पूँजिगत जम्मा	चालु	पूँजिगत जम्मा		
१	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मञ्चालय	३३२०	३३२०	२६८९	२६८९	८१.०१	८५
२	कृषि विकास निर्देशनालय	१३५०	१३५०	२८८	२८८	२२.०७	२५
३	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	६९६५	६९६५	८५०.८	८५०.८	१३.७	३४.३
४	कृषि ज्ञान केन्द्र, घासिङ्ग	१८९००	१८९००	७०९४	७०९४	३७.१	४०.०
५	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	२१८१०	२१८१०	१५७३२	१५७३२	७२.१	७५.०
६	कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रे	२१४०५	२१४०५	१४४५.६	१४४५.६	६.७	११.७
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	१९६७०	१९६७०	८०३०	८०३०	८०.८	९४.९
८	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिम्झुली	२००५०	२००५०	१००७०	१००७०	५.०	११.०
९	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	२१५३०	२१५३०	६५१९२.६	६५१९२.६	३०.७	३५.०
	जम्मा	१९००००	१९००००	५१२६५	५१२६५	२७.०	३०.०

२.६ बारिंगक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बरतन्यको प्रगति विवरण

बजेट बरतन्यको बुँदा नं.	कार्यक्रमको नाम	कार्यसम्पादनको यथार्थ अवस्था
६५	नीलि/समूह/सहकारी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा ५० प्रतिशत अनुदानमा एकिकृत मोडेल कृषि फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (कृषि) कृषक समूह/सहकारी/निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा नमुना कृषि फार्म स्थापनाका लागि सहयोग	प्रदेशका १ रथानहरूमा एकिकृत नमुना कृषि फार्म स्थापना भई सञ्चालन भईरहेका
६७	सामुहिक खेती प्रवर्द्धनका लागि अनुदान	सिन्धुलीको दुधौलीमा १२१ विग्रह तथा चितवनको मार्जीमा १०० विग्रहामा चलाबन्दी मार्फत सामूहिक खेती भइरहेको तथा त्रिवाकोटको लिखु र पन्चकन्त्या गापा तथा सिन्धुपाल्योको मेलम्ची नपा र इन्द्रावती गापामा सामूहिक खेतीको शुरुवात भएको
७०	स्थानीय तह, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको सहकार्यमा अभियानमूलक फलफूल विरवा बुक्षारोपण कार्यक्रम	प्रदेशभित्र अभियानमूलक रूपमा विभिन्न जातका फलफूलका २ लाख ७८ हजार विक्रवा बुक्षारोपण गरी ५५६ हे क्षेत्रफल विस्तार भएको
७१	नीलि/सहकारीसँगको ५० अनुदानमा आधुनिक फलफूल नर्सरी विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	निजि/सहकारीसँगको ५० प्रतिशत सहकार्यमा चितवन जिल्लामा २, धादिङमा १, काखेपालान्चोकमा १ र रामेछाप जिल्लामा १ आधुनिक फलफूल नर्सरी स्थापना भएको
७३	उत्पादनमा आधारित दूधमा अनुदान कार्यक्रम	दूध उत्पादनमा प्रति लिटर रु. १ का दरले १९८ वटा दुध उत्पादक सहकारी संस्थालाई ७ करोड ८३ लाख १८ हजार ४ सय बाइस अनुदान वितरण गरिएको

बजेट बताव्याको नं.	कार्यक्रमको नाम	कार्यसम्पादनको यथार्थ अवस्था
७५	कृषि बीमा तथा कृषि ऋण डेर्स्क स्थापना	प्रदेश अन्तर्गतका कृषि ज्ञान केन्द्रहरू तथा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रहरूमा कृषि बीमा तथा कृषि ऋण डेर्स्क स्थापना गरी सोका लागि सहजिकरण गरिएको
८०	गेर आवासीय नेपाली संघसँगको साफेदारीमा नमुना कृषि उपज संकलन तथा बिक्री केन्द्र स्थापना	गेर आवासीय नेपाली संघसँगको साफेदारीमा प्रत्येक जिल्लाका उपयुक्त स्थानमा एक-एक वटा नमुना कृषि उपज संकलन तथा बिक्री केन्द्र स्थापनाका लागि हिपिआर तथार गरिएको
८१	कृषि विकास बैंकसँग समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर	कृषि क्षेत्रमा प्रदान गरिने अनुदानको रकम कृषि विकास बैंक मार्फत प्रवाह गर्नुका साथै कूपक, कृषि उद्यमि, समुह तथा सहकारीलाई सस्तो व्याजदरमा ऋण प्रदान गर्न मन्त्रालय र कृषि विकास बैंक वीच मिति २०७६।४।१४ मा समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर भएको
८२	प्राङ्गारिक कौशी खेती कार्यक्रम	काठमाडौं उपत्यकामा २००० तथा चितवनमा १०० घरधुरीद्वारा प्राङ्गारिक कौशीखेती गरिएको
८४		कृषक समूह/सहकारी/निजि क्षेत्रसँग साफेदारीमा चौरी श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रममा पचास प्रतिशत अनुदान (दोलखाको कालिन्योक)

बजेट बराव्यको बुँदा नं.	कार्यक्रमको नाम	कार्यसम्पादनको यथार्थ अवस्था
८५	फलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि साफेदारीमा शीत भण्डार निर्माण (निरन्तरता)	<p>प्रदेशका काठमाण्डौ उपत्यका र काखेपलान्चोक वाहेकका ९ जिल्लामा १२ स्थानमा शीत भण्डार निर्माण कार्य भैरहेको, आ.व. २०७७/७८ मा सम्पन्न हुने</p> <p>निजि क्षेत्रसँगको साफेदारीमा मकवानपुर जिल्लामा कृषि औजार कारखाना स्थापनाको लागि डिपि.आ. तयार भएको</p> <p>नमुना डेरी तथा दुध प्रशोधन प्लान्ट (क्याडवरी र चक्केट सहित) निर्माणमा सहकारी/निजी क्षेत्रलाई पचास प्रतिशत अनुदान समूह/सहकारी/निजि क्षेत्रसँगको सहकार्यमा कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन तालिम</p> <p>आधारभूत सहकारी व्यवस्थापन एवं उद्यमशिलता तालिम</p> <p>मागमा आधारित सौर्य सिंचाइ कार्यक्रम</p>
८६		<p>चितवन जिल्लामा नमुना डेरी तथा दुध प्रशोधन प्लान्ट (क्याडवरी र चक्केट सहित) निर्माणका लागि डिपि.आ. तयार भएको</p> <p>प्रदेशका १३ वटै जिल्लामा एक एक वटा कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन भएको</p> <p>सहकारी संस्थाहरूका लागि सहकारी प्रशिक्षालय, भरतपुरबाट ३ वटा आधारभूत सहकारी व्यवस्थापन तालिम गरी क्षमता अभियुक्त गरिएको</p>
८७		<p>१६ वटा सौर्य सिंचाइ सम्पन्न भई ११० हे. सिचित क्षेत्र विस्तार भएको</p> <p>प्रदेशका ३५ स्थान डिप बोरिङ निर्माणका लागि प्राविधिक सर्वेक्षणबाट छनौट गरिएको, चालु आ.व.मा डिप बोरिङ निर्माण गरिन्दै</p>
९०		

बजेट बरताव्यको बुँदा नं.	कार्यक्रमको नाम	कार्यसम्पादनको यथार्थ अवस्था				
११	एकिकृत रेत्तो ट्राउट माछा विकास तथा विस्तार कार्यक्रममा सहकारी/निजी क्षेत्रलाई पचास प्रतिशत अनुदान	३३ जना साफेदारसँग कार्यक्रम सम्पन्न भई २५.२५ रोपनीमा रेशवे निर्माण, १२ वटा हयाचरी र २१ वटा दाना उद्योग(दाना मेसिन र स्टोर घर) विस्तार भएको कृषक समूह/सहकारी/नीजि क्षेत्रको साफेदारीमा बृहतर मत्त्य विस्तार तथा विकास कार्यक्रम साफेदारीमा बृहतर बाखा अनुसन्धान, विस्तार तथा विकास कार्यक्रम	५५.४७३ हे. मा पोखरी विस्तार तथा वायोफ्लक प्रविधिद्वारा २४ राप्ती न.पा.-२ वटा, खैडादेवी गा.पा.-३ वटा, पैचपोखरी थाडपाल गा.पा.-४ वटा, वेनीधाट रोराड गा.पा.-२ वटा र भिमफेदी गा.पा.-१ वटा गरी कुल ११ वटा बाखा फार्म स्थापना तथा सचालन भएका कृषि पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि नमुना कालिज/बदेल/स्थानीय कुखुरा लगायतका अन्य पशुपन्थी पालन कार्यक्रममा कृषक समूह/सहकारी/नीजि क्षेत्रलाई अनुदान	५५.४७३ हे. मा पोखरी विस्तार तथा वायोफ्लक प्रविधिद्वारा २४ राप्ती न.पा.-२ वटा, खैडादेवी गा.पा.-३ वटा, पैचपोखरी थाडपाल गा.पा.-४ वटा, वेनीधाट रोराड गा.पा.-२ वटा र भिमफेदी गा.पा.-१ वटा गरी कुल ११ वटा बाखा फार्म स्थापना तथा सचालन भएका १६ वटा कालिज फार्म, १८ वटा स्थानीय कुखुरा फार्म, ३ वटा टर्की फार्म, १ काडकताथ र १ वटा अल्टका फार्म स्थापना भई सचालनमा आएको	१६ वटा कालिज फार्म, १८ वटा स्थानीय कुखुरा फार्म, ३ वटा टर्की फार्म, १ काडकताथ र १ वटा अल्टका फार्म स्थापना भई सचालनमा आएको	१६ वटा कालिज फार्म, १८ वटा स्थानीय कुखुरा फार्म, ३ वटा टर्की फार्म, १ काडकताथ र १ वटा अल्टका फार्म स्थापना भई सचालनमा आएको
१२		मानव र वन्यजन्तुबीचको द्वन्द्व च्यूनीकरण तथा कृषि उपजको सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरुको सहभागितामा आ.व. २०७६/७७ मा निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरुको सहभागितामा पर्खल निर्माण बजारीकरण प्रवर्द्धनका लागि कृषि पकेट क्षेत्र लक्षित साना कृषि सडक निर्माण तथा मर्मत निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०५ अनुदानमा बिउ बिजन प्रशोधन केन्द्र विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	मानव र वन्यजन्तुबीचको द्वन्द्व च्यूनीकरण तथा कृषि उपजको सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरुको सहभागितामा आ.व. २०७६/७७ मा निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरुको सहभागितामा गरिएको, आ.व. २०७७/७८ मा पनि निरन्तरता दिइने	मानव र वन्यजन्तुबीचको द्वन्द्व च्यूनीकरण तथा कृषि उपजको सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरुको सहभागितामा आ.व. २०७६/७७ मा निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरुको सहभागितामा गरिएको, आ.व. २०७७/७८ मा पनि निरन्तरता दिइने	मानव र वन्यजन्तुबीचको द्वन्द्व च्यूनीकरण तथा कृषि उपजको सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरुको सहभागितामा आ.व. २०७६/७७ मा निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय तह एवं जनताहरुको सहभागितामा गरिएको, आ.व. २०७७/७८ मा पनि निरन्तरता दिइने	
१३						
१४						
१५						

बजेट बरावको बुद्धि नं.	कार्यक्रमको नाम	कार्यसम्पादनको यथार्थ अवस्था
१६	कृषि यान्त्रीकरण प्रवर्द्धन कार्यक्रम	प्रदेशमा कृषि यान्त्रीकरण प्रवर्द्धनका लागि १९५९ कृषक समूह/सहकारी/निजी फर्महरूलाई ७५ प्रतिशत अनुदानमा साना मेशिनरी औजार उपकरणहरू प्राप्त भएको
१७	जिविकोपर्जन सहयोग विषेष कार्यक्रम	विपन्न समुदायको जिविकोपर्जन सहयोगका लागि धारिङ्ग, चितवन र मकवानपुर जिल्लामा जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम सम्पन्न भएको
१८	वृहत्र स्थाउ विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	रमुवा जिल्लामा १०५ रोपनीमा उन्नत (High Density Planting) स्थाउ खेती विस्तार भएको

२.१० आ.व. २०७६/७७ मा सन्चालित कार्यक्रमहरूबाट हाँसिल मुख्य उपलब्धीहरूको विवरण

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सन्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	केफियत
१	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहफारी मन्त्रालय	फलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि साफेदारीमा शीत भण्डार निर्माण	प्रदेशका काठमाण्डौ उपत्यका र काखेपलान्चोक वाहेकाका १ जिल्लामा १२ स्थानमा शीत भण्डार निर्माण कार्य भेरहेको, उक्त कार्यघाट १७७०० मे.ट. तरकारी तथा फलफूल भण्डारण गर्ने सहज हुने	
२	कृषि विकास निर्देशनालय, हेटौडा	मानव र वन्यजनुषीच बन्द न्युनिकरण तथा कृषि वाली सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहका समन्वयमा पर्खाल निर्माण(निरन्तरता)	मानव र वन्यजनुषीच बन्द न्युनिकरण तथा कृषि वाली सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहका समन्वयमा राप्ती र खेरहर्नी नपामा २.३ किमि. पर्खाल निर्माण गरिएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	सामूहिक खेती प्रवर्द्धन तथा विस्तार कार्यक्रम	सिन्धुलीको दुधोलीमा १२१ विगाहा तथा चितवनको माडीमा १०० विगाहामा चकलाबन्दी मार्फत सामूहिक खेती भइरहेको तथा त्रुवाकोटको लिखु र पञ्चकन्या गापा तथा सिन्धुपाल्योकको मेलम्यानपा र इन्द्रावती गापामा सामूहिक खेतीको शुरुवात भएको		
	मागामा आधारित कोल्ड च्याम्बरकोल्ड स्टोर (आङ्गु/किवि/मिश्रीत) निर्माणमा ५०५ अनुदान	कार्यक्रम मार्फत (१५-५० टन क्षमताको) ६ वटा कोल्ड च्याम्बर र एउटा (२२०० मे टन क्षमताको) कोल्ड स्टोर निर्माण भएको।		
	मागामा आधारित सोर्य सिचाई कार्यक्रम	१६ वटा सोर्य सिचाई सम्पन्न भई ११० हे. सिचित क्षेत्र विस्तार भएको	५३ वटा लिफ्ट सिचाई जडान भई ३५० हे. सिचित क्षेत्र विस्तार भएको	
	सिचाई कार्यक्रम	प्रदेशका ३५ स्थान डिप बोरिङ निर्माणका लागि प्राविधिक सर्वेक्षणबाट छानौट गरिएको, चालु आवामा डिप बोरिङ निर्माण गरिने		
	सिचित क्षेत्र विस्तारका लागि डिप बोरिङ निर्माण र सञ्चालन	पहाडमा ४०० रोपनी र तराईमा ५० बिगाहा जग्गामा व्यवसायिक रूपमा कृषि कर्म गरिरहेका तर भौगोलिक विकाटता साथे सडक संजालबाट टाढा रहेका किसानहरूलाई उत्पादित सामाग्री डुवानीमा सहज पुगेको। मिनि ट्रक: ३ वटा, सिइल क्याप पिकअप: ८ वटा, ट्रयावटर: १ वटा रामेछाप, काठमाडौं, मकवानपुर, सिन्धुपाल्योक, त्रुवाकोट र काँचे जिल्लाका ११ वटा कृषक समूह, सहफारी र नीजि फर्मलाई वितरण गरिएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	मागमा आधारित ७५% अनुदानमा कृषि यन्त्रहरूको वितरण कार्यक्रम	११५९ वटा कृषक समूह/सहकारी/फर्महरू प्रक्षय रूपमा लाभान्वित भएका । ३२६२ वटा निवेदन पेश भएकोमा २००५ वटा निवेदन मात्र छनौटमा परेका । छनौटमा परेका मध्यबाट ११५९ वटा समूह/सहकारी/निलि फर्महरूले छनौटमा परेका ८ वटा आपूर्तिकर्ताहरूबाट ७५ ५ अनुदानमा बिभिन्न कृषि यन्त्ररङ्गोजारहरू खरिद गरेबापत रु. १४, ८८, ८६, ५६९ अनुदान उपलब्ध गराईएको	११५९ वटा कृषक समूह/सहकारी/फर्महरू प्रक्षय रूपमा लाभान्वित भएका । ३२६२ वटा निवेदन पेश भएकोमा २००५ वटा निवेदन मात्र छनौटमा परेका । छनौटमा परेका मध्यबाट ११५९ वटा समूह/सहकारी/निलि फर्महरूले छनौटमा परेका ८ वटा आपूर्तिकर्ताहरूबाट ७५ ५ अनुदानमा बिभिन्न कृषि यन्त्ररङ्गोजारहरू खरिद गरेबापत रु. १४, ८८, ८६, ५६९ अनुदान उपलब्ध गराईएको	
	बृहतर स्पाउ विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	रसुवा जिल्लामा १०५ रोपनीमा उन्नत (High Density Planting) स्थाउ खेती विस्तार भएको	रसुवा जिल्लामा १०५ रोपनीमा उन्नत (High Density Planting)	
	जिविकोपर्जन सहयोग विशेष कार्यक्रम	विपन्न समुदायको जिविकोपर्जन सहयोगका लागि धारिष्ठ, वितवन र मकवानपुर जिल्लामा जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम सम्पन्न भएको	विपन्न समुदायको जिविकोपर्जन सहयोगका लागि धारिष्ठ, वितवन र मकवानपुर जिल्लामा जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम सम्पन्न भएको	
३	पशुपन्थी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, हेटोडा	कृषि पर्यटन प्रबद्धनको लागि नमुना कालिज रस्थनिय कुखुरा/टार्कि/हाँस लगायत अन्य पशुपन्थीपालन कार्यक्रम	१६ वटा कालिज फार्म, १८ वटा स्थानीय कुखुरा फार्म, ३ वटा टर्की फार्म, १ कडकनाथ र १ वटा अल्पका फार्म स्थापना भई संचालनमा आएको	१६ वटा कालिज फार्म, १८ वटा स्थानीय कुखुरा फार्म, ३ वटा टर्की फार्म, १ कडकनाथ र १ वटा अल्पका फार्म स्थापना भई संचालनमा आएको
	बृहतर बाञ्चा अनुसन्धान विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	राती न.पा.-२ वटा, खाँडादेवी गा.पा.-३ वटा, पाँचपोखरी थाडपाल गा.पा.-३ वटा, वैनिधाट रोराड गा.पा.-२ वटा र भिमफेदी गा.पा.-१ वटा गरी कुल ११ वटा बाञ्चा फार्म स्थापना तथा संचालन भएका	राती न.पा.-२ वटा, खाँडादेवी गा.पा.-३ वटा, पाँचपोखरी थाडपाल गा.पा.-३ वटा, वैनिधाट रोराड गा.पा.-२ वटा र भिमफेदी गा.पा.-१ वटा गरी कुल ११ वटा बाञ्चा फार्म स्थापना तथा संचालन भएका	राती न.पा.-२ वटा, खाँडादेवी गा.पा.-३ वटा, पाँचपोखरी थाडपाल गा.पा.-३ वटा, वैनिधाट रोराड गा.पा.-२ वटा र भिमफेदी गा.पा.-१ वटा गरी कुल ११ वटा बाञ्चा फार्म स्थापना तथा संचालन भएका
	साफेदारीमा नमूना गाईपालन कार्यक्रम	वितवन १, सिम्धुली १ र काठमाण्डौ १ गरी ३ स्थानमा आधुनिक गोठ निर्माण गरी उन्नत गाईपालनका लागि अनुदान, उक्त कार्यबाट दृधको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि हुने	वितवन १, सिम्धुली १ र काठमाण्डौ १ गरी ३ स्थानमा आधुनिक गोठ निर्माण गरी उन्नत गाईपालनका लागि अनुदान,	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	केफियत
	साफेदारीमा पशु आहारा उद्योग स्थापना कार्यक्रम	वितवनको भरतपुर ६ स्थित अन्पुर्ण दुध उत्पादक सहकारी संस्था लिसँगको साफेदारीमा पशु आहारा उद्योग स्थापना भएको दोलखाको विजु गापा र तामाकोसी गापामा समुहिक गाईपालन शुरु गरिएको, उत्तर कार्यबाट दूधको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि हुने	दुध उत्पादनमा आधारित उत्पादक सहकारी संस्थालाई ७ करोड ८३ लाख ९८ हजार ४ सय बाइस अनुदान वितरण गरिएको	
	साफेदारीमा सामुहिक गाईपालन कार्यक्रम	साफेदारीमा चौरी प्रजनन् तथा श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम	दोलखाको कालिन्चोकमा चौरी श्रोत केन्द्र स्थापना भएको	
	बुहतर मत्स्य विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	५५. ५७३ हे. मा पोखरी विस्तार तथा वायोफ्लक प्रविधिद्वारा २४ वटा पोखरी निर्माण भएको		
	एकीकृत रेन्चो ट्राउट मत्स्य विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	३३ जना साफेदारसँग कार्यक्रम सम्पन्न भई २५.२५ रोपनीमा रेश्वे निर्माण, १२ वटा ह्यावरी र २१ वटा दाना उद्योग (दाना मेसिन र स्टोर घर) विस्तार भएको		
	पशुपालन यान्त्रिकरणमा पच्छहतर प्रतिशत अनुदान मत्स्य विकास यान्त्रिकरण (पोखरीमा) मा पच्छहतर प्रतिशत अनुदान	परम्परागत पशुपालन पद्धतिलाई यान्त्रीकरण मार्फत प्रबढ्दन गर्ने तर्फ महत्वपूर्ण कामहरू भएको		
	दुध उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम	परम्परागत पशुपालन पद्धतिलाई यान्त्रीकरण मार्फत प्रबढ्दन गर्ने तर्फ महत्वपूर्ण कामहरू भएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
३	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुर	कृषि प्राविधिक स्तर नविनतम कृषि प्रविधि अवलोकन भ्रमण	बागमती प्रदेश, भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहतका कृषि कार्यालयहरू र बागमती प्रदेश भित्रका स्थानीय तहमा कार्यरत १३ जना कृषि प्रविधिकहरूलाई गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतको कृषि विकास निर्देशनालय, कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, रेडियो नेपाल प्रादेशिक प्रशारण कार्यालय जस्ता निकायहरूमा विकास भएका तथा अवलचनमा ल्याइएका विभिन्न बाली वस्तुसँग सम्बन्धित नविनतम प्रविधिहरूको अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण संचालन गरिएको	बागमती प्रदेशका ९ जिल्लाका २२ जना अगुवा कृषकहरूको पुष्ट बाँचा स्थापना तथा नरसरी व्यवस्थापन सम्बन्धी ज्ञान, सीप अभियुद्धि भएको
		पुष्ट बाँचा स्थापना तथा नरसरी व्यवस्थापन विषयक पुष्ट व्यवसायीस्तर तालिम	खाद्यान्न बालीको व्यवसायीक बीउ उत्पादन विषयक अगुवा कृषकस्तर तालिम	बागमती प्रदेशका १० जिल्लाका २० जना अगुवा कृषकहरूको खाद्यान्न बालीको व्यवसायीक बीउ उत्पादन सम्बन्धी ज्ञान, सीप अभियुद्धि भएको
		व्यवसायिक प्रमुख हिउँदे फलफूल बाँचा तथा नरसरी व्यवस्थापन सम्बन्धी अगुवा कृषकस्तर तालिम	बागमती प्रदेशका १२ जिल्लाका इच्छा जना अगुवा कृषकहरूको व्यवसायिक प्रमुख हिउँदे फलफूल बाँचा तथा नरसरी व्यवस्थापन सम्बन्धी ज्ञान, सीप अभियुद्धि भएको	बागमती प्रदेशका ११ जिल्लाका विभिन्न बालीहरूको उत्पादनमा संलग्न २१ जना अगुवा कृषकहरूको व्यवसायीक उत्पादन तथा बजारीकरण सम्बन्धी प्राविधिक ज्ञान, सीप अभियुद्धि भएको

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	अधिकृतस्तर छेठौं तहका कृषि प्राविधिक कर्मचारीहरूको सेवाकालिन तालिम	बागमती प्रदेश, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय र प्रदेश मित्रका स्थानीय तहमा कार्यरत १८ जना र बागमती तहमा कार्यरत गरि कुल २५ जना कृषि प्राविधिकहरूको कृषि योजना तर्जुमा तथा व्यवस्थापन विषयमा ज्ञान, सीप एवं क्षमता अभिवृद्धि भएको	बागमती प्रदेश मित्रका पुष्ट व्यवसाय, फलफूलको बजारीकरण, मोरिपालन व्यवसाय र सहकारीमा आधारित तरकारी खेतीमा सम्बद्ध ४ जना कृषि व्यवसायीहरूको प्रेरक सफलताको कथालाई समटेर मिडियो डफ्युमेन्ट्री तथार गरी कार्यालयको वेवसाइट एवं अन्य सञ्चार माध्यमबाट प्रचार प्रसार गरिएको	
	व्यवसायिक कृषक तथा कृषि उद्यमीहरूको सफलता सम्बन्धी भिडियो डफ्युमेन्ट्री निर्माण	कान्दमूल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुलीमा प्रशिक्षार्थी आवास गृहमा चाहिने २२ थान सामाशीहरू (डसना, तन्ना, तकिया, झुल, कार्पट, पर्दा, डोर च्याट, लालिक बाटी, प्रोजेक्टर स्क्रिन आदि) हस्तान्तरण गरिएकोजसबाट यस तालिम केन्द्रबाट आगामी दिनहरूमा सञ्चालन गरिने व्यवसायिक तरकारी खेती सम्बन्धी तालिमहरू उत्त पार्ममा सञ्चालन गर्न सहजता हुने ।	प्रस्तुतिकरणमा सुधार, कार्यालय व्यवस्थापन गर्न सहयोग	
५	पशु सेवा तालिम केन्द्र, ललितपुर	सेवाकालिन तालिम सहायकस्तर (३५ दिने) (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम) (प्रमाण पत्र दिने)		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		पशु प्रजनन तथा कृत्रिम गर्भाधान तालिम (२ हप्ते) (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम) (प्रमाण पत्र दिन)	कृत्रिम गर्भाधान गर्न जनशक्ति उत्पादन भएको	
		धैंसेवाली तथा धैंसको वीउ उत्पादन तालिम सहायकस्तर १ हप्ते (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम, प्रमाण पत्र दिने)	पशुपालक कृषफहरूलाई धैंस उत्पादनमा सहयोग पुगेको	
		योजना तर्जुमा सम्बन्धी तालिम सहायकस्तर १ हप्ते (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम, प्रमाण पत्र दिने)	आवश्यकता पहिचान गरि योजना तर्जुमा गर्न सहयोग पुगेको	
		नक्स सम्बन्धि तालिम १ हप्ते (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम, प्रमाण पत्र दिने)	GIS मार्फत कार्यक्रम देखाउन सहयोग पुगेको	
		प्रयोगशालामा प्रयोग हुने मौशिनसी औजार तथा उपकरण सम्बन्धि तालिम १ हप्ते (इन्डोसकोपी, ब्लड एनालाईजर, एक्रे तथा अन्य) (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम, प्रमाण पत्र दिने)	सहभागीहरूको कार्यक्षेत्रमा प्रयोगशाला सम्बन्धी कार्य गर्न सहज भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	व्यावसायिक गाइरेसीपालन तालिम कृषक स्तर १ हप्ते (उद्यमशिलता/रोजगारी मुलकर सशक्तिकरणसम्प्रविकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	व्यवस्थापनमा सुधार गर्न तालिमबाट सहयोग पुगेको		
	व्यावसायिक बाखापालन तालिम कृषक स्तर १ हप्ते डेरी उद्यमी तालिम व्यावसायिक स्तर १ हप्ते दुध पदार्थ विविधिकरण सम्बन्धि तालिम कृषकस्तर १ हप्ते	निर्वाहमुखियाबाट व्यवसायिक तर्फ उन्मुख भएको सफा र स्वच्छ दूध उत्पादनमा सुधार गर्न सहयोग पुग्ने		
	मासु प्रशोधन तालिम व्यावसायिक स्तर १ हप्ते व्यावसायिक बंगुरपालन तालिम कृषकस्तर १ हप्ते गतिचर्चकप्रलयनचर्चबउज्ज्ञथ तालिम १ हप्ते प्राविधिकहलाई	स्वच्छ र सफा मासु उत्पादन गरी बिक्री गर्न सहयोग पुग्ने खोर व्यवस्थापनमा सुधार गरी व्यवसाय संचालन गर्दा फाईदा लिन सकिने		
६	सहकारी प्रशिक्षालय, भरतपुर, चितवन	सहकारी व्यवस्थापन तालिम १ हप्ते	मञ्जनलयकाङ्क्ष मा सहयोग गर्न तथा सही उपचार हुने ज्ञान अभिवृद्धि गरिएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	पल्स अनुगमन तालिम	१ वटा तालिम मार्फत ३२ जनाको पल्स अनुगमन सम्बन्धी ज्ञान		
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	सामूहिक खेती प्रवर्धनका लागि अनुदान	अभिवृद्धि गरिएको खेती भएरहेको	यितवनको माईमा १०० विगाहामा चकलाबन्दी मार्फत सामूहिक
	मागमा आधारित कागती मोडल फार्म विकास तथा विस्तार (अन्य)	कागतीको स्वस्थ विरुद्धा उत्पादनको लागि १२० नेचुरली भेन्टिलेटेड सेड हाउस निर्माण तथा नमुना कागती वगैचा व्यवस्थानमा सहयोग पुगेको		
	चितवनको भण्डारणमा कृषि वजारको रथापना	रात्सी नगरपालिका अन्तर्गत रहेको कृषि विकास मञ्चालयको नाममा रहेको जग्गामा रापि नगरपालीकारमाको सहकार्यमा कृषि बजारको निर्माण गरीएको जसवाट करीब १५०० व्यवसायीक कृषकहरूलाई कृषि उपज विक्रीवितरण गर्न सहयोग हुनेछ		
	सिमान्तर्फूत तथा पिछिएका भूगिहिन कृषकहरूको लाग जग्गा भाडामा लिएर संचालन गरिने कृषि कार्यक्रम (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	कालिका ५ र माडी २ का पिछिएका तथा अपाड्गा समुह तथा समुदायलाई जितिकोपार्जनमा सहयोग हुने गरी तरकारी तथा अदुवा खेतीमा सहयोग पुगेको		
	प्राङ्गारिक on farm market outlet निर्माण	प्राँगारिक उत्पादनको बजारीकरणका लागि १ वटा प्राँगारिक आउटलेट स्टल निर्माण भएको ।		
		समुह वा सहकारीका लागि खुला जमीनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान	प्राँगारिक कूरिलो तथा तरकारी उत्पादनको लागि थोपा सिंचाई गड्योला मल सेड जैविक विषादी जोखे भेसिन भकारो सुधार आदिमा सहयोग भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	प्राङ्गणिक खेती परीक्षण कार्यक्रम	प्रांगणिक तरकारी उत्पादनको लागि सिंचाई गड्योला मल सेड जैविक विषादी जोख्ने मैसिन भकारो सुधार आदिमा सहयोग भएको		
	प्राङ्गणिक उत्पादनका लागि प्लाष्टिक घर निर्माणविस्तारमा अनुदान	१४ जना कृषकहरूले प्रौँगणिक तरकारी उत्पादनको लागि करिव १७००० वर्ग मिटरमा प्लाष्टिक घर निर्माण गरेको		
	पुरानो प्राङ्गणिक खेती परीक्षण कार्यक्रमको विस्तारता	भर्मा कम्पोष्ट वेड निर्माण नरसी हाउस जोख्ने मैसिन वोरा छपाई खला निर्माण आदिमा सहयोग पुगेको		
	एकल फार्मको लागि खुल्ला जमीनमा प्राङ्गणिक उत्पादन	प्रांगणिक उत्पादनको लाग गड्योला मल निर्माण भकारो सुधार सिंचाई जैविक विषादि बनाउने जोख्ने मैसिन आदिमा सहयोग पुगेको		
	ऐथाने बालीको परिकार एवम् अन्न वा पिठोको वजारीकरणका लागि आकेजिङ्क तथा लेवलिङ् सामाग्रीमा अनुदान	कोदोको पिठो आकाजिङ्को लागि बोरा किन्न तथा छपाईमा सहयोग पुगेको		
	नीजि सहकारी समूहसंगको सहकार्यमा ५० प्रतिशत अनुदानमा बीउ विजन प्रशोधन केन्द्र विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	साना किसान सहकारी स लि विरेन्द्र नगरमा सञ्चालन भएकोमा खाद्यान्नवालीको करिव ५०० मेटन विजन प्रशोधन हुने		
	कोसी खेति कार्यक्रम(कृषि विकास कार्यक्रम)	कोसी खेती प्रवर्द्धनमा सहयोग पुगेको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
८	कृषि ज्ञान केन्द्र, धारिड़	किरी बगानमा थाँक्रा व्यवस्थापन कार्यक्रम	कृषकलाई किविफलको बाँचा स्थापनामा थाँक्राको लागि सहयोग गर्न ३१९० वटा पोल अनुदानमा वितरण गरिएको र यसबाट फलको उत्पादनमा र गुणस्तरमा सुधार हुने ।	
		बृहतर कफि विस्तार तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कफि उत्पादनमा व्यवसायिकता र क्षेत्र विस्तार हुने ।	
		आधुनिक फलफूल नसरी विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	गुणस्तरीय बिरुवा कृषकलाई सुलभ रूपमा उपलब्ध गराउन १ नसरी स्थापना भएको र चालु आव.मा करिब १०५००० बिरुवा वितरण गरी यस केन्द्रको अभियानमुखी फलफूल बिरुवा वितरणमा सहयोग प्रयोगको र आगामी आ.व. देखि ३ लाख भन्दा बढी बिरुवा वितरण गर्न योजना रहेको र बिरुवा उत्पादनको लागि ४ वटा पोलि हाउस निर्माण ।	
		नसना मोडेल फार्म स्थापना	यस केन्द्रबाट ४ वटा मध्ये ३ वटा र कृषि विकास निर्देशनालय मार्फत ४ गरी ७ वटा नसना कृषि फार्म एकिकृत रूपमा स्थापना भएको । यी फार्मबाट तरकारी, फलफूल, माछा, पशुपालन तर्फ उन्नत प्रविधि प्रयोग गरी उत्पादकत्व बढाउन सहयोग पुगेको र छिमेकी कृषकलाई अनुशरण गर्न सहज भएको ।	
		जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम	कृषि विकास निर्देशनालयबाट प्रकाशित सूचना अनुसार ६ वटा सहकारी छनोट भई गाजा प्रभावित क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालन भएको । यसबाट गाजा खेती क्रमशः विस्थापन भई तरकारी, फलफूल, पशुपालनमा कृषकहरूको आकर्षण बढेको ।	
		कृषि पर्यटन	स्थानीय उत्पादन र कला संस्कृतिलाई प्रवर्द्धन गर्न कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रमले सहयोग प्रयोगको । यो कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात पर्यटकको आगमनमा वृद्धि तथा स्थानीय खाना, कला संस्कृतिको प्रयोग बढ्न गई समुदायको आयस्तरमा सुधार हुने ।	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	राष्ट्रिक स्टोर		कृषकले उत्पादन गरेको आलु लगायतका कृषि उपजको प्राकृतिक रूपमा भण्डारण गर्न सहयोग पुऱ्याउन २००० मी माथि २ वटा राष्ट्रिक स्टोर निर्माण भएको र यी २ वटा राष्ट्रिक स्टोरमा करिब ९० मैटन आलु भण्डारण हुन सक्ने देखिन्छ ।	
	कृषि सडक		कृषकले उत्पादन सडक सम्म सहज रूपमा दुवानी गर्ने मूल सडकमा नजोडिएका कृषि उत्पादन क्षेत्र सम्म साना कृषि सडक निर्माण गरि दुवानी र उत्पादन लागतमा समेत कम हुने । ७ कृषि सडक मार्फत करिब २१ कि.मी कर्ची सडक निर्माण भएको ।	
			कुनै बाली विशेषको चकलाबन्दी गरी पकेट भएमा कम्तीमा १० हे. र ल्लक भएमा कम्तीमा १०० हे. मा सम्पूर्ण उत्पादन याकेज सहित उत्पादन गर्न अभियेत्रित गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाई आम्दानी वृद्धि गर्न चालु आ.व.मा पकेट ४ वटा ल्लक (तरकारी) र २१ वटा विभिन्न बालीको पकेट निर्माण गरि कार्यक्रम संचालन गरिएको यसबाट स्थानीय बजार तथा काठमाडौंको बजारमा तरकारी तथा फलफूल आपूर्ति भएको ।	
			कृषि उत्पादन वृद्धि भएता पनि विषादीको अत्यधिक प्रयोगका कारण खान अयोग्य भई स्वास्थ्यमा समेत नकारात्मक असर पर्न थालेकोले रासायनिक विषादीलाई निकाल्नाहित गरी रक्षण तथा दिगो उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्न चालु आ.व. १८ कृषकले प्रौंगारिक खेती (तरकारी, फलफूल) कार्यक्रम सहभागी भएका र तरकारीफलफूल उत्पादन शुरू भएको ।	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सन्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	केफियत
	साना सिंचाई		उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाउन चालु आवमा ३६ वटा कृषकसमुह तथा सहकारीलाई साना सिंचाई तथा प्लाष्टिक पोखरी निर्माणा सहयोग गरिएको । यसबाट करिब १२ हे. क्षेत्रफलमा सिंचाई सेवा विस्तार भई बाली सघनता र उत्पादकत्व बढ़िमा सहयोग पुगेको ।	
	चिउरी प्रवर्द्धन		धादिड जिल्लाको दक्षिणी भेगमा रहेका चेपाड, तामाङ जनजातिहरूले परम्परा देखि गर्दै आएको मोरीपालन र चिउरी प्रवर्द्धनलाई सहयोग गर्न ५००० चिउरीका बोट तथा ३४ वटा मोरी घार अनुदानमा वितरण भएको । यसबाट ती समुदायको आम्दानीमा सुधार हुने अपेक्षा रहेको ।	
९	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	बजारीकरण प्रवर्द्धनका लागि कृषि पकेट क्षेत्र लक्षित साना सिन्धुली सडक निर्माण तथा मर्मत	इ.ड. कि.मि. नयाँ सडक निर्माण एवं पुराना सडकको स्तरोन्नती	
		प्लाष्टिक पोखरी तथा साना सिंचाई निर्माण अनुदान विस्तार (५०५ अनुदान)	२० वटा नयाँ प्लाष्टिक पोखरी निर्माण कार्य सम्पन्न भुनार, कागाती तथा एभोकाडोको नमुना फर्म स्थापना तथा आधार तथार	
		सामुहिक खेती प्रवर्धन कार्यक्रम संचालन	सिन्धुलीको दुधोलीमा सामुहिक खेती प्रवर्धनका लागि आवश्यक कृषि यन्त्र उपकरण वितरण तथा भौतिक संरचना निर्माण (कुलो, खलियान, भण्डार घर, कूषि सडक मर्मत)	
		प्राङ्गणिक उत्पादनका लागि प्लाष्टिक घर निर्माण/विस्तार	१९४६ वर्ग मि. मा प्लाष्टिक घर निर्माण भई व्यवसायिक तरकारी खेतीको सुरक्षात	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		समुह/सहकारी/निजीक्षेत्रसंगको सहकार्यमा आळु किवि राष्ट्रिक हाउस निर्माणमा ५०५ अनुदान किवि बँगेचामा थँक्रो व्यवस्थापनका लागि पोलमा अनुदान	१० र २० टन क्षमता भएका २ वटा राष्ट्रिक हाउस निर्माण कार्य सम्पन्न	
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	फलफुल बौंचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम ३ दिनो(जनन्येतना तालीम)	जुनारमा औसा किरा नियन्त्रणमा टेवा	
		कृषक समुह/सहकारी/निजी क्षेत्र संगको सफेदारीमा नमुना कृषि फर्म स्थापनाका लागि सहयोग	चिया, किवि, किवि, अलैची नमुना फर्म स्थापना	
		आकस्मिक बालि संरक्षण कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	मकेको फोंजीकिरा, धानको सिथ ब्लाइट व्यवस्थापन अभियान सहजे संचालित	
		निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०५ अनुदानमा बुहतर आळु विकास तथा विस्तार (दोलखा/रामेछाप)(कृषि विकास कार्यक्रम)	आळु पकेट क्षत्रमा स्थानिय जातको आळु प्रवर्द्धनमा सहयोग	
		समुह/सहकारी/निजी संगको सहकार्यमा राष्ट्रिक हाउस निर्माण कार्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन संथानमा उत्पादित किरी तथा आलुको खपतमा सहयोग, शैक्षिक हब स्थापनामा सहयोग साथे आन्दानी तथा रोजगारी वृद्धि	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सन्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	केफियत
		निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०५ अनुदानमा आधुनिक फलफुल नर्सरी विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (चितवन/मकवानपुर /काढ्ये/रामेछाप/धादिङ)	हाइटेक टनेल निर्माण, उच्च मुल्यका फलफुल विरुद्ध उत्पादन शुरू	
		समुह/सहकारी/निजी क्षेत्रको सहकार्यमा आळु/किवि/स्टिक हाउस निर्माणमा ५०५ अनुदान	आळु र किवि पकेट क्षेत्रमा रस्टोर निर्माण, उत्पादनोपरात्त क्षति न्युनिकरण र बजार व्यवस्थापना सहजता अनुदान	
		स्थानिय तह, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको सहकार्यमा अभियानमूलक फलफुल विरुद्ध वृक्षारोपण कार्यक्रम (सुन्तला/जुनार/काठातो/किवि लगायत)	सुन्तला जात वगानमा सहयोग	
		साना सिंचाई, प्लास्टिक पोखरी निर्माण तथा मर्मत(अन्य)	खाड्डोदेवि गा.पा मा अत्यन्त आवश्यक कुलो मर्मत	
		प्रस्तावनामा आधारीत साफेदारी कार्यक्रम (कृषक समूह/सहकारी)(अन्य)	२१ वटा नयाँ टनेल निर्माण १० वटा नयाँ नोरी धार खरिद ८ ५०० वटा नयाँ केरा विरुद्ध रोपण	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	नमुना तरकारी फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (चौड़ेवी र मध्यली)(अन्य)	नयाँ फलामको टेनल, सिमेन्ट पोखरी निर्माण, उत्पादन संकलनका लागि दस्ट निर्माण		
	मोडेल फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (अलेची, किवी चिया, कफी)(अन्य)	अलेची सुकाउने भट्टि निर्माण, किवी थाक्रा निर्माण, चिया प्रशोधन दस्ट निर्माण		
	किवी बोगेचामा थौको व्यवस्थापनका लागि पोलमा अनुदान (अन्य)	१३३०० वटा किवी थाक्रा निर्माण		
	प्राइवेट उत्पादन का लागि प्लाष्टिक घर निर्माण/विस्तार अनुदान	जी.आई, फलाम तथा बास्तको टनेल निर्माण		
	एकल फार्मको लागि खुल्ला जमीनमा "प्राइवेट उत्पादन"	३ वटा निजी फर्मसंग कार्यक्रम सम्पन्न		
११	कृषि ज्ञान केन्द्र, काख्रे	कृषक समुह/सहकारी/निजि क्षेत्रसंगको साझेदारिमा नमुना समिको चयलाबन्दि भएको, कृषि उपजहरूको विशिष्टकृत उत्पादन क्षेत्र विरसार भएको सहयोग		
	समुह/सहकारी/निजि	कृषकहरूलाई आम्दानिको श्रोत र क्षमता अभिवृद्धि भएको, जैविक विविधता र प्रकृतिको संरक्षण भएको पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम		
	लक्षित समुदाय जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम	भोगेलिक बिकट भएको ठाउमा जिवनस्तर सुधार भएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	समुह/सहकारी/निजि क्षेत्रको सहकार्यमा आलुरकिवि रस्टिक हाउस निर्माण ५० ५ अनुदान	काँडे जिल्ला धैरे आलु उत्पादन हुने क्षेत्र हो । आलुको बिउको सुरक्षित भण्डारणले आवश्यक परिणाममा समयमा बिउ उपलब्ध हुने । किवि फलको व्यवसायिक उत्पादन बृद्धि हुदै गर्दै भण्डारणको आवश्यकता रहेको र भण्डारणले बेसासम समयमा उपभोक्तालाई फल उपलब्ध हुने ।		
	स्थानिय तह, सहकारी तथा निजि क्षेत्रको सहकार्यमा अभियानमुलक फलपूल विरुद्ध बुक्खारोपण कार्यक्रम	फलपूलको व्यवसायिक उत्पादन, क्षेत्र विस्तार भएको साना सिंचाई, लास्टिक पोखरी निर्माण तथा मर्मत	सिंचाई अभाव भएको ठाउमा सिंचाई सविधा उपलब्ध गराई कृषि उत्पादनमा सहयोग भएको	
	उच्च मूल्य कृषि उपज प्रवर्धन कार्यक्रम (किरी, चिया, काफी, अलौची)	मोडल फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (कफी, किरी, कागती र अच्य)	उच्च बालिको क्षेत्र निर्धारण गरि, व्यवसायिक उत्पादन गर्दै कृषकको जिवनस्तरमा सुधार आएको	
	सामुहिक खेती प्रवर्द्धनका लागी अनुदान	किवि बाँचा थाक्रो व्यवस्थापनको लागी पोलमा अनुदान	उन्नत प्रविधिको प्रयोग गर्दै कृषि जमिनको अधिकतम प्रयोग भएको, रोजगार प्रवर्धन गरेको किविको व्यवसायिक खेतिको व्यवस्थापनमा थाक्रो खचिलो भएकोले पोलमा अनुदानले किसानलाई राहत पुगेको साथे आय आर्जन बढाउन सहयोग भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		बजारिकरण प्रवर्द्धनका लागि कृषि पकेट क्षेत्र लक्षित साना कृषि सडक निर्माण तथा मर्मत	उत्पादन क्षेत्रलाई बजारसम् जोडि कृषिलाई व्यवसायिकरण र आधुनिकरण गर्न सहयोग गरेको	
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	पुष्ट व्यवसाय प्रवर्धन कार्यक्रम	पुष्ट खेतिको व्यवसायिक उत्पादन भएको	"Agribusiness Innovation and Knowledge Platform (ABIK- Platform)" वा "कृषि व्यवसाय नवप्रवर्तन तथा ज्ञान संजाल" गर्नन र परिचालन बारे उपत्यकाका आधुनिक कृषिका हस्ती एवं विद्वान कृषकहरू (जो आफै कृषि कर्म गर्दछन) बीच सघन बहस । यस संजाल मार्फत नव-आगान्तुक र व्यवसाय गरिरहेका कृषकहरूलाई व्यवसायिक परामर्श, योजना तथारी, उत्पादन र बजारीकरणमा सहयोग प्रदान गर्ने सम्बन्धमा कार्यालयलाई परामर्श दिन एक छ सदरिस्य ठार्स्क फोर्स गर्न ।
		कृषि ज्ञान केन्द्र र स्थानीय तह संग योजना तथा प्रगति समिक्षा गोष्ठि	काठमाडौं, भक्तपुर, ललितपुरका २१ वटा स्थानिय निकायका कृषि प्राविधिक, जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख लगायत विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू गरि ५१ जानाको उपस्थिति रहेको । उक्त कार्यक्रममा स्थानिय तहका कृषि प्राविधिकहरूलाई कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुरबाट यस आवाम संचालन हुने कार्यक्रमबाटे जानकारी भएको ।	टनेल र खुला अन्तर्गत तिन बाली टमाटर, काउली, र आळु प्रविधिधुत अवस्थामा तरकारी उत्पादनको लाभ लागत अध्ययन

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	आमापृह, बाल गृह, असाह्य गृह आदीको समन्वयमा संस्थागत प्रागारिक फलफूल तथा तरकारी खेति	ललितपुरको नख्चु डोलमा रहेको The orphan Homes मा कार्यक्रम सञ्चालन		
	साना सिंचाई तथा लास्टिक पोखरी निर्माण अनुदान सहयोग(अन्य)	थोपा सिंचाई संख्या ८, प्लाष्टिक पोखरी संख्या ३४, इनार संख्या १०, कुलो मर्मत, संभार संख्या १ गरी जम्मा ५३ वटा सरचना निर्माण कार्य सम्पन्न भएको । सिचित क्षेत्रफल- ४०.६ हेक्टर, उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि, वाली सघनता बढेको । लक्षित संख्या १० मध्ये २ वटा सिताके च्याउ खेती लगि temperature controlled room निर्माणा, १ वटा तरकारी तथा पुष्ट बेर्ना उत्पादनका लगि नरसरी निर्माणमा, गोलमेडा सहयोग, कृषि वाली वस्तुहरूको उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि भएको, रोजगारीको सूजना भएको, कृषकहरूको आमदानी तथा आयस्तरमा वृद्धि ।		
	आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुरको कार्यक्षेत्रमा रहेका जिल्लाहरू (काठमाण्डौ, भक्तपुर र ललितपुर) का विभिन्न स्थानमा देखिएका मकैवालीमा अमेरिकन फौजी किरा (American Fall Armyworm), लहरेबालीमा औसा किरा, गोलमेडा भाईरस, सेतो फिङाँ, लाही लगाएतका रोग किराको छब्बस्थापन		
१३	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	उपत्यका प्राङ्गारिक खेती प्रबन्धन कार्यक्रम	कार्यविधी बमोजिम प्रोत्साहनमुलक अनुदान कार्यक्रम दिईएको ११ जना कृषकको भकारो सुधार सम्पन्न भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	साना सिंचाई तथा प्लाष्टिक पोखरी निर्माणमा अनुदान कार्यक्रम	कृषक समूह/सहकारी/निजि क्षेत्रसंगको साझेदारीमा नमुना कृषि फार्म स्थापनाको सहयोग कार्यक्रम	२३ वटा प्लाष्टिक पोखरी निर्माण सम्पन्न भएको, कृषकलाई सिंचाईको लागि पानी संकलन गर्न सुविधा भएको	ब्राबल कृषक समूहद्वारा स्थाउको नमुना फर्म स्थापनास बिज माईन्ड मल्टिप्रोप्रेस प्रा. लि. द्वारा तरकारीको नमुना फर्म स्थापनास नागेश्वरी कृषि सहकारी संस्था लि. द्वारा तरकारी खेतीका लागि टनेल निर्माणस एपी एग्रो रसुवाद्वारा तरकारी खेतीका लागि टनेल निर्माणस शुद्धिकरण कृषि फार्मद्वारा तरकारी खेतीका लागि टनेल निर्माण, कोल्ड रूम निर्माण, व्यापिंग मेसिन खरिदस गिन हाउस कृषि फार्मद्वारा सिताके चाउ खेतीका लागि टनेल निर्माण कार्य सम्पन्न भएको

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		समुह/ सहकारी/निजि क्षेत्रसंगको सहकार्यमा कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	थानापती नमुना व्यवसायिक कृषि उद्योगद्वारा तरकारी खेतीको लागि टनेल निर्माण, गाईपालनको लागि गोठ निर्माण, गड्यौला पालनको लागि भर्मा पिट निर्माण, फर्म स्टेको लागि घर निर्माण, कामदार आवास निर्माण, टेनिङ्ग हल निर्माण, तारबार घेराउ, स्वागत गेट निर्माण, मोटर बाटो स्टरोनन्ति भएकोस होटल गोसाइकुण्ड एण एग्रो ट्रिजम प्रालिद्वारा तरकारी खेतीका लागि टनेल निर्माण, कालिज पालनको लागि खोर निर्माण, लोकल कुखुरा पालनको लागि खोर निर्माण, फलफुल नसरी निर्माण, अपाङ्गमैत्री होटल निर्माण, ट्रेनिङ हल निर्माण, कोसेली घर निर्माण भएको	
		बजारिकरण प्रवर्द्धनका लागि कृषि पकेट क्षेत्र लक्षित साना कृषि सडक निर्माण तथा मर्मत कार्यक्रम	त्रिवाकोट र रसुवाका विभिन्न स्थानहरूमा साना कृषि सडक निर्माण तथा मर्मत कार्य सम्पन्न भएकोस सडक निर्माण तथा मर्मतले गर्दा कृषि उपजहरूको बजारिकरणमा उल्लेख्य प्रवर्द्धन हुने	
		किवी बँगेचामा थाँको व्यवस्थापनका लागि पोलमा अनुदान कार्यक्रम	त्रिवाकोटका विभिन्न फार्म/समूह/सहकारी सञ्चालिता किरी बर्गेचामो व्यवस्थापनको लागि थाँकोको लागि पोल निर्माण सम्पन्न भएको, किवी बँचा व्यवस्थापनमा यस कार्यक्रमले महत्वपूर्ण टेवा पुऱ्याउने देखिएको	
		लक्षित समुदाय जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम	त्रिवाकोट र रसुवाका विभिन्न स्थानहरूका दलित, जनजाती, महिला लगायतका लक्षित समुदायका १८० जना कृषकहरूलाई सिम्पोलिन प्लास्टिक वितरण गरिएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	सामुहिक खेती प्रवर्द्धनका लागि अनुदान कार्यक्रम	कफी उत्पादन प्रवर्द्धनका लागि नसरी तथा सिंचाइमा सहयोग कार्यक्रम (तादी गाउँपालिका-४)	नुवाकोटको संचालित सामुहिक खेती कार्यक्रममा जग्गाको चक्काबन्दी गर्ने, संकलन केन्द्र निर्माण, कस्टम हायरिङ सेन्टर निर्माण, कृषि सङ्डक निर्माण, शाखा कुले मर्मत, कृषि यन्त्र उपकरण खरिद कार्य गरि सामुहिक खेति गर्ने सुरु गरिएको उत्पादोटको तादी गाउँपालिका-४ स्थित त्रुवा स्टेट कफी इन्डस्ट्रिज प्रा. लि. मा संचालित कार्यक्रममा सो संस्थाद्वारा सिंचाइको लागि द्यांकी निर्माण र पाईप खरिद गरेको	
		स्थानीय तह, सहकारी तथा निज क्षेत्रको सहकार्यमा अभियानमुलक फलफुल बिरुवा वृक्षारोपन कार्यक्रम (सुन्तला/जुनार/कागती/किभी लगायत)	नुवाकोटका विभिन्न कृषक समूह/सहकारी संस्था/गा.पा.हक्कलाई विभिन्न फलफूलका ५८७७० विरुवाहरू वितरण गरि वृक्षारोपण गरिएको	
		रमुवा जिल्लाको लागि मागमा आधारित कृषि उत्पादन कार्यक्रम (कालो मुसुरो, सिमि, भुई स्याउ)	आमाछोदिडमो गाउँपालिकाका कृषकहक्कलाई भाग्दारणको लागि मेटल बिन वितरण गरिएको, सिंचाईको लागि साना सिंचाई निर्माण तथा मर्मत	
		५० प्रतिशत साफेदारीमा बृहत्तर कफि विस्तार तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम (दोलखा, काभ्रे र नुवाकोट, ललितपुरधादिङ्ग)	विरुवा वितरण, २ वटा प्लास्टिक टनेल निर्माण, हजारी, बिज, पोलीथिन ब्याग वितरण, ग्रीन नेट खरिद गरेको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	प्राङ्गनिक उत्पादनका लागि प्लाष्टिक घर निर्माण रविस्तारमा (जि आई पाइपमा Naturally Ventilated Polyhouse/Nethouse वा अन्य आधुनिक प्रविधिको प्लाष्टिक हाउस) अनुदान	त्रिवाकोट र रसुवाका विभिन्न कृषि फार्म/कृषक समूह/सहकारी संस्थाहरा प्रांगणिक उत्पादनको लागि १५०० वर्ग मिटरमा जि आइ पाइपमा प्लाष्टिक घर निर्माण कार्यक्रम सञ्चालन गरि निर्माण सम्पन्न गर्नुका साथे उत्पादन कार्य सुरु गरेको		
	पुरानो प्राङ्गनिक खेति परिक्षण कार्यक्रम (Pilot Program) को निरन्तरता	तारकेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ६ मा सञ्चालित कार्यक्रममा ५ जना कृषकहरूलाई सिंचाईको लागि प्लाष्टिक पोखरी निर्माण, भकारो सुधार, प्रांगणिक/जैविक मल्ल/विषादी उत्पादन गर्ने सामग्री खरिद, स्पेयर खरिद		
	समूह तथा सहकारीका लागि खुल्ला जमिनमा "प्राङ्गनिक उत्पादन" अनुदान कार्यक्रम	शिवपुरी गाउँपालिका वडा नं. ८ मा सञ्चालित कार्यक्रममा कार्यविधिमा उल्लेखित क्रियाकलापहरू जस्तै भकारो सुधार, सिंचाईको सुविधाको लागि प्लाष्टिक पोखरी निर्माण, विड विरुवा खरिद, भर्मा सेड निर्माण, प्रांगणिक/जैविक मल्लरविषादी उत्पादन गर्ने सामग्री खरिद, स्पेयर खरिद, उत्पादन संकलन तथा ढुवानीका लागि क्रेट खरिद, याकेजीझ र लेवलीझको लागि बोरामा छपाई कार्य सम्पन्न भएको		
	एकल फार्मको लागि खुल्ला जमिनमा "प्राङ्गनिक उत्पादन" अनुदान कार्यक्रम	स्थागइ गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थित किसाड अर्गानिक चिया कृषि उद्योग मा सञ्चालित कार्यक्रममा कार्यविधिमा उल्लेखित क्रियाकलापहरू सम्पन्न भएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	कार्यविधिमा उल्लेखित भएका क्रियाकलापहरूमा मागमा आधारित कार्यक्रम (नुवाकोट कक्फनी-सुर्योदै-चिरसपानी-युग्मसाड अर्गनिक पद मार्ग तथा प्राङ्गणिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम)	कक्फनी गाउँपालिका वडा नं. ८ मा १२ वटा मिनीटिलर र ५ वटा स्प्रेयर वितरण, २ वटा लाइटिक पोखरी निर्माण भएकोस दुखेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ६.मा १० वटा मिनीटिलर वितरण गरिएको		
	५०५ अनुदानमा मिनीटिलर वितरण	कक्फनी गाउँपालिका वडा नं. ८ मा ११ वटा, दुखेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ५ मा १० मिनीटिलर, दुखेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ६ मा ५ वटा मिनीटिलर, वडा नं. ३ मा ५ वटा मिनीटिलर वितरण भएको		
	प्रांगणिक उत्पादनका लागि नयाँ लाइटिक घर विस्तार कार्यक्रम	कक्फनी गाउँपालिकाका विभिन्न कृषि फार्महरूद्वारा प्रांगणिक उत्पादनको लागि जि आइ पाइमा लाइटिक घर निर्माण कार्यक्रम संचालन		
	साना सिंचाई निर्माण कार्यक्रम	दुखेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ६ मा ३ वटा र दुखेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ३ मा २ वटा साना सिंचाई निर्माण भएको		
	गोला सहितको सेरेना मौरीको आधुनिक घर ५०५ अनुदानमा वितरण कार्यक्रम	दुखेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ६ मा १५ वटा, कक्फनी गाउँपालिका वडा नं. ८ मा २ वटा र शिवपुरी गाउँपालिका वडा नं. ८ मा ५ वटा मौरीको आधुनिक घार वितरण भएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		आ.व. ०७६/०७७ मा नयाँ पकेटहरू सञ्चालनका लागि शस्त्र अनुदान कार्यक्रम	नुवाकोट र रसुवा जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा विभिन्न बालीहरूको पकेट क्षेत्र सञ्चालन गर्न पकेट सञ्चालक समितिहरू गठन गरि सञ्चालन भएको कार्यक्रम मार्फत प्लाष्टिक टनेल निर्माण, सिचाईको लागि प्लाष्टिक पोखरी र ट्यांकी निर्माण, संकलन केन्द्र निर्माण, सिचाई पाइप वितरण, बिउ विजन विशदी वितरण, कृषि यन्त्र उपकरण वितरण, किवीको थाक्राको लागि पोल निर्माण तथा जी.आई. पाइप वितरण, लगायतका कार्य भएको	नुवाकोटको विद्युत नारपालिका वडा नं. ३ र ४ मा संचालन भएको तरकारी ब्लक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत प्लाष्टिक टनेल निर्माण, बिउ विजन विषादी वितरण, कृषि यन्त्र उपकरण वितरण, लगायतका कार्य भएको र रसुवाको उत्तराया गाउँपालिका वडा नं. १ मा सञ्चालन भएको आलु ब्लक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि यन्त्र उपकरण वितरण कार्य भएको
		आ.व. ०७६/०७७ मा नयाँ ब्लकहरू सञ्चालनका लागि शस्त्र अनुदान कार्यक्रम	नुवाकोट जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा विभिन्न बालीहरूको पकेट क्षेत्र सञ्चालन गर्न पकेट सञ्चालक समितिहरू गठन गरि सञ्चालन भएको कार्यक्रम मार्फत प्लाष्टिक टनेल निर्माण, सिचाईको लागि प्लाष्टिक पोखरी र ट्यांकी निर्माण, संकलन केन्द्र निर्माण, सिचाई पाइप वितरण, बिउ विजन विषादी वितरण, विरुवा वितरण, ग्रीन नेट वितरण, कृषि यन्त्र उपकरण वितरण लगायतका कार्य भएको	आ.व. ०७५/०७६ सम्म सञ्चालन भएका पुराना पकेटहरूको लागि सशर्ते अनुदान कार्यक्रम

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		आ.व. ०७५/०७६ सम्म संचालन भएका पुराना छलक हरूको लागि सशर्त अनुदान कार्यक्रम	नुवाकोटको शिवपुरी गाउँपालिका वडा नं. ८ मा संचालन भएको आधान्न तरकारी छलक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत प्लाष्टिक टनेल निर्माण, बिउ विजन विषादी वितरण, कृषि यन्त्र उपकरण वितरण लगायतका कार्य भएको र नुवाकोटको तारकेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ५ मा संचालन भएको तरकारी छलोक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि यन्त्र उपकरण वितरण कार्य भएको	
१४	किम्बु नर्सरी विकास केन्द्र, चितवन	रेखम खेती तथा किरापालन सम्बन्धी स्थलगत तालिम संचालन	२० जना कृषकहरू लाभाप्ति भएका ।	
१५	प्रजनन् पिढी बीज कोया श्रोत केन्द्र, धुनीबेशी	किरापालक कृषकको लागि टहरो निर्माण कार्यक्रम औजार उपकरण वितरण किम्बु फर्म बोग्या व्यवस्थापन चौकी किरापालन तथा कृषकहरूलाई वितरण वितरण	६ जना किरापालक कृषकहरू लाभाप्ति भएका । ४० जना कृषकहरूलाई सिकेयर तथा प्रुनिड्स वितरण ५ हेक्टर जमिनमा बोग्या व्यवस्थापन भएको । १०० बक्स चौकीकिरा पालन गरि कृषकहरूलाई वितरण गरिएको र १५० केजी कोकुन उत्पादन भएको । २ लाख ४५ हजार किम्बु कटिङ्ग उत्पादन गरि वितरण। बिज कोया उत्पादन गर्ने सहज हुने	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	स्थानिय सेरेना मौरी श्रोत विकासका लागि मौरी घार गोला तथा अन्य उपकरण खरिद	मौरी गोला सहित घार तथा अन्य उपकरण खरिद गरी मौरी श्रोत केन्द्र रूपमा कार्यक्रम शुरुवात भएको		
	कर्न्ये च्याउ उत्पादन सिप विकासका लागि ठहरो निर्माण तथा अन्य उत्पादन सामग्री खरिद	फार्म शित्र च्याउको प्लास्टिक घर निर्माण सहित च्याउ खेती कार्यक्रमको शुरुवात		
	कृषक स्तरमा किन्तु बैगेचा व्यवस्थापन	कृषक स्तरमा बैगेचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक औजाररसामान्नी वितरणबाट गुणस्तरीय किन्तु पात उत्पादन भई रेशम कोया उत्पादनमा बृद्धि हुने		
	कृषक स्तरमा किरपालन सामग्री अनुवान	कृषक स्तरमा फर्मालिन, चुना, ब्लीचिड, आर.के.ओ. वितरण गरी रेशम कोया उत्पादनमा सहजता भएको		
	गोडमेल तथा मल्लेखाद प्रयोग	कुखुराको मल खरिद गरी फार्म शित्रको किन्तु बैगेचामा प्रयोग तथा गोडमेल गरी रेशम बीज कोया उत्पादन गर्नको लागि गुणस्तरिय पात उत्पादन हुने		
	चौकी कीरा वितरण दुवानी	४९ बक्स चौकी किरापालन गरी समुहमा वितरण गरी १०८७ कें.जी. उत्पादन भएको		
	फार्म केन्द्रमा मौरी तथा च्याउ श्रोत केन्द्र विकास अध्ययन परिक्षण	यस केन्द्रलाई रेशमखेतीका अलावा च्याउ र मौरीको श्रोत केन्द्रको विकासका लागि सम्भाव्यता अध्ययन भई केन्द्रको भावि कार्यादिशावारे स्पष्ट भएको		
१६	व्यवसायिक ऐरोज केन्द्र, चितापोल, भर्कपुर	गोदावरी न.पा, वज्रपाराई र सूर्यविनायक न.पा, गुण्डमा कृषक समुह वनाई कृषक पाठशालाको माध्यमबाट बाली अवधि भरको तालिम सन्चालन गरिएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	कर्ने व्याउ उत्पादन शिप बिकासका लागि टहरो निर्माण तथा उत्पादन सामग्री खरीद	फार्म परिषरमा कर्ने व्याउ उत्पादन टहरो निर्माण गरी उत्पादन परिक्षण गरिएको		
	स्थानीय सेरेना मौरी झोत बिकासका लागि मौरी घार(गोला तथा अन्य उपकरण खरीद	फार्म परिषरमा मौरी पालन स्थापना		
	रेशम बिज कोया उत्पादन	बिज कोया उत्पादन गरी रेशम विकास केन्द्र खोपारीलाई हस्तान्तरण		
१७	मौरीपालन विकास कार्यक्रम, भण्डारा, चितवन	माईट व्यवस्थापन अभियान कार्यक्रम	मौरीमा लाने माईट व्यवस्थापन गरी मह उत्पादन बढाउनमा सहयोग पुगेको	
	आधारचाका वितरण ५० प्रतिशत अनुदानमा	चितवनका मौरीपालक कृषकहरू लाभान्वित		
	मानगमा आधारित कार्यक्रम	मानगमा आधारित कार्यक्रम	मानगमा आधारित कार्यक्रम	गरिएको
	बी विलनिक संचालन	सौराहा र चनौली चितवनका मौरीपालक कृषकहरू लाभान्वित		
	फार्मभित्र १०० के.जी. मह उत्पादन तथा बिक्रीबाट राजश्व संकलन	फार्मभित्र १०० के.जी. मह उत्पादन तथा बिक्रीबाट राजश्व संकलन		
	मौरी चरनजन्य विरुद्ध वितरण	मौरी चरन क्षेत्र विस्तार भएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
१८	शिरोष्ण फलफूल खेती गर्ने किसानहरू लाई प्रस्तावमा आधारित अनुदान (५०५) केन्द्र, दोलखा	२० रोपनी क्षेत्रमा किवी खेती गर्ने किसानहरू लाई प्रस्तावमा आधारित अनुदान (५०५)	५ जना किवीफल कृषकहरूले प्रति कृषक २० रोपनीको दरले ५ वटा व्यवस्थित नयाँ किवी बोग्चा स्थापना गरी १०० रोपनी क्षेत्रफलमा किवीफल बोग्चा विस्तार भएको	
		किवीफल खेती प्रविधि सम्बन्धि प्रयोगास्तक तालिम	२२ जना स्थानीयस्तरमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरू तथा ६९ जना किवीफल कृषकहरूले किविफल खेती प्रविधि सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्राप्त गरेका	
		फलफूल विरुद्धा उत्पादन फलफूल विरुद्धा विक्रिवितरणको लागि तथारी भईरहेको	२२००० वटा किविफलका कलमी विरुद्धाहरू तथा २००० वटा अन्य फलफूलका विरुद्धाहरू उत्पादन भई आगामी आ.व.मा विक्रीवितरणको लागि तथारी भईरहेको	
		फलफूल विरुद्धा विक्रि वितरण	८३७२ वटा किवीफलका कलमी विरुद्धाहरू तथा २४९५ वटा अन्य फलफूलका विरुद्धाहरू विक्रीवितरण भई अनुमानित ३० हे. फलफूल बोग्चा विस्तार भएको	
		किविफलको रुटरस्टक विरुद्धा उत्पादन	आगामी आ.व.मा कलमी विरुद्धा उत्पादनको लागि करिब ४०००० वटा किवीफलका रुटरस्टक विरुद्धा उत्पादन गरिएको	
		फलफूल बिस्ता उत्पादन तथा बिक्री वितरण	विभिन्न हिउँदे फलफूलका १९४५० बिस्ताहरू बिक्री वितरण	
		सेड हाउस निर्माण बोग्चा विस्तार तथा नयाँ बोग्चा स्थापना	फलफूलका बिस्ता हुक्माउनको लागि १ वटा सेड हाउस निर्माण कफखरको २०० बिस्ता रोपण गरी १ नयाँ बोग्चा विस्तार भएको	
		बीउ आलु उत्पादन तथा बिक्री	३५ कवीन्टल बीउ आलु बिक्री	
		फलफूल बोग्चामा पोल गाडी नेटिंग गर्ने	१ वटा नास्पति लकमा असिना प्लक जाली प्रयोग गरिएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	कलमी फलफूल बिस्था उत्पादन	कलमी फलफूल बिस्था उत्पादन	१९५०० विभिन्न हिउंदे फलफूलका बिरुवा कलमी गरी तयार भएको	
	कृषक स्तरमा नमूना फलफूल बगैचा स्थापना	कृषक स्तरमा ३ वटा नमूना बगैचा स्थापना हुने		
१९	मसलाबाली विकास केन्द्र	बीउ आलु उत्पादन तथा बिक्री वितरण	आलुको बेसिक बीउ उत्पादन १५ टन भई १० हे क्षेत्रफलमा उन्नत बीउ उपलब्ध भएको	
	आलुको पिबियस दाना उत्पादन तथा बिक्री वितरण	आलुको पी.विएस.दाना ३४००० उत्पादन भएको		
	तरकारी मूल बीउ उत्पादन तथा वितरण	सिमीको ५०० तथा भरपुर लोकल कैंक्रोको ८९ के.जी. मूल बीउ उत्पादन भई बिक्री वितरण भएको		
	फलफूल बिरुवा बिक्री वितरण आप लिंचि कागती तथा अन्य	५३७२ विभिन्न फलफूल बिरुवा बिक्री वितरण भई २९ हेक्टर क्षेत्रफलमा क्षेत्र विस्तार भएको		
	फलफूल बिरुवा उत्पादन	छछाङ बिरुवा उत्पादन भएको		
	मसलाबालीको बीउ उत्पादनका लागि बाली-चक्र (धानको मूल बीउ उत्पादन (मकवानपुर-१, खुमल-८)	धानको बीउ ५ टन बिक्री भई १०० हेक्टर जग्निनमा गुणस्तरिय बीउ उपलब्ध भएको		
	फार्मभित्र नमूना कृषि प्रविधि प्रदर्शन तथा संचालन	यस कार्यक्रम अन्तर्गत एउटा टप ऐन्टिलेटेड प्लास्टिक घर निर्माण भएको		
	सिंचाइ कुलो मर्मत स्थाहार सम्भार	केन्द्र भित्र १५० मी सिंचाइ कुलो निर्माण भई सिंचाइ सुविधा भएको		
	मसला बाली कृषकहरूलाई जिल्लास्तरीय तालिम	४ वटा तालिम संचालन भै १० कृषकको क्षमता अभिवृद्धि भएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
२०	कन्दमूल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली	मसलाबालीको बीउ उत्पादन तरकारी बेर्ना उत्पादन तथा बिक्री वितरण	मसलाबालीको ६ मेरठन बीउ उत्पादन भएको विभिन्न वर्ष तथा हिँडे तरकारी बालीका १ लाख ३१ हजार ३०९ वटा बेर्नाहरू उत्पादन गरी कृषकस्तरमा बिक्री वितरण गरिएको	
		तरकारी श्रोतरउन्नत वीज उत्पादन तथा बिक्री वितरण	विभिन्न तरकारी बाली (भिण्डी, बोर्डी, सिमी, लौका, फर्सी, मूला) का २१४.७३ के.जी. मूल तथा उन्नत बीउ उत्पादन गरी कृषकस्तरमा बिक्री वितरण गरिएको	
		ताजा कन्दमूल उत्पादन तथा बिक्री वितरण	तरुल, पिङालु, शकरकन्द, औल कन्दमूल बालीहरू उत्पादन गरी करिब १ हजार २९५ के.जी. ताजा कन्दमूल तरकारी सेवप्राहीहरूलाई बिक्री वितरण	
		फलफूल बिरुवा उत्पादन तथा बिक्री वितरण	आँप, लिची, मेकडेमियानट, भूँझकटहर, रुखकटहर, अनार, कागती आदि विभिन्न वर्षे फलफूल बिरुवा उत्पादन गरी ६ हजार २५४ वटा बिरुवाहरू कृषकस्तरमा बिक्री वितरण गरिएको	
		आई. पि. एम. कृषक पाठशाला संचालन	सिन्धुली जिल्लाको कमलामाई नगरपालिका वडा नं. ५ साथ्यजोरमा हिँडे तरकारी बालीमा आई.पि.एम. कृषक पाठशाला संचालनबाट २५ जना कृषकहरू लाभनिवृत भै जैविक, स्वस्थ तथा सुरक्षित तरकारीबाली उत्पादन गर्ने तर्फ सक्षम भएको	
		स्कूल हार्टफल्वर तालिम संचालन	सिन्धुली जिल्ला स्थित श्री जनता मा.वि. खन्याखर्क, श्री जलकन्या माध्यमिक विद्यालय चौपौली, श्री माध्यमिक विद्यालय मरिणमा अध्ययनरत दश कक्षाका १२८ जना विद्यार्थीहरूलाई हार्टफल्वर विषयमा तालिम दिई कृषि शिक्षा तर्फ उत्प्रेरणा जगाउने काम भएको।	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		फार्म दिवस मनाउने	फार्मका क्रियाकलाप तथा गतिविधिहरू बारे फार्ममा उत्पादित विभिन्न बागवानी बालीवस्तुहरूको प्रदर्शन तथा प्रस्तुतीकरणको मध्यमबाट जिल्लाका प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभाका माननीय सदस्यउच्चहरू, कार्यालय प्रमुख लगायत सरोकारवालहस्तलाई जानकारी गराउनुका साथै केन्द्रले अवलम्बन गर्नुपर्ने रणनीति बारेमा युहत छलफल गरिएको	
२१	पुष्ट विकास केन्द्र, गोदावरी	आलङ्घारिक विस्त्रा उत्पादन तथा विक्री वितरण	३०००० विभिन्न जातका पूलका विस्त्रा विक्री वितरण गरिएको कार्नेशन, जरबेरा, जिसोफिला, ल्याडिओलस, लगाइतका कटफ्लावरहरू उत्पादन तथा विक्री	
		कट फ्लावर उत्पादन तथा व्यवस्थापन	पुष्टखेती विस्तार तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम (पोर्टबल कोल्डस्ट्रॉ निर्माण अनुदान)	२ वटा पोर्टबल कोल्डस्ट्रॉ ७० प्र. अनुदानमा निर्माण कार्नेशन फूल खेती प्रविधि बुकलेट प्रकाशन गरिएको । प्रविधि प्रचार प्रसारमा मदत पुग्ने
		बुकलेट प्रकाशन	बुकलेट आगुवा कृषक तालिम	५० जना कृषकहरूको आछु र किवी खेतीको ज्ञान र सिपामा बुद्धि
२२	शितोष्ण बागवानी नसरी केन्द्र दामन, मकवानपुर	अगुवा कृषक तालिम	फलफूल कलमी विस्त्रा उत्पादन	आगामी बर्षको लागि १८००० बिक्रीयोग्य हिँडे फलफूलको विस्त्रा तयार हुने
		फलफूल विस्त्रा विक्री वितरण	फलफूल विस्त्रा विक्री	५८ हे. जग्गामा फलफूल बगैंचा स्थापना हुने
		किवी बाँचामा पोल गाई व्यवस्थापन	फार्मको १ वटा किवी बागान व्यवस्थित भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सन्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	केफियत
	फलफूल बगैचामा पोल गाडी नेटिङ्	१ वटा लक्षको नास्पति असिनाबाट संरक्षण हुने		
	सिंचाइको लागि द्याकी निर्माण	नरसरी लक्षकमा सिंचाइको सुविधामा सहजता हुने		
	बीउ आहु उत्पादन	८० हे. जग्गामा उन्नत बीउको प्रयोग हुने		
	नरसरी स्थापना सहयोग स्थापना	हिउँदे फलफूलका १५००० थप बिस्ता उत्पादन हुने		
	नमूना फलफूल बगैचा स्थापना	कृषकस्तरमा ३ वटा नमूना फलफूल बगैचा क्वस्थापन		
२३	बागवानी विकास केन्द्र	फलफूल विरुद्ध उत्पादन तथा बिक्री वितरण कार्यालयको वन क्षेत्रभित्र कफि खेती विस्तार	लक्ष्य अनुरूप ने विरुद्ध उत्पादनको काम भएको, निर्धारित लक्ष्यमन्दा बढी विरुद्ध बिक्री गरिएको	
		अगुवा कृषक तालिम	कार्यालयको वन क्षेत्रमा विभिन्न १५ जातका कफिका बिरुद्ध लगाईएको	
		फलफूल खेतीमा आवद्ध कृषक भ्रमण	केन्द्रका प्रभाव क्षेत्रका अगुवा फलफूल कृषकलाई पश्चिम नेपालका विभिन्न स्थानमा भ्रमण	
२४	माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला	भकारो सुधार कार्यक्रम	गुणस्तरिय गोठेमलको उत्पादनमा सहयोग पुगेको र रसायनिक मलको विकल्पमा खाद्यतत्वको प्रयोगमा गाईबरस्तुको मलमुत्रको समुचित प्रयोग भएको	
		कृषि चुन प्रदर्शन कार्यक्रम	माटो परिक्षण शिविर संचालन भएका स्थानहरूमा कृषिचुन प्रयोग प्रदर्शनीका रूपमा संचालन गर्दा अनिल्य माटो सुधार हुनुको साथे उक्त जग्गाबाट बिरुद्धाले आवश्यक खाद्यतत्व प्राप्त गरेको र कृषक वर्गहरूमा सकारात्मक सोचको बिकास भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	भास्त्रकम्पोष्ट प्रदर्शन कार्यक्रम	प्राङ्गणिक मल्को प्रयोगबाट हुने फाईदाहरूको बारेमा हृषक वर्गमा प्रदर्शन मार्फत जानकारी भएको		
	बिरुदाको खाद्यातत्व अध्ययन तथा प्रतिवेदन प्रकाशन	चितवन जिल्लाको भरतपुर महानगरपालिको वडा नं १४, १५ मा संचालन भएको कार्यक्रममँ उक्त क्षेत्रमा व्यवसायिक रूपमा तरकारी खेती गर्ने किसान वर्गमा मुख्यतत्व र सुक्ष्मतत्वको प्रयोग र आवश्यकता बारेमा पर्याप्त जानकारी भएको		
	फिटबवस्त्रमार्फत माटो परिक्षण शिविर संचालन	यातायातको पर्याप्त सुविधा नभएको स्थानहरूमा शिविर संचालन भई किसानहरूको माटो सम्बन्धी समस्याहरूको बारेमा जानकारीको साथै माटो व्यवस्थापन गर्न सहयोग प्राप्त भएको		
२५	बाली संस्करण प्रयोगशाला	इन्टोमोप्याथोजेनिक निमाटोड उत्पादन सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको मेल्म्ची नगरपालिका १ र १३ मा काउली वालीमा लाग्ने खुम्ले कीरा व्यवस्थापनको लागि प्रयोग गरियो जसको नतिजा सफलतक आएको ।	प्रयोगशालामा इन्टोमोप्याथोजेनिक निमाटोड उत्पादन	
			४ वटा जिल्ला (धादिङ् जिल्लाको गल्ती गाउँपालिका वडा नं १ मा धान वालीमा फोजी कीरा व्यवस्थापन गर्न, काख्मे जिल्लाको नमोवुद्ध नगरपालिका वडा नं ८ मा मकै वालीमा अमेरिकन फोजी कीरा व्यवस्थापन गर्न, दोलखा जिल्लाको मेल्हुङ्ग गाउँपालिका वडा नं ३ र ४ का कृषकहरूलाई र ललितपुर जिल्लाको वागमती गाउँपालिका वडा नं १, ३, ४ र ६ का कृषकहरूले लगाएको मकै वालीमा अमेरिकन फोजी कीरा व्यवस्थापन गर्न विषादी सहयोग गरिएको)	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		समरच्याप्रस्त सेवा अभियानमुलक बाली सरक्षण सेवा	वितरन जिल्लाको कालिका नगरपालिका वडा नं २ र ६ का शिवालय केरा उत्पादन कृषि समुह र झुट पानी कृषक समुहमा केरा वालीमा लाग्ने Panama Wilt, सिन्धुली जिल्लाको गोलान्जोर गाउँपालिका वडा नं ३, दोलखा जिल्लाको मेलुङ गाउँपालिका वडा नं १ र रामेछाप जिल्लाको मध्यली नगरपालिका वडा नं १४ मा जम्मा करीव ११० रोपनी क्षेत्रफलमा लागाइएको वोचामा सुन्नला जात वालीमा अक्षताचाक चयाप्त थिए कीरावाट थाति न्युनिकरण गर्न	
		पेट सर्व एउट समिलेस	सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको मेलम्ची न.पा. का वडा नं १, १० र १३ गरि ३ ठाँउमा १५ फ्लटमा संचालन गरिएकोमा सर्वेक्षणवाट काउली वालीमा लाग्ने रोग कीरामा, परिक्षण गरिएको स्थानमा वालीको वानस्पतिक वृद्धिको समयमा कीरामा खुम्ले कीरा र फेद काट्ने कीराको समस्या र रोगमा डाढ कुहिने रोगको प्रकोप रहेको पाइयो	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	बाली उपचार शिविर संचालन	यस प्रदेशका विभिन्न जिल्ला सिम्झुपाल्योक, सिन्धुली, काञ्चे, काठमाडौं जिल्लाको बुढानिलकण्ठ नगरपालिका, ललितपुर जिल्लाको महालक्ष्मी नगरपालिका र गोदवारी नगरपालिकामा बाली उपचार शिविर संचालन गर्दा निम्न बालिहरूमा निम्न समस्या देखिएको टमाटरको बोट औइलाउने, डड्या, फल फर्ने, ढुटा, रेतो फिंगा, फलको गवारो, भण्टाको फलको गवारो, धानमा ब्लास्ट, काँक्राको बोट औइलाउने, फल फर्ने, फलमा औसा कीरा, लौकाको फल फर्ने, सुन्तलाजात वालीमा फलमा औसा कीराको समस्या देखिएको र तीनको व्यावस्थापनको लागि सल्लाह सुझाव दिएको ।	यस प्रदेशका विभिन्न जिल्ला सिम्झुपाल्योक, सिन्धुली, काञ्चे, काठमाडौं जिल्लाको बुढानिलकण्ठ नगरपालिका, ललितपुर जिल्लाको महालक्ष्मी नगरपालिका र गोदवारी नगरपालिकामा बाली उपचार शिविर संचालन गर्दा निम्न बालिहरूमा निम्न समस्या देखिएको टमाटरको बोट औइलाउने, डड्या, फल फर्ने, ढुटा, रेतो फिंगा, फलको गवारो, भण्टाको फलको गवारो, धानमा ब्लास्ट, काँक्राको बोट औइलाउने, फल फर्ने, फलमा औसा कीरा, लौकाको फल फर्ने, सुन्तलाजात वालीमा फलमा औसा कीराको समस्या देखिएको र तीनको व्यावस्थापनको लागि सल्लाह सुझाव दिएको ।	
	सहायकस्तर वाली उपचार शिविर मोडुल १	सहायकस्तर वाली उपचार शिविर मोडुल १	कृषि ज्ञान केन्द्र र पालिकामा कार्यरत प्राविधिकहरूलाई रोग कीरा पहिचान तथा ज्ञान्त कलीनीक संचालन सम्बन्धी अभियांत्रिकरण तालिमवाट प्राविधिकहरू दक्ष हुने ।	मोडुल १ तालिम लिई सर्केका कृषि ज्ञान केन्द्र र पालिकामा कार्यरत प्राविधिकहरूलाई रोग कीरा पहिचान तथा ज्ञान्त कलीनीक संचालन सम्बन्धी अभियांत्रिकरण तालिमवाट प्राविधिकहरू दक्ष वन्न उत्तरोत्तर भएको ।
	सहायकस्तर वाली उपचार शिविर मोडुल २	प्रदेशस्तर विषादी प्रयोगमुक्त सप्ताह मनाउने	एताएँ र छठ वितवनको सहकार्यमा चितवनका विभिन्न कृषक सम्बुद्ध, सहकारीमा आवद्ध कृषकहरूलाई, संचार कर्मी लगायत प्रभातफेरी कार्यक्रम, वक्तव्यनभ कार्यक्रम संचालन गरि आम उपभोक्ता माफ विषादीको दुरुपयोग कर्मी गर्न, वातावरण वचाउ अभियान गर्न, स्वाथ्य वाली उत्पादन एवं उपभोग र मानव स्वाध्यमा सुधार गर्न सहयोग पुऱ्याएको ।	एताएँ र छठ वितवनको सहकार्यमा चितवनका विभिन्न कृषक सम्बुद्ध, सहकारीमा आवद्ध कृषकहरूलाई, संचार कर्मी लगायत प्रभातफेरी कार्यक्रम, वक्तव्यनभ कार्यक्रम संचालन गरि आम उपभोक्ता माफ विषादीको दुरुपयोग कर्मी गर्न, वातावरण वचाउ अभियान गर्न, स्वाथ्य वाली उत्पादन एवं उपभोग र मानव स्वाध्यमा सुधार गर्न सहयोग पुऱ्याएको ।

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
२६	बीउ विजन ग्रयोगशाला हेटोडा	बीउ परिक्षण (गुणस्तर परिक्षण)	विभिन्न बालीको जम्मा १३०७५ मे. टन वरावर लटको बीउ परिक्षण भइ बीउको गुणस्तर कायम गर्न सहयोग पुगेको करिव २१० हे क्षेत्रफलमा लगाइएको विभिन्न बालीको किल्ड निरिक्षण भार्फत गुणस्तर प्रवर्द्धनमा टेवा पुगेको	
		बाली निरिक्षण	विभिन्न बालीको करिव २५० मे टन बीउको द्यागिग भई आगामी वर्ष गुणस्तरिय रूपमा मुल बीउ तथा प्रमाणिकरण बीउ उत्पादनमा टेवा पुग्ने।	
		बीउ प्रमाणिकरण (गुणस्तर परिक्षण)	प्रदेशका ३ वटा विभिन्न जिल्लाका करिव ९० जना बीउ उत्पादक अगुवा कृषकहरूले गुणस्तरिय बीउ उत्पादन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि प्राविधिक जानकारी हासिल गरेका	
		बीउ विजन उत्पादन र गुणस्तर सम्बन्धि स्थलगत छुन्ती शिविर	प्रदेश सरका व्यावसायिक रूपमा बीउ उत्पादन गर्ने जम्मा दछ जना कृषकहरूको बीउ उत्पादन तथा व्यवस्थापनको विविध पक्षहरूमा ज्ञान तथा सिप वृदि भई बीउ व्यवसायमा थप टेवा पुगेको	
		बीउ उत्पादक र व्यवसायीहरूलाई बीउ विजन उत्पादन तथा गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम	बजारबाट नमुना बीउ संकलन तथा परिक्षण (गुणस्तर परिक्षण) १० संख्या	१० संख्या बजारबाट नमुना बीउ संकलन गरी गुणस्तर परिक्षण गरिएको
		बजार बीउ निरिक्षण तथा अनुगमन	बजार बीउ निरिक्षण तथा परिक्षण जसबाट वजारमा विक्री वितरण हुने बीउको गुणस्तर कायम राख्न सहज भएको	चितवन तथा मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न १० वटा एओभेटहरू बाट सिजन अनुसारको विभिन्न बालीको बीउको संकलन गरि परिक्षण जसबाट वजारमा विक्री वितरण हुने बीउको गुणस्तर कायम राख्न सहज भएको
		बीउ बाली जातिय परिक्षण	कृषक स्तरमा सहभागितात्मक जातिय परिक्षणका कारण उत्पृष्ठ जातको छनौट गरि गुणस्तरिय बीउ उत्पादन गर्न अभियेणा प्रदान	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
२७	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	व्यवसायिक गाई/भैसी पालन गोठ निर्माणमा अनुदान	पशुपन्छीको गोठ-खोर सुधार भई पशुपन्छी तथा मत्स्य उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि भई कृषकहरू अफ व्यवसायिक हुँदै जाने	
		व्यवसायिक बाखापालन खोर निर्माणमा अनुदान		
		पशुपन्छी गोठ-खोर/मत्स्य पोखरी सुधारमा अनुदान		
		मासु पसल सुधार कार्यक्रम	मासु पसल सुधार भई उपभोक्तालाई स्वच्छ तथा स्वस्थ मासु उपलब्ध हुने तथा मासु र मासु जन्य पदार्थबाट मानिसमा सर्वे रोगहरू (जुनोसिस) मा कमी आउने	
		भेडाहरूको संख्या देशभर कम हुँदै गएको सन्दर्भमा कृषकहरूलाई भेडा पालन व्यवसायमा आकर्षित गर्दै भेडाको संख्यामा तुलनात्मक रूपमा वृद्धि गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा योगदान पुऱ्ने।		
		नमुना फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	जिल्लामा नमुना फार्मको विकास भई युवा तथा अन्य कृषकहरूलाई कृषि पेशामा लान्ने वा निरन्तरता दिनको लागि प्रोत्साहन मिल्ने	
		दुध दुवानीका लागि स्टिल क्यान ४० लि क्षमता	दुध संकलन भण्डारण र दुवानीमा एस एस क्यानको प्रयोग भई दुधको गुणस्तर कायम हुनो।	
		मोटरसहितको व्यापकटर वितरण कार्यक्रम	पशुपालक कृषकहरूलाई पशु आहारा (TMR, पेलेट फिल्ड ब्लक/साइलेजमा ५०५ अनुदान	
		पशुपन्छीको आहाराको व्यवस्थापन हुने ।		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सन्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	निजी/सहकारी/सरकारी स्वामित्वमा रहेको बँको जमिनमा जमिनमा वर्षय/बहुवर्षय घाँस खेती विस्तार भई पशु आहारको अभाव कम हुने एवं कृषकहरूको उत्पादन लागत कम हुनेसाथै कार्यक्रमबाट उन्नत घाँसको श्रोत केन्द्रको पनि विकास हुने देख भए भैसीको संख्या कम भइरहेको अवस्थामा कृषकहरूलाई पाडापाडी पालनतर्फ आकर्षित गरी भविष्यमा भैसी, प्रजनन रोगो वा मासुको लागि योग्य पाडाहरू उत्पादन गरी दुध र मासुको उत्पादनमा टेवा पुग्ने	निजीर सहकारी तथा सरकारी स्वामित्वमा रहेको बँको जमिनमा वर्षय तथा बहुवर्षय घाँस खेती विस्तार भई पशु आहारको अभाव कम हुने एवं कृषकहरूको उत्पादन लागत कम हुनेसाथै कार्यक्रमबाट उन्नत घाँसको श्रोत केन्द्रको पनि विकास हुने देख भए भैसीको संख्या कम भइरहेको अवस्थामा कृषकहरूलाई पाडापाडी पालनतर्फ आकर्षित गरी भविष्यमा भैसी, प्रजनन रोगो वा मासुको लागि योग्य पाडाहरू उत्पादन गरी दुध र मासुको उत्पादनमा टेवा पुग्ने	निजीर सहकारी स्वामित्वमा रहेको बँको जमिनमा वर्षय तथा बहुवर्षय घाँस खेती विस्तार भई पशु आहारको अभाव कम हुने एवं कृषकहरूको उत्पादन लागत कम हुनेसाथै कार्यक्रमबाट उन्नत घाँसको श्रोत केन्द्रको पनि विकास हुने देख भए भैसीको संख्या कम भइरहेको अवस्थामा कृषकहरूलाई पाडापाडी पालनतर्फ आकर्षित गरी भविष्यमा भैसी, प्रजनन रोगो वा मासुको लागि योग्य पाडाहरू उत्पादन गरी दुध र मासुको उत्पादनमा टेवा पुग्ने	
	इपिडेमिक तथा आक्रिमिक रोग नियन्त्रण	पशुपन्थी व्यवसायमा महत्वपूर्ण स्थान ओगट्ने आहारा व्यवस्थापनको लागि कृषकहरूलाई उन्नत घाँस खेतीतर प्रेरित गरी पशुपन्थीको उत्पादन र उत्पादकत्वमा बढ़ि दुन्को साथै उत्पादन लागतमा पनि कमी आउने।	पशुपन्थी व्यवसायमा महत्वपूर्ण स्थान ओगट्ने आहारा व्यवस्थापनको लागि कृषकहरूलाई उन्नत घाँस खेतीतर प्रेरित गरी पशुपन्थीको उत्पादन र उत्पादकत्वमा बढ़ि दुन्को साथै उत्पादन लागतमा पनि कमी आउने।	
	पशु आहारा विकास कार्यक्रम-हिँडेद घाँसको विउ वितरण कार्यक्रम	पशु आहार विकास कार्यक्रम-वर्ष घाँसको विउ वितरण कार्यक्रम	पशु आहार विकास कार्यक्रम-वर्ष घाँसको विउ वितरण कार्यक्रम	
	पशु आहारा विकास कार्यक्रम-सेट्स तथा स्लिप वितरण कार्यक्रम			

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	कृत्रिम गमधिधान तरल नाइट्रोजन खरिद तथा डुवानी बाखोपन निवारण शिविर	नश्ल सुधारको महत्वपूर्ण औजार मानिएको कृत्रिम गमधिधान कार्यको व्यवस्थापन भई स्थानीय पशुहरूको स्तरोन्नति गरी पशुजन्य उत्पादन र उत्पानदक्तत्वमा वृद्धि हुने। कार्यालयबाट प्रत्यक्ष सेवा नपुंगोका कृषकहरू एवं बाँझोपनका समस्या धेरै भएको ठाउँमा स्थलगत सेवा पुगी बाँझोपनका समस्याको समाधानमा केही सहयोग		
	दुध संकलन केन्द्र सुदूरीकरण लजिस्टिक सपोर्ट	जिल्लाभित्र रहेका संकलन केन्द्रलाई लजिस्टिक सपोर्ट पुगी दुधको गुणस्तर कायम गर्न सहयोग पुग्ने।		
२८	तथा पशु सेवा विज्ञ त्रुवाकोट	गुणस्तर धाँसको विउ उत्पादन झोत केन्द्र स्थापना (प्रचार प्रसार तथा सामाजी उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२ हेक्टर क्षेत्रमा विभिन्न वर्ष/बहुवर्षे/डाले धाँसका विरुद्धाहरू लगाउने कार्य सम्पन्न	
		पशु प्रजनन सेवा कार्यक्रम (पशुपन्थी विकास कार्यक्रम)	२ कृषक परिवारमा रोजगारी सिर्जना आसपासका पशुपालक कृषकहरूलाई धाँस, डाले धाँसका विरुद्धाहरू उपलब्ध गराउन छोत केन्द्र बन्ने सम्भावना भएको मदर रोफि १ खरिद गाई ४५०, भसी १९० र बाखामा ३० गरी जम्मा ६७० कृंग। भएको	
	इपिडेमिक तथा आकस्मिक रोग नियन्त्रण (पशुपन्थी विकास कार्यक्रम)	Covid-19 नियन्त्रणका लागि आवश्यक सामग्रीहरू प्रयोग तथा वितरण भएको अत्यावश्यक औषधीहरू खरिद गरी वितरण गर्न त्यारी अवस्थामा राखेको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	पशुपालक कृषकहरूलाई पशु आहारा (TMR/ पेलेट फिल्कर साइलेज) मा ५० प्रतिशत अनुदान (अन्य)	पशुपालक कृषकहरूलाई पशु आहारा (TMR/ पेलेट फिल्कर साइलेज) मा ५० प्रतिशत अनुदान (अन्य)	९५९२१ के.जि. साईलेज खरिद गरी दुधाले पशुहरूलाई वितरण गरेको दुध उत्पादन तथा गुणस्तरमा वृद्धि पशुवस्तुहरू निरोगी फलस्वरूप प्रजनन सेवामा नियमिततामा वृद्धि भएको	
	निजि/सहकारी/सरकारीको स्वामित्वमा रहेका बैंको जमिनमा वर्षिय/बहुवर्षिय घाँस खेति विस्तार कार्यक्रममा अनुदान	निजि/सहकारी/सरकारीको स्वामित्वमा रहेका बैंको जमिनमा वर्षिय/बहुवर्षिय घाँस खेति विस्तार कार्यक्रममा अनुदान	नुवाकोट जिल्लाको विदुर नपा र किस्पाड गापा र रसुवाको उत्तरण्या गापामा कार्यक्रम संचालन भई प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा ४० कृषक लभान्नित	
	पशुपन्छी उपचारमा प्रयोग हुने औषधि खरिद (औषधीहरू खरिद)	पशुपन्छी उपचारमा प्रयोग हुने औषधि खरिद (औषधीहरू खरिद)	वर्ष/बहुवर्ष घाँस खेती ४ हेक्टर भन्दा बढीमा खेती गरी घाँसमा आधारित पशु पालनमा आलनिर्भर हुन्दै गएको घाँसको शोत केन्द्रको रूपमा विकास हुन्दै जाने सम्भावना भएको आवश्यक औषधीहरू खरिद गरी भेटरिनरी अस्पतालमा आउने सेवाग्राही तथा स्थानिय निकायबाट माग भई आएमा समेत निश्चलक: वितरण गरेको	
	पशुपन्छी गोठ-खोर रमत्य पोखरी सुधारमा अनुदान (अन्य)	पशुपन्छी गोठ-खोर रमत्य पोखरी सुधारमा अनुदान (अन्य)	बाखा खोर सुधार ६ गोठः १०० वटा बाखा अट्ने खोर निर्माण सम्पन्न भएको १० रोपनी क्षेत्रफलमा मत्त्य पोखरी विस्तार तथा सुधार भई १२ मत्त्य पोखरी निर्माण भएको बंगुर खोर सुधार १, थप १० वटा अट्ने खोर निर्माण भएको, हाल ८० वटा बंगुर फर्मना भएको	
			गाई/भैसी गोठ ६ वटा: ८० गोटा गाई/भैसी अट्ने गोठ निर्माण भएको, साथै ५ गोटा CowMat खरिद भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	पशुपन्थी नमुना फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रममा अनुदान (अन्य)	२६ वटा भैंसी अटने गोठ निर्माण भएको, १ मिल्किङ मसिन खरिद भएको, २० लिटर क्षमताको भएको २ वटा ४४ मिल्क क्यान खरिद, ईलेक्ट्रिक च्याफकटर खरिद भएको, १० गोठ Cow Mat खरिद भएको	२६ वटा भैंसी अटने गोठ निर्माण भएको, १ मिल्किङ मसिन खरिद भएको, २० लिटर क्षमताको भएको २ वटा ४४ मिल्क क्यान खरिद, ईलेक्ट्रिक च्याफकटर खरिद भएको, १० गोठ Cow Mat खरिद भएको	
	व्यावसायिक गाई/भैंसीपालन प्रवर्द्धन खोर निर्माणमा अनुदान (अन्य)	७१ गाईर्झैसी अटने गोठ निर्माण भएको १४ Cow Mat खरिद, १ मिल्किङ मसिन खरिद दुध उत्पादनमा वृद्धि	७१ गाईर्झैसी अटने गोठ निर्माण भएको १४ Cow Mat खरिद, १ मिल्किङ मसिन खरिद दुध उत्पादनमा वृद्धि	
	व्यावसायिक बाख्यापालन प्रवर्द्धन खोर निर्माणमा अनुदान (अन्य)	८९० बाख्या अटने खोर निर्माण भएको मासु उत्पादनमा वृद्धि वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कि आएका युवाहरूमा स्थानिय क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना	८९० बाख्या अटने खोर निर्माण भएको मासु उत्पादनमा वृद्धि वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कि आएका युवाहरूमा स्थानिय क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना	
२९	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काश्मीर	पशुपालक कृषकहरूलाई पशु आहारा TMR/पेलेट फिडल्क/साइलेजमा ५० प्रतिशत अनुदान निजि/सहकारी/सरकारी स्वामित्वमा रहेका बाख्यो जमिनमा बर्षिय बहुबर्षिय घाँस खेति विस्तार कार्यक्रममा अनुदान	६ वटा फार्म तथा सहकारिहरूले साइलेज तथा टिएमआर लक्क उत्पादन र खरिद गरि पशु आहारा आपूर्तिमा ठेवा पुराएको २ हेक्टर निजि जगामा घाँस खेति भै बाखो जगाको उपयोग भएको ।	
	पशुपन्थी गोठरखोर रसतस्य पोखरी सुधारमा अनुदान	३० वटा फर्महरूले १५० गाइर्झैसि, १७० वाञ्छा तथा ५० वंगुरको बिमा गराएको, साथै गोठ खोर मर्मत सुधार गरी उत्पादनमा वृद्धि हुन ठेवा पुगेको ।	३० वटा फर्महरूले १५० गाइर्झैसि, १७० वाञ्छा तथा ५० वंगुरको बिमा गराएको, साथै गोठ खोर मर्मत सुधार गरी उत्पादनमा वृद्धि हुन ठेवा पुगेको ।	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	पशुपन्चि नमूना फर्म विकास तथा विस्तार(अनुदान	१० वटा फर्महरूले नमूनाको रूपमा फार्मलाइ विस्तार गरेको ।		
	५०० लिटरको चिलिं भ्याट खरिदमा अनुदान	दु.उ.स.संस्था, निजि फार्म तथा दुध संकलन केन्द्र समेत गरी १० स्थानमा ५०० लिटरको चिलिं भ्याट स्थापना भै दुध संकलन तथा दुवानिमा सहजता		
	५०० लिटरको दुध दुवानि स्टिलको ट्याङ्कि वितरणमा अनुदान	दु.उ.स.संस्था निजि फार्म तथा दुध संकलन केन्द्र समेत गरी ५ स्थानमा ५०० लिटरको दुध दुवानि ट्याङ्कि वितरण भै दुध संकलन तथा दुवानिमा सहजता आएको ।		
	मोटरसहितको च्यापकटर वितरणमा अनुदान	कृषक/रसुड/सामिति/सहकारी समेत गरी ६८ वटा मोटर सहितको च्यापकटर वितरण भएको ।		
३०	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	अस्पतालमा नियमित बस्त्याकरण, मेजर तथा माइनर सर्जरी बन्द्योकरण, मेजर तथा माइनर सर्जरी	अस्पतालमा नियमित बस्त्याकरण, मेजर तथा माइनर सर्जरी भएको	
		खोरेत रोग बिरुद्द खोप कार्यक्रम	खोरेत रोग बिरुद्द खोप वितरण	
		निशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर	निशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर संचालनबाट कृषक लाभान्वित	
		मासु पसल, बधर्थल, वधशाला अनुगमन	मासु पसल, बधर्थल, वधशाला अनुगमन गरिएको	
		पशु औषधि प्रसलहरूको अनुगमन निरिक्षण	पशु औषधि प्रसलहरूको अनुगमन निरिक्षण	
		डाले घाँस तथा बहुवर्ष घाँसका विरुद्ध सेट्स रिलप वितरण दुवानी सहित	डाले घाँस तथा बहुवर्ष घाँसका विरुद्ध सेट्स रिलप डाले घाँस तथा बहुवर्ष घाँसका विरुद्ध सेट्स रिलप वितरण गरिएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	५० प्रतिशत बोयर बोका वितरण कार्यक्रम	५ बोयर बोका वितरण गरिएको		
	पशुपालक कृषकहरूलाई पशु आहारा (TMR/ पेलेट फिड ब्लफर साइलेज) मा ५० प्रतिशत अनुदान (अन्य)	पशुपालक कृषकहरूलाई पशु आहारा मा TMR खरिद		
	पशुपन्थी तथा मत्स्यको उपचारमा प्रयोग हुने औषधि खरिद(औषधीहरू खरिद)	पशुपन्थी तथा मत्स्यको उपचारमा प्रयोग हुने औषधि खरिद गरिएको		
	मत्स्य हावरी निर्माणमा अनुदान (अन्य)	मत्स्य हावरी निर्माण		
	पाडापाई दुकाउने कार्यको लागि पचास प्रतिशत अनुदान सहयोग	पाडापाई दुकाउने कार्यको लागि पचास प्रतिशत अनुदान सहयोगमा गोड निर्माण तथा पाडा खरिद		
३१	भेटेरीनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	काठमाडौं निर्बाचन क्षेत्र नं ३ पशु विकास कार्यक्रम अनुदान ७०%	९ वटा समुहमा विभाजन गरि कार्यक्रम संचालन भएकोमा बाखा खरिद ११३ वटा, पाडि खरिद ५७ वटा र काउ म्याट खरिद १६४ वटा र बोयर बोका ३ वटा खरिद पशु पालन व्यवसाय गर्ने कार्य सम्पन्न भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
		पशुपन्छी गोठखोर मत्त्य पोखरी सुधार अनुदान ५०%		
		छाडा पशु संकलन तथा गौशाला संचालन सहयोग अनुदान ५०%		
		नमुना फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम अनुदान ५०%		
		ब्यावसायिक बंगुर पालन प्रवर्द्धन खोर निर्माण अनुदान ५०%	बागमती प्रदेशलाई दुध, फुल, माछा र मासुमा आत्मनिर्भर बनाई स्वच्छ र स्वस्थ पशुपत्तीजन्य उत्पादन लागायत प्रस्तरागत पशुपालन पद्धतिलाई यान्त्रीकरण मार्फत प्रबढ्दन गर्ने तर्फे महत्वपूर्ण कामहरू भएको ।	
		ब्यावसायिक बाख्या पालन प्रवर्द्धन खोर निर्माण अनुदान ५०%	ब्यावसायिक गाईर भैर्सी प्रवर्द्धन गोठ निर्माण अनुदान ५०%	
		स्थानिय चल्लाका लागि मिनिहाचरी खरिद अनुदान ८०%		
		पशु आहारा साइलेज खरिद अनुदान ५०%		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत	
३२	भेटेरीनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र धारिड	पशुपन्चि नमुना फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम	२ हेक्टर जग्गामा एक वर्षे, वहु वर्षे र वर्षे घाँस खेति गरेको गाई भैसी गरी ३५ गोटा गाई भैसी रहेको बाखा १७० वटा, लोकल कुखुराको खोर निर्माण भएको ब्रोइलर कुखुरा ५००० पाल्टै आइरहेको ३० वटा रङ्गा पाल्नको लागी पविक गोठ निर्माण भएको एक लटमा कुखुराको मासु उत्पादन गरी २० लाख बराबरको आमदानी हुने अनुमान गरिएको १५ जना व्यक्तिले रोजगार प्राप्त गरेको मासिक १० वटा खसी बोका पाठा पाठी २ वटा राझा बिक्रि वितरण गरी २ लाख छ हजार आमदानी हुने अनुमान गरिएको	५ हेक्टर जग्गामा एक वर्षे, वहु वर्षे र वर्षे घास खेति गरेको गाई भैसी गरी १०० वटा अट्ने पक्की गोठ निर्माण गरेको भैसि दाना बनाउने भैसिन दैनिक ८५० लि दुध उत्पादन भई दुध तथा दुधजन्य पदार्थको विविधिकरण बिक्री वितरण गरी दैनिक ८५० लि दुध उत्पादन भई वार्षिक आमदानी १९८,९०,०००। (१८ जना व्यक्तिले रोजगार प्राप्त गरेको)	
		व्यवसायिक गाइ भैसि पालन प्रवर्द्धन खोर निर्माण अनुदान	करोड ८० लाख बराबरको पक्की गोठ निर्माण भएको कर्त्तीमा ५ हेक्टर जमीनमा घास खेती गरिएको बाखा संख्या कर्त्तीमा ८० भन्दा माथि माउ बाखाहरू रहेको खसी बोका बिक्री वितरण गरी २० लाख बराबरको आमदानी गरेको (बोका पाठा पाठी) ३० जना ल्यातिले रोजगार प्राप्त गरेको		
		मत्स्यपालन क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम अनुदान	६० रोपनी जलासयमा १ करोड ७९ लाख बराबरको माछाबाट आमदानी गर्ने अनुमान गरिएको १० जना व्यक्तिले रोजगार प्राप्त गरेको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	पशुपन्थी गोठ(खोररमत्त्य पोखरी सुधारमा अनुदान भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर	पशुपन्थी गोठ(खोररमत्त्य पोखरी सुधारमा अनुदान भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर	१५ हेक्टेक्टर जग्गामा एक वर्ष, वहु वर्ष र वर्ष घास खेति गरेको, ८५५ वटा खसी बोका पाठारपाठी अट्टने पक्की गोठ निर्माण गरेको खसी बोका पाठा/पाठी विक्री वितरण गरी वार्षिक ६४ लाख १० हजार आम्दानी गर्ने अनुमान गरेको ८० जना व्यक्ति लाभान्वित भएको	
३३		निजि/सहकारी स्पानित्वमा रहेका बाटो जमिनमा बर्ष बहुवर्षीय धाँस विस्तार कार्यक्रम	पशुपन्थी नमुना फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रममा अनुदान (अन्य)	५० गाई अट्टने नमुना गाई फार्म निर्माण
		व्यवसायिक बाख्यापालन प्रवर्द्धन खोर निर्माणमा अनुदान (अन्य)	५ जना कृषकले सुधारिएको बाखा खोर निर्माण गरेको	
		व्यवसायिक बंगुरपालन प्रवर्द्धन खोर निर्माणमा अनुदान (अन्य)	१ जना कृषकले सुधारिएको बंगुर खोर निर्माण गरेको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	व्यावशायिक पाडापाडी पालन प्रवर्द्धन गोठ निर्माणमा अनुदान	२ जना कृषकले सुधारिएको पाडापाडी गोठ निर्माण गरेको ।		
	उच्च प्रजनन् मानको बोयर ऋस बोका वितरण (पशुपन्छी विकास कार्यक्रम)	५० देखि १०० प्रतिशत सम्भका उच्च प्रजननमान बोका खरिदमा सहयोग गरेको र कृषकले उत्त बोयर बोका प्रयोग गरी बाखाहरमा नश्ल सुधार गरिरहेको ।		
	पशु आहारा विकास कार्यक्रम- हिँडे घाँसको वितरण	पशु आहारा विकास कार्यक्रम- बर्ष घाँसको बिउ वितरण	खेर गइरहेको बाँझको जमिनमा घाँस खेति भएको र पशुहरूलाई बाहै महिना हरियो घाँस उपलब्ध हुन सहयोग भएको	
	पशु आहारा विकास कार्यक्रम- बहुवर्षीय घाँसको सेट्स तथा स्लिप वितरण भटेरीनसी अस्पताल	पशु आहारा विकास कार्यक्रम- बहुवर्षीय घाँसको सेट्स तथा स्लिप वितरण		
	तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिन्धुली	पानीको पि.एच. व्यवस्थापन गर्न कृषि चुन वितरण	मत्स्यपालनमा सुधार भई उत्पादन बढि हुने	
		कृतिम गर्भधान तरल नाइट्रोजन खरिद तुवानी	५५७४ गाई तथा २१०५ भैसीको कृ.ग. गरी नश्ल सुधार भएको	

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सन्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	कृतिम गर्भधान कार्यक्रमका लागि लजिस्टिक (प्रगति फर्मेट, कार्ड छपाई, ग्लोब्स, एप्रेन, गम्बुट, आदी) व्यवस्था	कृ.ग. कार्यमा तिब्रता आउने		
	ईपिडेमिक तथा आक्रिमिक रोग नियन्त्रण	समयमा रोग नियन्त्रण गरेको		
	अस्पतालमा नियमित बच्चाकरण, मेजर तथा माईनर सर्जरी	कृषकहरूलाई बच्चाकरण सेवा उपलब्ध गराएको		
	कुकुर तथा अन्य जनावरमा निःशुल्क रेविज विकल्प द्योप कार्यक्रम	रेविज रोग नियन्त्रणमा सहयोग		
	निश्चुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर	दुर दराजमा रहेका कृषकहरूले घरदेलो पशुपन्थी उपचार सेवा प्राप्त		
	पशुपन्थी उपचारमा प्रयोग हुने औजार उपकरण खरिद	औजार उपकरण खरिद गरी उपचार कार्यमा तिब्रता आएको		
	पशु आहारा विकास कार्यक्रम बहुबर्षिय घाँस (सियोफोर, मुलाटो, सेटेरिया आदि) को विरुद्ध तथा सेट खरिद	पशु आहारा उपलब्धतामा बृद्धि हुने		
	डालेघाँस (किन्तु, ईपिल ईपिल, राई खन्तु आदि) को बिरुद्ध खरिद	पशु आहारा उपलब्धीहरू		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सन्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	पशु स्वास्थ्य, भेटेरिनरी, नियमन कार्यक्रम (पशुपांची विकास कार्यक्रम)	पशुपांची औषधि पसल, व्यवसायिक पशुपांची फार्म नियमन गरी अनियमितता घटेको		
	पशुपांची उपचारमा प्रयोग हुने औषधि खरिद	कृषकहरूलाई निश्चुल्क औषधि वितरण गरेको		
	मत्स्य पालन क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा अनुदान	२७२ हे. क्षेत्रफलमा मत्स्यपालन क्षेत्र बिस्तार भएको		
	पशुपांची गोठ खोर मत्स्य पोखरी सुधारमा अनुदान	३८ वटा पशुपांची खोर तथा गोठ सुधार भएको, पशुजन्य उत्पादनमा बढ़ि इने		
	पशुपांची नमुना फार्म विकास तथा विस्तार कार्यमा अनुदान	२ वटा पशुपांची नमुना फार्म बिस्तार भएको		
३५	मत्स्य विकास केन्द्र, कुलेखानी	कृषकस्तर मत्स्य सम्बन्धि १ हन्ते तालिम	माछापालन सम्बन्धि ज्ञान अभिवृद्धि	
	रिजर्व्हायरमा माछापूरा छाड्ने	तालमा माछा संख्यामा वृद्धि		
	केजमा मत्स्यपालनको लागि अनुदान २८२२ केज छा प्रतिशत अनुदान	माछा उत्पादनमा वृद्धि		
	माछामा रोग सर्वेक्षण र ल्याव डाइनोसिस एवं समिलेन्स तथा रिपोर्टिङ	माछाको रोग सम्बन्धि जानकारी		
	रिजर्व्हायरमा उत्पादित माछाको विषादि परिक्षण	माछाको विषादि प्रकोप बारे जानकारी		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत	
३६	मत्स्य विकास केन्द्र, भण्डारा	व्याचलीङ् उत्पादन तथा वितरण	बिभिन्न जिल्लाका कृषकहरूलाई सहज रूपमा हायाचलिङ् उपलब्ध तथा मत्स्य उत्पादनमा टेवा ।		
		फ्राई उत्पादन तथा वितरण	बिभिन्न जिल्लाका कृषकहरूलाई सहज रूपमा फ्राई उपलब्ध तथा मत्स्य उत्पादनमा टेवा ।		
		फिझरलिङ् उत्पादन तथा वितरण	बिभिन्न जिल्लाका कृषकहरूलाई सहज रूपमा फिझरलिङ् उपलब्ध तथा मत्स्य उत्पादनमा टेवा ।		
३७	बाखा विकास फार्म, चित्तलाङ्	पाठापाठी उत्पादन	बागमर्ती प्रदेशका बिभिन्न ८ जिल्लाका २० जना कृषकले मत्स्यपालन, व्यवस्थापन, प्रजनन, आहारा व्यवस्थापन, पानीको गुणस्तर तथा मत्स्यपालन सम्बन्धी एक हप्ते तालिम प्राप्त गरेको १५ जना कृषक तथा ५ कर्मचारी एक हप्ते तालिम प्राप्त गरेको सहभागी भई पुर्णी नेपालका मत्स्य फार्म, कृषक सहकारी, मत्स्य हायाचरीहरूको अवलोकन भ्रमण तथा सिकाई		
		पाठापाठी वितरण	कृषकहरूलाई बितरण तथा स्टक सख्ता बुद्धि		
		दानाको लागी मर्के खेती	राजस्व संकलन, जातिय संरक्षण		
		हे घाँस उत्पादन	तथारी दानाखरिदको मात्रा कम भएको तथा रथानीय जनशक्तिले रोजगार पाएको		
		बहुवर्षिय भुई घाँस रोपण	सुख्खा मौसममा घाँस आपूर्तिको व्यवस्था भएको तथा स्थानीय जनशक्तिले रोजगार पाएको		
		हिउदे घाँस रोपण	आहाराको स्रोत व्यवस्थापन भएको, पोषण युक्त घाँसको उपलब्धता तथा रथानीय जनशक्तिले रोजगार पाएको		
			सुख्खा मौसममा घाँस आपूर्तिको व्यवस्था भएको तथा रथानीय जनशक्तिले रोजगार पाएको		

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धीहरू	कैफियत
	डाले घाँस बिरुवा रोपण	आहाराको श्रोत व्यवस्थापन भएको, पोषण युक्त घाँसको उपलब्धता तथा स्थानीय जनशक्तिले रोजगार पाएको		
	घोत केन्द्र स्थापना	बाखा पालनमा प्रोत्साहन, प्रविधि र शिपको बिस्तार		
	सानन यार्डमा भुई ढलान	बाखाको स्वास्थ्यमा सुधार, प्रविधि र शिपको प्रदर्शन र बिस्तार		
	कृषि पर्यटन कार्यक्रम पार्क निर्माण	आन्तरिक पर्यटन प्रबंद्धन सहयोग		
	बोका तथा पाठापाटी यार्डमा भुई ढलान	बाखाको स्वास्थ्यमा सुधार, प्रविधि र शिपको प्रदर्शन र बिस्तार		
	कम्पाउण्ड वाल निर्माण र चरन क्षेत्र बिभाजन	७६१ मि. खाविड. तारबार लगाई चरन क्षेत्रलाई रोटेशनल चरन पद्धतिको व्यवस्था भएको तथा १२३ मि. पक्की कम्पाउण्ड वाल लगाई सरकारी जमिनको संरक्षण, बाह्य अतिक्रमण बाट सुरक्षा ।		

२.११ बेरुजु फर्द्योटको प्रगति विवरण

सि.नं.	आ.व. २०७५/७६ सम्मको बेरुजु रकम	आ.व. २०७६/७७ मा फर्द्योट बेरुजु रकम रु. हजार	जम्मा फर्द्योट प्रतिशत	फर्द्योट हुन बाँकी बेरुजु रकम रु. हजार
१	१५०८९८	९३८८	६.२१	१४१४९४

२.१२ आ.व. २०७६/७७ को राजश्व संकलनको प्रगति विवरण

सि.नं.	कार्यालयको नाम	राजश्व रकम रु हजार	कैफियत
१	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, हेटौडा	३७८.८५	
२	कृषि विकास निर्देशनालय	६५.९५	
३	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	१३४.१०५	
४	कृषि ज्ञान केन्द्र, घादिङ	१६.०५	
५	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	१९६२.८	
६	कृषि ज्ञान केन्द्र, काख्मे	३१७.०२२	
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	३.९	
८	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	१५२१	
९	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	६८.५	
१०	मौरी पालन विकास कार्यक्रम, चितवन	५३९	
११	कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली	९९१.०९	
१२	मसलाबाली विकास केन्द्र, काख्मेपलान्चोक	२४००.०९	
१३	प्रजन्नन पिढी विजकोया श्रोत केन्द्र, घादिङ	५१.१६	
१४	किम्बु नर्सरी विकास केन्द्र, चितवन	६७७	
१५	पुष्ट विकास केन्द्र, ललितपुर	२११४.५०	
१६	उपोष्ण प्रदेशिय वागबानी विकास केन्द्र, नुवाकोट	२४९४.९२	
१७	शितोष्ण फलफुल रुटस्टक विकास केन्द्र, दोलखा	१८८४.९२	
१८	शितोष्ण बागबानी नर्सरी केन्द्र, मकवानपुर	१५८३.९७	
१९	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला मकवानपुर	२३२.००	
२०	वीउ विजन प्रयोगशाला मकवानपुर	५५२.३७	
२१	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर	१०६.८८	
२२	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, नुवाकोट	१७६.५३	
२३	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, घादिङ	२४.७६	
२४	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	१०७५.०९	
२५	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काख्मेपलान्चोक	९.४५५	
२६	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	४२.७७	
२७	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिन्धुली	९३.८५५	
२८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर	३१६.८३	
२९	बाख्वा विकास फार्म चित्लाङ	८९३.२४	
३०	मत्स्य विकास केन्द्र, कुलेखानी	२७४.४८	
३१	मत्स्य विकास केन्द्र, भन्डारा	२८१५.७९	
	जम्मा	२३८१८.४२	

२.१३ आ.व. २०७६/७७ को लाभान्वित कृषकहस्को विवरण (प्रदेश कार्यक्रम)

सि. नं.	कार्यालयको नाम	लाभान्वित कृषक परिवार संख्या						आधिक			
		महिला	लैंडिक	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	विपन्न	अन्य
१	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२२	२८	५०	५८	५	२०	२५	५०	५	४४
२	कृषि विकास निर्देशनालय	२२८०८	१३५६७	३६४०६	७८१३६	१६६६	१६६३०	१६१०९६	३५४०६	३५४४८	२९९५६
३	सहयोग तथा तालिम केन्द्र, ललितपुर	२५	६३	८८	१३	३	२७	५८	८८	-	८८
४	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	२६४४	३२५८	५९०२	८५३५	३७९	४५८	५९०२	८४२	८४२	०
५	कृषि ज्ञान केन्द्र, घासिङ्गा	२०५२	३९११	४१३३	५५१	४०४	२१०८	४१३३	५०१६	५०१६	४४४४
६	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	३०००	२६४०	५३४०	५००	२२५६	२८८४	५३४०	५३४२	५३४२	४४४४
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, काख्मे	१०४०	१६६०	२६००	१३०	७८०	१३४०	२६००	४४०	४४०	२१६०
८	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेश्वर	१३	१०६	१११	१११	५	५	१११	१११	१११	१११
९	कृषि ज्ञान केन्द्र, रिच्चुली	११२७	१८८०	२१०६	२१०६	८०५	८०५	२१०६	२१०६	२१०६	२१०६
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	१९३७९	२९८५३	४१२३२	५११०२	३१२३२	३१२३२	४१२३२	४१२३२	४१२३२	४१२३२
११	व्यवसायिक ग्रेनेज केन्द्र, भक्तपुर	१४	१६	१६०	१४	१४	१४	१४	१४०	१४०	४०
१२	कृष्टमूल तरकारी विकास केन्द्र, सिम्झुली	१७८	१९१२	३६३०	१२१	१४८८	१२१	२०११	३६३०	६७०	३४५०
१३	मसलाबाली विकास केन्द्र, काँच्चेपलान्चोक	४७२	१२२७	१६८३	८३	५४२	१०८५	१६९३	२१३	२१३	६४००
१४	प्रजनन पर्फी विकास	२९	३	३२	०	३२	०	०	३२	३२	०

सि. नं.	कार्यालयको नाम	लाभान्वित कृषक परिवार संख्या						आर्थिक
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	
१५	किम्बु नरसरी विकास केन्द्र, चितवन	३९१	६६८	१०५९	५६	४८८	५०४	१०५९ २१० ८४९
१६	पशु विकास केन्द्र, ललितपुर	८१८५	५७५	१३४५६	३१३	५५०८	८१२२	१३१४६ १५५४ १२५००
१७	शिंतोष्ठा फलफुल राटर्स्टक विकास केन्द्र, दोलखा	३१८	७६७	१०८७	२८	२१०	८४९	१०८७ ११६ ८९०
१८	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, मकवानपुर	२९०	४७४	७६५	४०	२२०	५०४	७६५ ७६५
१९	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर	७९१	४६५	१२५०	१४९	५३६	८७४	१२६० १३३ ११२१०
२०	पशुपन्छी तथा मत्त्य विकास निदेशनालय	६०३	१७६	१३२६	११३	५२२	६६१	१३२६ ० १३२६
२१	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, तुवाकोट	१५८	१६४	३२२	०	१८८	१२४	३२२ ० ३२२
२२	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, धादिङ	९३६०	११०४५	२०४०५	१४३८	७३२५	११६४२	२०४०५ ७४३८ १२९६७
२३	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	२२६२८	५६०८७	८८७९५	१६७२३	४०५१५	३१४७७	८८७९५ ३०९३ ८५०२
२४	भेटेरीनरी अस्पताल तथा काम्पेपलान्चोक	१०५२५	२०३९०	३०९९६	४६००	७७००	१८६९६	३०९९६ १२७५ २१६०
२५	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	१६	८३	११	०	३५	६४	११ ० ११

सि. नं.	कार्यालयको नाम	लाभान्वित कृषक परिवार संख्या						आर्थिक		
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	विपन्न	अन्य
२६	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिध्धुली	६१२७	४३५४	१०४८१	१०४७	३७८५	५६४९	१०४८१	६६४	९८१७
२७	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मफतवानपुर	१८७७०	२६४४७	४५२३७	१८०९	२९४५०	१३९७८	४५२३७	४७०	४४७६०
२८	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	७५१३०	१२२५८२	१९७७९२	३९५४८	६३२६७	९४९०३	१९७७९२	५९३९३	१३८३९१
२९	पशु सेवा तालिम केन्द्र, ललितपुर	४३	२०६	२४९	८	७८	१६७	२४९	१८	२३०
३०	बाखा विकास फार्म चित्ताङ्ग	८८५	९३०	१८१५	७५	१०७१	६६९	१८१५	३५५	१४६०
३१	मत्स्य विकास केन्द्र, कुलेखानी	१८४	५०७	६६४	०	५८०	१०६	६८५	१०	६७५
३२	मत्स्य विकास केन्द्र, भण्डारा	१२३	५९८	७२१	४०	२८०	४०७	७२१	१२१	६००
	जम्मा	२१९९४९	३०३५०१	५२३४४२	७२६६०	२०३९८७	२४६७९५	५२३४४२	१००५७२	४२२८७०

सि.न.	कार्यालयको नाम	लाभान्वित कृषक परिवार संख्या							
		लेखिक	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	विपन्न अन्य
१	कृषि ज्ञान केन्द्र, त्रिवाकोट	२७१०	३९३५	५८४९	४०१	२५७५	२८६५	५८४७	२६७
२	कृषि ज्ञान केन्द्र, घासिङ	९६९	१४४३	२४४२	१५४	१०१६	१११२	१०१६	५४६
३	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	७००	५३५	१२३०	१२०	५०४	६३०	६३०	८४८
४	कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रे	५५४	६५६	१११६	१७८	३८८	६३३	१११६	५४४
५	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	७	४०	५४	४	१४	२१	५४	३२
६	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिम्झुली	२३०	२५६	४४६	५०	२१०	११६	४४६	८०
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	६८२	५५८	१२४०	१२४	२४८	८६८	१२४०	३२
८	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विभाग केन्द्र, धादिङ	६३१	४६०	१०१०	२५	२१५	७०७	१०१०	३६५
९	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विभाग केन्द्र, काखेपलान्चाक	५००	४५०	२००	३००	४५०	१५८	३००	६५०
१०	भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विभाग केन्द्र, चितवन	१०	१६	२५	०	१०	१६	२५	२०
	जम्मा	७०५३	७४८१	१४५३७	१२९२	५६३६	७०७	१४५३७	४२२७
									१०३९६

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (आ.व. २०७६/०७७)

विविध विवरणहरू

३.१ आ.व. २०७६/०७७ मा तयार भएका नियमावली तथा कार्यविधिहरूको विवरणः

३.१.१ आ.व. २०७६/०७७ मा तयार भएका नियमावली

१. प्रदेश दुग्ध विकास वोर्ड विनियमावली-२०७६
२. प्रदेश सहकारी नियमावली-२०७६

३.१.२ आ.व. २०७६/०७७ मा तयार भएका कार्यविधिहरू

१. जैविक विषादी उत्पादन कारखाना विकास तथा विस्तार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
२. साफेदारीमा कृषि औजार कारखाना स्थापना कार्यविधि, २०७६
३. सौर्य सिंचाई कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६
४. कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
५. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धनका लागि युवा स्वयंसेवक तालिम तथा परिचालन कार्यविधि, २०७६
६. अभियानमुखी फलफूल वृक्षारोपण कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
७. एकीकृत नमुना कृषि फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
८. एक निर्वाचन क्षेत्र एक नमुना फार्म कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
९. वृहत्तर स्याउ विकास तथा विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
१०. मागमा आधारित लिफ्ट सिंचाई कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६
११. गोलभेडा प्रशोधन केन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६
१२. किवी बगानमा थांक्रा व्यवस्थापन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
१३. आधुनिक फलफूल नर्सरी विकास तथा विस्तार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
१४. वृहत्तर आलु विकास तथा विस्तार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६
१५. साफेदारीमा चौरी प्रजनन् तथा श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
१६. पाडापाडी पालन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
१७. वृहत्तर मत्स्य विस्तार तथा विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
१८. एकीकृत रेन्चो ट्राउट माछा विकास तथा विस्तार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
१९. साफेदारीमा पशु आहारा उद्योग स्थापना कार्यविधि, २०७६
२०. साफेदारीमा वृहत्तर बाखा अनुसन्धान, विस्तार तथा विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६

२१. साफेदारीमा नमुना डेरी तथा दुग्ध प्रशोधन प्लान्ट स्थापना (क्याडवरी र चकलेट) सहित कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
२२. बाँदर व्यवस्थापन विशेष कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
२३. साफेदारीमा दूध पाउडर प्लान्ट निर्माण कार्यविधि, २०७६
२४. साफेदारीमा नमूना गाईपालन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
२५. तालतलैया निर्माण तथा सम्बद्धन गरी मत्स्य उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
२६. साफेदारीमा पशुपालन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
२७. अल्पसंख्यकको मागमा आधारित विशेष कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
२८. कृषि पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि नमूना कालिजरस्थानीय कुखुरा लगायतका अन्य पशुपन्छीपालन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
२९. व्यवसायिक बंगुरपालन प्रवर्द्धन खोर निर्माणमा अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७६
३०. व्यवसायिक भेडापालन प्रवर्द्धन कार्यक्रममा अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७६
३१. साफेदारीमा चिलिङ्ग सेन्टरका लागि भ्याट र जेनेरेटर सहयोग कार्यक्रम कार्यविधि, २०७६
३२. साफेदारीमा माछा दाना उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
३३. सहकार्यमा दुध प्रशोधन कारखाना स्थापना कार्यक्रम कार्यविधि, २०७६
३४. एकीकृत नमूना बस्ती कृषि पर्यटन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
३५. एकीकृत फलफूल प्रशोधन केन्द्र स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
३६. एग्रीमार्ट निर्माण तथा स्थापना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
३७. प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
३८. बृहत्तर कफी विस्तार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६
३९. आलुको रस्टिक स्टोर निर्माण कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
४०. जीविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
४१. व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जामा प्रदान गरिने थप ब्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
४२. प्रादेशिक तरकारी तथा फलफूल थोक बजार निर्माण तथा संचालन कार्यविधि, २०७६
४३. कोल्ड च्याम्बरकोल्ड रूम निर्माण कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६
४४. प्राङ्गारिक कौसी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
४५. कृषि, पशुपंक्ती तथा मत्स्य सम्बन्धी जिल्लाबाट संचालित कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
४६. संरक्षण पोखरी निर्माण कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६

३.२ विनियोजित रकम लक्ष्य अनुसार खर्च नभएको भए सो हुन नसक्नुका कारणहरू:

१. विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको Covid-19 का कारण देशव्यापी रूपमा भएको लकडाउनका कारण कार्यक्रम कार्यान्वनमा असहजता,
२. बहुवर्षीय कार्यक्रमहरू मध्ये कार्य प्रगति कम भएका कारण केहीको भुक्तानि गर्न नसकिएको तर चालु आ.व. मा खर्च हुने ।

३.३ आगामी कार्यदिशा:

- कृषि, पशुपन्थी र मत्स्य क्षेत्रको रूपान्तरण(यान्त्रीकरण, औद्योगिकीकरण र व्यवसायीकरण) ।
- कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गरी गरिवी निवारण गर्ने ।
- कृषि, पशुपन्थी र मत्स्य क्षेत्रमा आत्मनिर्भरता ।
- आयात प्रतिश्थापन, निर्यात प्रवर्द्धन ।

१. कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवलबाट संचालित पकेटहरको विवरण

सि. न	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ	उत्पादन मे टन	बिनियोजित वर्जेट रु.	खर्च रु.	लाभान्वित संख्या	स्थानीय निकाय
१	बिषु देव नमुना अग्रिकल्चर फार्म	नयाँ १०	१४९२०००	१३२०४४७	१५		भरतपुर १७
२	कालिका च्याउ पकेट	नयाँ ८	१४९२०००	१२९३६००	२२		कालिका २
३	सिम्न एड सिजन च्याउ फार्म	नयाँ १०	१४९२०००	१२९६६०१	१४		राप्ती ५
४	मिलिजुली च्याउ पकेट	नयाँ १०	१४९२०००	१३०१०८३	२७		कालिका २
५	अर्याल बहुउद्देशीय कृषि फार्म	नयाँ ७०	१४९२०००	१२३३३५८	१२		खेरहनी १०
६	मनकामना बिउ उत्पादक कृषक समूह	नयाँ ७०	१४९२०००	१३०११५०	३६		खेरहनी १२
७	मिलिजुली बहुउद्देशीय कृषक समूह	नयाँ ८०	१४९२०००	१३३५५८५	५५		खेरहनी १३
८	तामिन कृषि सहकारी सस्था लिमिटेड	नयाँ ५०	१४९२०००	८५७६२५	५०		इच्छाकामना ५
९	चेपांग उत्थान कृषक समूह	नयाँ ३०	१४९२०००	७१७३५०	५०		कालिका १०
१०	चेपांग रामकृष्ण बहु उत्थान ओर्गनिक कृषि तथा पशुपालन फार्म	नयाँ ४०	१४९२०००	१३६९६४०	५०		राप्ती १२
११	सूजनशिल कृषक समूह	नयाँ १	१४९२०००	१३०१०००	३५		भरतपुर ७
१२	कालिका अग्रो प्रा लि	नयाँ १	१४९२०००	१३२६०२५	१७		भरतपुर १०
१३	अनमोल एओ फार्म एड नर्सरी	नयाँ १	१४९२०००	१२९६०१	३०		रत्ननार ४४
१४	गढी झागन फल पकेट संचालन समिति	नयाँ १	१४९२०००	१३२६१०	४५		मकवानपुराङ्गी ३
१५	इच्छाकामना पशु फार्म	नयाँ १०	१४९२०००	११३३८७	२०		इच्छाकामना ६
१६	ईन्द्रसरोवर तरकारी पकेट संचालक समिति	नयाँ १००	१४९२०००	१३३४७००	२७		ईन्द्रसरोवर १
१७	नमुना फलफुल उत्पादन कृषक समूह	नयाँ ३०	१४९२०००	१३५७८५०	३३		ईन्द्रसरोवर ३
१८	व्यावसायिक कृषि फार्म	नयाँ २	१४९२०००	१२३७७७६	२८		मनहरी
१९	लोकतान्त्रिक कृषि सहकारी संस्था लि	नयाँ ५०	१४९२०००	१००६३५०	५७		हेटोला १२
२०	कालिका उद्यमी समूह	नयाँ ५०	१४९२०००	८६८९००	२०		हेटोला १८

सि. न	पकेटको नाम	पुरानो तर्थ	उत्पादन मे टन	बिनेयांजित वजेट रु.	खर्च रु.	लभान्नित संख्या	स्थानीय निकाय
२१	राक्षीषाङ् ग्रौ मौरीपालुन पकेट संचालक समिति	तर्थ	५	१४१२०००	१३४६२७५	५५	रविशंरगा ७
२२	ईन्द्रावती मसर्लुम तथा तरकारी फार्म	तर्थ	८	१४१२०००	१८९७६७	४०	भ.म.न.पा. ११
२३	आकृती आग्निक मसर्लुम फार्म	तर्थ	८	१४१२०००	१३२९९१४	३७	भ.म.न.पा. १५
२४	श्री सूजनसिल व्यवसायिक कृषक समुह	तर्थ	१	१४१२०००	१३३४८५७	५७	राप्ती न पा ११
२५	फिसिल्ड तरकारी पकेट	तर्थ	१००	१४१२०००	१३३२०००	६४	ईच्छाकामना गा पा ३
२६	जलदेवी कृषि स स लि	तर्थ	६०	१४१२०००	१३०५७७५	७५	ईच्छाकामना गा पा ६
२७	जगत ज्यती कृषि फार्म	तर्थ	१	१४१२०००	१२७५०००	२०	ईच्छाकामना गा पा ७
२८	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि	तर्थ	१०५	१४१२०००	१३१८५७०	७५	खेरहनी न पा ३
२९	श्रमजिवी कृषि समुह	तर्थ	१	१४१२०००	१०६५५००	३८	मार्डी न पा ५
३०	किसान जागति बिज बृद्धि कृषक समुह	तर्थ	७०	१४१२०००	१३१८०५०	८०	मार्डी न पा १
३१	जनता कृषि सहकारी स लि	तर्थ	११०	१४१२०००	११७४३४९	३६	हे उमनपा ६
३२	हार्टांगोडा पदमपोखरी सिंचाई जलस्रोत उपभोता समिति	तर्थ	४०	१४१२०००	१३२५०००	४०	हे उमनपा १२
३३	चेतनसिल कृषि स स लि	तर्थ	२०	१४१२०००	६१५१००	५४	गढी गा पा १
३४	जागरुक कृषक समुह	तर्थ	१	१४१२०००	१३१९५७३	२०	मनहरी गा पा ७
३५	मसलावाली पकेट क्षेत्र संचालक समिति	तर्थ	५	१४१२०००	११४३७६०	६५	ईन्द्रसरोवर गा पा
३६	सुर्योदय बहुउद्देश्यीय कृषक समुह	तर्थ	४०	१४१२०००	१२८४९००	८०	हे उ मा पा ७
३७	वनदेवी कृषि उद्यमी कृषक समुह	तर्थ	४०	१४१२०००	१२९३४२०	३३	हे उ मा पा ७
३८	उन्नास्त्रिल धान पकेट	पुरानो	७०	७६६०००	५६५१६२	५५	भरतपुर १५

सि. न	पकेटको नाम	पुरानो नव्या मे टन	उत्पादन मे टन	बिनेयांजित वर्जेट रु.	खर्च रु.	लाभान्बित संचया	स्थानीय निकाय
३९	किसान आछु पकेट क्षेत्र संचालन समिति	पुरानो	१००	७६६०००	७२४८९८	२२	हेटोडा १७
४०	इन्द्र कमल च्याउ पकेट	पुरानो	५	७६६०००	५२०३६४	१७	मनहरी ३
४१	आरोग्य च्याउ पकेट संचालन समिति	पुरानो	१५	७६६०००	७१९४८५	१८	कालिका ६
४२	सितामाई धान पकेट संचालन समिति	पुरानो	८०	७६६०००	४६१७०८	६८	भरतपुर २२
४३	महायुरी तरकारी पकेट क्षेत्र संचालन समिति	पुरानो	११०	७६६०००	७४२८७५	३१	इन्द्रसरोवर
४४	प्रगतिशील मर्के पकेट संचालन समिति	पुरानो	६०	७६६०००	५७७४५६	३०	भरतपुर १५
४५	चौधरी च्याउ पकेट संचालन समिति	पुरानो	१२	७६६०००	६६४५७०	१७	कालिका ३
४६	केरुङ्गा मर्के पकेट संचालन समिति	पुरानो	३०	७६६०००	७१२९३९	६८	भरतपुर २४
४७	सुजना धानबाली पकेट	पुरानो	७७	७६६०००	७१६२३४	२३	माडी २
४८	गतिशील तरकारी पकेट संचालन समिति	पुरानो	१०	७६६०००	७२०७४५	२९	इन्द्रसरोवर ४
४९	प्रज्ञान धान पकेट संचालन समिति	पुरानो	७७	७६६०००	७२१६४०	४०	माडी २
५०	नमुना तरकारी पकेट संचालन समिति	पुरानो	१२०	७६६०००	७२४५४८	७७	मनहरी ३
५१	बृहस्पति धानबाली पकेट संचालन समिति	पुरानो	६०	७६६०००	४३५६८९	२०	भरतपुर २६
५२	प्रगतिशील मर्के पकेट संचालन समिति	पुरानो	३०	७६६०००	५७७४५६	३४	खेरेनी ६
५३	संदेश च्याउ पकेट	पुरानो	७	७६६०००	५३००८३	३८	कालिका २
५४	हरियाली तोरी पकेट	पुरानो	१२	७६६०००	७०१३४७	५०	खेरेनी १२
५५	बजागाई च्याउ पकेट	पुरानो	६	७६६०००	७११३४७	१२	रत्ननगर ११
५६	उन्नत धान वाली पकेट	पुरानो	७०	७६६०००	७४९१८७	४२	माडी २
५७	सुजनसिल अदुवा पकेट क्षेत्र	पुरानो	१०	७६६०००	३८०६०८	८०	हेटोडा १८
५८	सुनायुरी तर्ख्जा पकेट संचालन समिति	पुरानो	५०	७६६०००	७१६५९४	२९	मनहरी ६
५९	जोरबाङ् मह उद्योग पकेट संचालन समिति	पुरानो	१	७६६०००	३८००००	३९	राकिसरंग ४

२. कृषि ज्ञान केन्द्र, वित्तबाट संचालित ब्लकहरको विवरण

सि. नं.	ब्लकको नाम	पुरानो	नया	उत्पादन में दन	विनियोजित बजेट	खर्च	लाभान्वित संख्या	स्थानीय निकाय
१	हातेमालो मौरीपालन ब्लक		नया	२००	५००००००	४३१०१४८	१५०	रत्ननगर १५
२	भरतपुर महानगरपालिका केरा ब्लक		नया	५००	५००००००	४१९०११२	५०	भरतपुर २३
३	गुज्जेश्वरी कृषि सहकारी सम्पादन लि		नया	२००	५००००००	३६८०२८३	२००	हेटौडा १२
४	प्रगतिशिल तरकारी ब्लक		नया	१८०	५००००००	४२०२९४४	८०	मफतानपुर गढी ५
५	जनसुखी तरकारी ब्लक	पुरानो		३००	२५०००००	२२८८९१४	१८०	राप्ती ५
६	हरियाली तरकारी ब्लक	पुरानो		३५०	२५०००००	१९२२६०२	१७७	राप्ती ६

३. कृषि ज्ञान केन्द्र, धारिङ्गबाट संचालित पकेटहरको विवरण

सि. नं.	पकेटको नाम	पुरानो	नया	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादकत्व (मे.टनहरे)	विनियोजित बजेट (रु.)	खर्च	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	आरुवासठार तरकारी पकेट	पुरानो	१०	८	७६६०००	४६३३६३	३१	सिद्धलेक-४	
२	तरकारी पकेट	पुरानो	११	८	७६६०००	७४२५७४	३०	कुबियाली-५	
३	प्रौद्योगिक उत्पादन तरकारी पकेट	पुरानो	१०	९	७६६०००	७२९३६६	२५	गल्छी-८	
४	सुन्तला पकेट	पुरानो	१०.५	नया (फल दिन शुरू नमारेको)	७६६०००	५११००६	२८	निलकण्ठ-१३	
५	सुन्तला पकेट	पुरानो	१२	नया (फल दिन शुरू नमारेको)	७६६०००	७४३४००	२५	निलकण्ठ-८	
६	बिन्देकश्वरी मौरीपालन पकेट	पुरानो	५००	०.२ घार	७६६०००	७६६०००	२७	सिद्धलेक-१	

सि. नं.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे)	उत्पादकत्व (मैटनरहे)	विनियोजित बजेट (रु)	खर्च	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम सचालन भएको स्थानीय तहको नाम	
७	पात्ले सुन्तला पकेट	पुरानो नयाँ (पात्ले)	१२	नयाँ (फल दिन शुरू नगरेको)	७६६००००	७५७४८८	२५	निलकण्ठ-१
८	विजयटार तरकारी पकेट	पुरानो नयाँ (पात्ले)	१०	नयाँ (फल दिन शुरू नगरेको)	७६५००००	७१२१७०	२२	ज्यालामुखी-२
९	आधारशिल कागती पकेट	पुरानो नयाँ (पात्ले)	१०	नयाँ (फल दिन शुरू नगरेको)	७६६००००	५८६९३३	२०	थाक्रे-१
१०	धुनिबेशी नोरी पकेट	नयाँ घार	५००	प.छ	१४१२००००	१३०२८७५	४५	धुनिबेशी-१
११	रुबिख्याली स्याउ पकेट	नयाँ	१०	नयाँ (फल दिन शुरू नगरेको)	१४१२००००	१३०१७८३	३६	रुबिख्याली
१२	कल्लेरी एमोकाडो पकेट	नयाँ	११	नयाँ (फल दिन शुरू नगरेको)	१४१२००००	१२६८७८९	३०	गंगाजमुना-५
१३	रामकोट तरकारी पकेट	नयाँ	११	१	१४१२००००	१२३८८३२	५०	निलकण्ठ-८
१४	नेत्रावती तरकारी पकेट	नयाँ	११	१	१४१२००००	१४०४४६०	२६	नेत्रावती डबजोड-१, ५
१५	राम्बे तरकारी पकेट	नयाँ	१२	१०	१४१२००००	१४१०१७	२६	गजुरी-६
१६	मुक्तिनाथ तरकारी पकेट	नयाँ	११	११	१४१२००००	१३९१७६९	३०	सिद्धलेक-५, ६
१७	श्री चांडेश्वरी कृषि तथा पशुपांकी फर्म	नयाँ	१	१	१४१२००००	१०२७९३५	१	धुनिबेशी-५
१८	खनियाँबास तरकारी पकेट	नयाँ	१०	११	१४१२००००	१४१०५०	३७	खनियाँबास-२, ५
१९	तसर्पु सुन कागती पकेट	नयाँ	१०	नयाँ (फल दिन शुरू नगरेको)	१४१२००००	१४११०४४	२४	थाक्रे-५
२०	अम्लेश्वर कागती पकेट	नयाँ	१०	नयाँ (फल दिन शुरू नगरेको)	१४१२००००	८५३१९९	२५	गलठी-६
२१	डुडेफाँट तरकारी पकेट	नयाँ	१	७	१४१२००००	४३४२१२	१८	त्रिपुरासुन्दरी-३

४. कृषि ज्ञान केन्द्र, धारिड़बाट संचालित ब्लकहस्को विवरण

सि. नं.	ब्लकको नाम	पुरानो	नया	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मैटररहे)	विनियोजित बजेट (रु) हजारमा	खर्च (रु) हजारमा	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	एमरग्निं तरकारी ब्लक	पुरानो		१०५	१२	३५००	३४९०	३०१	आञ्चे-११
२	कल्लेरीटार तरकारी ब्लक	पुरानो		१००	११.५	२५००	१९३६	२६५	गल्छी-१
३	धुनिबेशी तरकारी ब्लक		नया	११५	१३	५०००	४७२०	६०५	धुनिबेशी-५, ७, ८ र १
४	चमेरेगुफा तरकारी ब्लक		नया	१००	११	५०००	४४८७	६००	निलकण्ठ- १, २, ४, ५ र १३

५. कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोटबाट संचालित पकेटहस्को विवरण

सि. नं.	पकेटको नाम	पुरानो	नया	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मै.टनरहे.)	विनियोजित बजेट (रु. हजारमा)	खर्च (रु. हजारमा)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण संचालक समिति		नया	३१.५३	१३.०९	१४१२.००	८८७९०	४१२	बेलफोटगढी-४, नुवाकोट
२	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण पकेट संचालक समिति		नया	८.१९		१४१२.००	१४१२.००	१०७	विदुर-७, नुवाकोट
३	स्थागड २,३,४ तरकारी पकेट संचालक समिति		नया	२२.५८	१४.१	१४१२.००	१४०९.१२	२९५	स्थागड-२,३,४, नुवाकोट

सि. नं.	पफेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मे.टनरहे.)	विनिर्णयित बजेट (रु. हजारमा)	खर्च (रु. हजारमा)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
४	झुमाड सौउरा आलु पफेट क्षेत्र संचालक समिति	नयाँ १०.७१	१५.०८	१४१२.००	१३८९.९३	७०	नौकुण्ड-१, रसुवा दुखेश्वर-५, नुवाकोट सुर्खाटी-१,
५	सबल सुन्तला पफेट क्षेत्र	नयाँ १५.७७	७.२	१४१२.००	११४६.४८	१०३	नुवाकोट
६	काफी पफेट संचालक समिति	नयाँ १०.२०		१४१२.००	१०३७.४४	४८०	किस्पाड-२, नुवाकोट
७	किस्पाड कफी पफेट संचालक समिति	नयाँ २२.१९		१४१२.००	१३८४.९५	१००	किस्पाड-४, नुवाकोट
८	किस्पाड किरी पफेट संचालक समिति	नयाँ १०.२०	१४.६७	१४१२.००	१२५४.७९	१७	किस्पाड-४, नुवाकोट
९	चिम्पेस्वर किविफल विस्तार पफेट क्षेत्र संचालक समिति	नयाँ ९.४४		१४१२.००	१२७९.५२	२५	बेलकोटगढी-१, नुवाकोट
१०	विदुर तरकारी पफेट संचालक समिति	५.३६	१३.२	७६६.००	७६६.००	५	विदुर-४, त्रिवाकोट
११	सुन्तला पफेट संचालक समिति	९.४९	६.९१	७६६.००	४९४८.८८	६२	विदुर-१३, नुवाकोट
१२	कालिका तरकारी पफेट क्षेत्र संचालक समिति	पुरानो ११.२२	१३	७६६.००	६९१.३२	११०	दुखेश्वर-३, नुवाकोट
१३	मिलिजुली कफी पफेट संचालक समिति	पुरानो १३.०१	०.२२	७६६.००	६९३९.२	८५	दुखेश्वर - ३, ४, ५, नुवाकोट
१४	स्ट्रबेरी पफेट संचालक समिति	पुरानो १५.०५	१६	७६६.००	७५१.५८	२९५	कागनी-३, नुवाकोट
१५	किस्पाड मटरकोशा पफेट संचालक समिति	पुरानो ११.९४		७६६.००	७३१८.४	८००	किस्पाड-३, नुवाकोट

सि. नं.	पफेटको नाम	पुरानो नव्या क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मे.टनरहे.)	विनियोजित बजेट (रु. हजारमा)	खर्च (रु. हजारमा)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१६	तरकारी पफेट संचालक समिति	पुरानो	९.७४	१३.४	७६६.००	७६१.१६	२० लिख्चु-४, ई, त्रुवाकोट
१७	स्थागड प्रांगारिक चिया समूह	पुरानो	११.२२	०.५३	७६६.००	७६६.००	१०० स्थागड-३, त्रुवाकोट
१८	स्थागड अलेंदी कृषक समूह	पुरानो	१०.४६		७६६.००	७३६.७९	११४ स्थागड-३, त्रुवाकोट
१९	अदुवा पफेट संचालक समिति	पुरानो	२८.५७		७६६.००	७६६.००	५६० सुर्यगढी-१, त्रुवाकोट

६. कृषि शाळ केन्द्र, त्रुवाकोटबाट संचालित छलकहरूको विवरण

सि. नं.	छलफको नाम	पुरानो नव्या क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मे.टनरहे.)	विनियोजित बजेट (रु. हजारमा)	खर्च (रु. हजारमा)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिरण परियोजना आलु छलक समिति	नव्या	७८	१६.२८	५०००.००	२७८.००	८ उत्तरगाया-१, रसुवा
२	फिर्के पौट खिन्चेत तरकारी छलक समिति	नव्या	११६	१३.७	५०००.००	५०००.००	१२०० विदुर-३, त्रुवाकोट
३	शिवपुरी खाद्यान्त बीउ उत्पादन छलक संचालक समिति	पुरानो	९४	४.१	२६५०	२५५९.८२	१२० शिवपुरी-८, त्रुवाकोट
४	तरकारी छलक संचालक समिति	पुरानो	८२	१४.०५	२६५०	११४८.००	४४ तारकेश्वर-५, त्रुवाकोट

७. कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुरबाट सचालित पकेटहस्को विवरण

सि. नं.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल	उत्पादकत्व	विनियोजित बजेट रु	लाभान्वित परिवार सम्ब्या	जिल्ला	कार्यक्रम संचालन भएको रथानिया तहको नाम
१	एग्रो ईन मसरुम	नयाँ	१००००० कें.जी	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	चन्द्रगिरी नपा
२	चामुण्डा च्याउ फर्म	नयाँ -	१०००० कें.जी	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	चन्द्रगिरी नपा
३	कमल चम्पा च्याउ फर्म	नयाँ -	१०००० कें.जी	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	चन्द्रगिरी नपा
४	लालि गुरास च्याउ फर्म	नयाँ -	१०००० कें.जी	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	गोकर्णश्वर नपा
५	प्रशोन एल खरणिम च्याउ फर्म	नयाँ -	१०००० कें.जी	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	गोकर्णश्वर नपा
६	लालि गुरास च्याउ उद्योग	नयाँ -	१०००० कें.जी	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	गोकर्णश्वर नपा
७	विलिमे बहुउद्देशीय कृषि फर्म	नयाँ -	१०००० कें.जी	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	गोकर्णश्वर नपा
८	विवाइपि च्याउ उत्पादन केन्द्र	नयाँ -	१०००० कें.जी	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	नागार्जुन नपा
९	हास्मो दहचोक अग्निक फर्म	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	चन्द्रगिरी नपा
१०	गिता कृषि फर्म	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	चन्द्रगिरी नपा
११	बलमु एगो फर्म	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	काठमाण्डौ	चन्द्रगिरी नपा
१२	बुडानिलकाठ पशुपुन्छी तथा कृषि समुह	नयाँ १	६०	१४९२०००	२५	काठमाण्डौ	बुडानिलकाठ नपा

सि. न.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल	उत्पादकत्व	विनियोजित बजेट रु	लाभान्वित परिवार संख्या	जिल्ला	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानिय तहको नाम
१३	मेरी मंगलम अगानिक कृषि फर्म	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	काठमाडौं	नागर्जुन नपा
१४	उन्नत कृषक समूह	नयाँ १	६०	१४९२०००	२५	काठमाडौं	शंखरापुर नपा
१५	कोशि खेती पकेट सञ्चालक समिति	नयाँ	४०	१४९२०००	२५	काठमाडौं	चन्द्रगिरी नपा
१६	रामकोट फ्लोरा एण्ड एग्रो फर्म	नयाँ १	१०००००० स्ट्रीक	१४९२०००	५	काठमाडौं	नागर्जुन नपा
१७	परिवर्तनशिल कृषि तथा फलफूल सहकारी स.लि.	नयाँ १०	५०	१४९२०००	५०	ललितपुर	महाकाल नपा
१८	हरियालि तरकारि पकेट	नयाँ १	६०	१४९२०००	२५	ललितपुर	महालक्ष्मी नपा
१९	सञ्चालन समिति	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	ललितपुर	महालक्ष्मी नपा
२०	शुभा कृषि फर्म	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	ललितपुर	ललितपुर महा न.पा
२१	लेले अगानिक कृषि फर्म एण्ड रिसर्च सेन्टर	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	ललितपुर	महालक्ष्मी नपा
२२	स्वरोजगार अगानिक कृषि फर्म तथा दुध उत्पादन फर्म	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	ललितपुर	गोदावरी नपा
२३	बांगलमुखि नवडुर्गा कृषि फर्म चम्पादेवी बहुउद्देश्य कृषि फर्म	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	ललितपुर	गोदावरी नपा
२४	अर्जुन कृषि तथा पशुपालन फर्म	नयाँ १	६०	१४९२०००	५	ललितपुर	महालक्ष्मी नपा
२५	गुणकोरा कृषि सहकारी संस्था लि.	नयाँ १	६०	१४९२०००	५०	ललितपुर	ललितपुर महा न.पा

सि. न.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल	उत्पादकत्व	विनियोजित बजेट रु	लाभान्वित परिवार संख्या	जिल्ला	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानिय तहको नाम
२६	प्रगती कृषि तथा पशुपालन फार्म	नयाँ	१	६०	१४९२०००	५	ललितपुर महालक्ष्मी नपा
२७	एगो मोडेल फर्म एड फेनिलि प्राली.	नयाँ	१	१००००० स्टैक	१४९२०००	५	ललितपुर गोदावरी नपा
२८	सर्वलोकन पर्यटन सहकारी संस्था	नयाँ	१०		१४९२०००	५०	कोञ्च्योसेम गापा
२९	कोट देवी च्याउ उद्योग	नयाँ	-	१००००	१४९२०००	५	भक्तपुर चौंगुनारायण नपा
३०	अवाल एगो सेन्टर	नयाँ	-	१००००	१४९२०००	५	भक्तपुर मध्यपुरछिमी नपा
३१	लोकप्रिय च्याउ फर्म	नयाँ	-	१००००	१४९२०००	५	भक्तपुर चौंगुनारायण नपा
३२	भक्तपुर सिताको च्याउ फर्म	नयाँ	-	१००००	१४९२०००	५	भक्तपुर चौंगुनारायण नपा
३३	सुर्य विनायक फुल उत्पादक पकेट समुद्द	नयाँ	१	६०	१४९२०००	२५	सुर्यविनायक नपा
३४	एमर शिन फलेखा एम्ड एगीकल्यार फर्म	नयाँ	१	१००००० स्टैक	१४९२०००	५	भक्तपुर चौंगुनारायण नपा
३५	थोलेदेम्बा कृषि फर्म	नयाँ			१४९२०००	५	भक्तपुर चौंगुनारायण नपा
३६	सिक्टोरिया कृषि फर्म	नयाँ	६०		१४९२०००	५	भक्तपुर चौंगुनारायण नपा
३७	चोलिया कृषि सहकारी संस्था	नयाँ	१	६०	१४९२०००	५	भक्तपुर चौंगुनारायण नपा
३८	मेलपात अगानिक एग्रो फर्म	नयाँ	६०		१४९२०००	५	भक्तपुर सुर्यविनायक नपा
३९	महालक्ष्मी गाइपालन तथा तरकारी फार्म	नयाँ	६०		१४९२०००	५	भक्तपुर चौंगुनारायण नपा
४०	एडमान्स एग्रीकल्चर प्राली.	नयाँ	१	६०	१४९२०००	५	भक्तपुर सुर्यविनायक नपा

सि. न.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल	उत्पादकत्व	विनियोजित बजेट रु	लाभान्वित परिवार संख्या	जिल्ला	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानिय तहको नाम
४१	थापा एग्रो फार्म	पुरानो	४ रोपनी	वार्षिक १५० मे.ट./हे.	७६६०००	१ काठमाडौं	चन्द्रगिरी न.पा.
४२	तामाङ्ग च्याउ फार्म	पुरानो	३ रोपनी	वार्षिक १६० मे.ट./हे.	७६६०००	१ काठमाडौं	चन्द्रगिरी न.पा.
४३	टुकी तरकारी पकेट संचालक समिति	पुरानो	२९ रोपनी	वार्षिक १५ मे.ट./हे.	७६६०००	५ ललितपुर	महालक्ष्मी न.पा.
४४	गोर्खा लापु कृषि फर्म	पुरानो	२० रोपनी	वार्षिक १८ मे.ट./हे.	७६६०००	१ काठमाडौं	तारकेश्वर न.पा.
४५	हाम्रो पहिचान कृषि समुद्दर्शक	पुरानो	२१ रोपनी	वार्षिक १७५ मे.ट./हे.	७६६०००	५ काठमाडौं	नागार्जुन न.पा.
४६	मुनाल एग्रो	पुरानो	२० रोपनी	वार्षिक १८५ मे.ट./हे.	७६६०००	१ काठमाडौं	टोखा न.पा.
४७	बजमणि कृषि तरकारी पकेट समिति	पुरानो	२०० रोपनी	वार्षिक १६ मे.ट./हे.	७६६०००	५ काठमाडौं	शंखरापुर न.पा.
४८	रिंगपुर मलिप्रपोज एश्रीकल्यार प्रा लि	पुरानो	२२ रोपनी	वार्षिक १५५ मे.ट./हे.	७६६०००	१ ललितपुर	गोदावरी न.पा.
४९	सेराफाँट तरकारी फार्म	पुरानो	२२ रोपनी	वार्षिक १५ मे.ट./हे.	७६६०००	१ ललितपुर	गोदावरी न.पा.
५०	जयकालिका बहुउद्देश्य कृषि फार्म प्रा लि	पुरानो	८ रोपनी	वार्षिक १६५ मे.ट./हे.	७६६०००	१ काठमाडौं	टोखा न.पा.
५१	गौतम च्याउ उद्योग	पुरानो	९ रोपनी	वार्षिक १४५ मे.ट./हे.	७६६०००	१ काठमाडौं	तारकेश्वर न.पा.

सि. नं.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल	उत्पादकत्व	विनियोजित बजेट रु	लाभान्वित परिवार संख्या	जिल्ला	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानिय तहको नाम
५२	तिस्तिना श्री च्याउ उद्योग	पुरानो	५ रोपनी	वार्षिक १६० मे.ट./हे.	७६६०००	१	काठमाडौं गोकार्णश्वर न.पा.
५३	नुवाकोटे एप्रिकल्चर प्रा लि	पुरानो	२० रोपनी	वार्षिक १६५ मे.ट./हे.	७६६०००	१	ललितपुर महालक्ष्मी न.पा.
५४	ज्ञानेश्वर फ्लोरिस्ट	पुरानो	२६ रोपनी	वार्षिक १०४००० रिटक/हे. (कार्नेशन, जरवेरा र जनीगन्धा स्टाटिस)	७६६०००	२	काठमाडौं नागार्जुन न.पा.
५५	अन्जन कृषि तथा पशुपालन व्यावसाय फर्म	पुरानो	२० रोपनी	वार्षिक १४ मे.ट./हे.	७६६०००	१	काठमाडौं कीरिपुर न. पा.
५६	पानस एप्रिकल्चर प्रा लि	पुरानो	३२ रोपनी	वार्षिक १५ मे.ट./हे.	७६६०००	१	काठमाडौं गोकार्णश्वर न. पा.
५७	फ्रेस मसरूम एण्ड एग्रो प्रा लि	पुरानो	५ रोपनी	वार्षिक १६२ मे.ट./हे.	७६६०००	१	भक्तपुर मध्यपुर छिमी न.पा.
५८	धामीडङ्गा तरकारी पकेट	पुरानो	२८१ रोपनी	वार्षिक १३५ मे.ट./हे.	७६६०००	३३	ललितपुर महाकाल गा.पा.

८. कृषि ज्ञान केन्द्र, लक्षितपुरबाट संचालित ब्लकहरूको विवरण

सि. न.	ब्लकको नाम	पुरानो नयाँ	क्षेत्रफल हे.	उत्पादकत्व	विनियोजित बजेट रु	लाभान्वित परिवार संख्या	जिल्ला	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानिय तहको नाम
१	नास्पाति ब्लक ब्बस्थापन समिति	नयाँ	१००	१२	५००००००	२५	काठमाडौं	दक्षिणकाली न.पा.
२	दक्षिणकाली २ तरकारी ब्लक कृषि समूह	नयाँ	१००	२५	५०००००	५०	काठमाडौं	दक्षिणकाली न.पा.
३	सौउरा कृषि	नयाँ	१००		५००००००	५०	ललितपुर	बागमती गापा
४	सहकारी संस्था							गोदावरी न.पा.११
५	चम्पापुर कृषक च्याउ ब्लक	पुरानो	३५० रोपनी	वार्षिक १७० मे.ट./हे.	२६,५०,०००।	५०	ललितपुर	
६	तारकेश्वर							तारकेश्वर न.पा.
७	मौरीपालन ब्लक समिति	पुरानो	८०० घार	वार्षिक ८ मे.ट./हे.	२६,५०,०००।	२५	काठमाडौं	काठमाडौं म.न.पा.
८	हिमाल्युली कृषि सहकारी संस्था लि.	पुरानो	१७ रोपनी	वार्षिक १० मे.ट./हे.	२६,५०,०००।	२५	काठमाडौं	
९	अगानिक फफि ब्लक संचालक समिति	पुरानो	६३। रोपनी	वार्षिक १० मे.ट./हे.फ्रेस चेरी (वार्षिक २.२ मे.टर हे. पार्समेन्ट)	२६,५०,०००।	५०	ललितपुर	महँकाल गापा.

९. कृषि ज्ञान केन्द्र, काश्चेपलान्वोकबाट संचालित पकेटहरुको विवरण

क्र. सं.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मे.रहे.)	बिनियोजित बजेट (रु. हजारमा)	खर्च क्र. हजारमा	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	तिमाल वेशी कृषि तथा पशुपालन पर्म प्रालि.	नयाँ १०	नयाँ १०	१५००	१४६०.२७	प्रत्यक्ष : १	पाँचखाल
२	ए वान फार्मस प्रालि.	नयाँ १०	नयाँ १०	१४९२	१३६१.१४६	प्रत्यक्ष : १	प्रत्यक्ष : २५
३	काँशीखण्ड झागन कृषि फर्म प्रालि.	नयाँ १०	नयाँ १०	१५००	१३६०.६६०	प्रत्यक्ष : १	नगेशुद्ध
४	प्रगतिशील कल्याणकारी कृषक समूह	नयाँ १०	नयाँ १०	१४९२	१३६९.०८०	प्रत्यक्ष : ५०	प्रत्यक्ष : २५
५	सिद्धबाबा कृषि स.सं.लि.	नयाँ १०	नयाँ १०	८२०	७९५४००	प्रत्यक्ष : ४०	बनेपा
६	मौसम कृषि फर्म	नयाँ १०	नयाँ १०	१४९२	१३६५.८२०	प्रत्यक्ष : १	धुलिखेल
७	खाविन्द्र कृषि फर्म	नयाँ १०	नयाँ १०	७००	६७९	प्रत्यक्ष : १	पनौती
८	चलोरीयस एगो प्रालि.	नयाँ १०	नयाँ १०	१३००	१२४२	प्रत्यक्ष : १	चौरीदेउराली
९	विग एगिकल्यर प्रालि.	नयाँ १०	नयाँ १०	१४९२	१३६९.६४०	प्रत्यक्ष : १	भोटेकोशी
१०	पिडडाडा कृषि स. स. लि.	नयाँ १०	नयाँ १०	१४००	१३५५.९२५	प्रत्यक्ष : ४०	हेलम्बु

१०. कृषि ज्ञान केन्द्र, कामेपलान्वोकबाट संचालित ब्लकहरको विवरण

क्र. सं.	ब्लकको नाम	पुरानो	नयाँ (हे.)	क्षेत्रफल	उत्पादकत्व (मे./हे.)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च रु. हजारमा	लाभान्वित संख्या	कार्यालय संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	पञ्चकन्त्यां महिला कृषक समूह		नयाँ	१००		४९६९	४८१२.१७०	प्रत्यक्ष : ४०० अप्रत्यक्ष : १२००	पॉचखाल न.पा.
२	मेलम्ची किविफल विस्तार ब्लक संचालक समिति		नयाँ	१००		४६००	४४९२.८८५	प्रत्यक्ष : ४०० अप्रत्यक्ष : १५००	मेलम्ची
३	ब्रह्माकपाली कृषि सहकारी संस्था लि.		नयाँ	१००		१२२९	११९६	प्रत्यक्ष : ३५० अप्रत्यक्ष : १२००	जुगल
४	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना बलेफी गा.पा तरकारी ब्लक	पुरानो	१००			९१०	८८२.७००	प्रत्यक्ष : ४०० अप्रत्यक्ष : १५००	बलेफी

११. कृषि ज्ञान केन्द्र, सिल्लुबाट संचालित पकेटहरको विवरण

सि. नं.	पकेटको नाम	पुरानो	नयाँ (हे.)	क्षेत्रफल	उत्पादकत्व (मे.टनरहे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु. हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	जुनार पकेट		नयाँ	१०		१४९२	५२२	५०	सुनकोशी गापा
२	तरकारी पकेट		नयाँ	१०		१४९२	१२०८	१५०	दुधोली नगा
३	किवि पकेट	पुरानो	झाप			७६८	४५०	१००	फिक्कल गापा

१२. कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुलीबाट संचालित ब्लकहरूको विवरण

सि. नं.	ब्लकको नाम	पुरानो	नयाँ	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु. हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	त्रिदेवी कृषि सहकारी संस्था लि.	पुरानो	१००		२५५०	१९४२	२००	गोलेन्जर गापा	

१३. कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछापबाट संचालित पकेटहरूको विवरण

क्र. स.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु. हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	जुनार पकेट, मन्थली	श्री फूलबारी बहुउद्देश्यीय जुनार पकेट सञ्चालक समिति	नयाँ	१०	१४०००००	२८२७३०	१५	मन्थली १३ रामेछाप
२	तरकारी पकेट, माग र सम्भाव्यताका आधारमा	मानेपाखा तरकारी पकेट सञ्चालक समिति	नयाँ	१०	१४०००००	७५९७२	२६	मन्थली १४ रामेछाप
३	तरकारी पकेट, माग र सम्भाव्यताका आधारमा	मनसुन तरकारी पकेट सञ्चालक समिति	नयाँ	१०	१४०००००	३४३०३७	२८	रामेछाप ७ रामेछाप

क्र. स.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे)	क्षेत्रफल उत्पादकर्च (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु.हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
४	तरकारी पकेट, माग र सम्भाव्यताका आधारमा	तरकारी पकेट विकास संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००	७४६२५०	२०	रामेछप ६, रामेछप
५	किवि पकेट, उमाकुण्ड गा. पा	शारथी कृषि फर्म	नयाँ १०	१४०००००	१३६४९०४	१	उमाकुण्ड २ बास्ती, रामेछप
६	मुन्तला पकेट, मेलुङ्ग	गाउँघर सुन्तलापकेट संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००	७४०९४७	४८	मेलुङ्ग ६, दोलाखा
७	तरकारी पकेट, मेलुङ्ग	शैलुङ्ग कृषि विकास कम्पनी प्रा.ली	नयाँ १०	१४०००००	३०७२३०	१	मेलुङ्ग ६, दोलाखा
८	फलफूल पकेट, मेलुङ्ग	सिर्जना नसरी तथा बीउ उत्पादन कृषि फर्म	नयाँ १०	१४०००००	१६७७८	१	मेलुङ्ग १, दोलाखा
९	किवि पकेट, जिरि न पा	सिद्धेश्वरी किरी पकेट संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००		१८	जिरि १, दोलाखा
१०	किवि पकेट, तामाकोशी	प्रगतिशील किरी पकेट संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००	२७९३४५	२०	तामाकोशी १, दोलाखा

क्र. स.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे)	क्षेत्रफल उत्पादकर्त्ता (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु.हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
११	किवि पकेट, गोकुलांगा गा.पा	ब्रदर्स एग्रीकल्चर एन्ड रिसर्च प्रा लि	नयाँ १०	१४०००००	५४३०४२	५	गोकुलांगा ३, रामेश्वर
१२	तरकारी पकेट, माग र सम्भाव्यताका आधारमा	मार्टु आलु पकेट संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००	६७५९३२	१	मेलुङ्ग ६, दोलखा
१३	किवि पकेट भीमेश्वर	मित्रेरी अगानिक अकबरे खुसरी फर्म	नयाँ १०	१४०००००	४०७३६१	१	भीमेश्वर ८, दोलखा
१४	कफि पकेट, बैतेश्वर	समर्पण किवी फल पकेट क्षेत्र कार्यक्रम संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००	२०९८६१	१	बैतेश्वर ११, दोलखा
१५	आलु पकेट शैलुङ्ग लि	दोलखा अगानिक कफि उद्योग लि	नयाँ १०	१४०००००	११२८८९६	१०	शैलुङ्ग ३, दोलखा
१६	किवि पकेट, शैलुङ्ग फर्म	दुगो सहेलुङ्ग कृषि तथा पशुपन्थी	नयाँ १०	१४०००००	१७६३७५	१	शैलुङ्ग ४, दोलखा

क्र. स.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे)	क्षेत्रफल उत्पादकर्त्ता (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु.हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१७	किरी पकेट कालिन्चोक	कालिन्चोक किरी पकेट संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००	५७१८८	२७	कलिन्चोक(६, दोलखा
१८	किरी पकेट कालिन्चोक	सुवर्ण किरी पकेट संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००	४४६९४	१३	कालिन्चोक(५, दोलखा
१९	बिगु कागती पकेट	ओरांग कागती पकेट संचालक समिति	नयाँ १०	१४०००००	५०९४६६	९	बिगु(२, दोलखा
२०	मेलुंग आलु पकेट	शैलुंग आलु विकास कम्पनी लिमिटेड	नयाँ १०	१४०००००	२६०९९८	१	मेलुंग(४, दोलखा
२१	भलाकुसारी कृषि तथा पशुपालन कृषक समुद्दह	पुरानो	१०	८२००३१	८२००३१	३०	मेलुंग गा.पा
२२	जनसितेरी कृषक समुद्दह	पुरानो	१०	७७६६३७	७७६६३७	२५	मेलुंग गा.पा
२३	नगदेवाली तथा पशुपालन वहुउद्देशिय फर्म	पुरानो	१०	५५७००५	५५७००५	४२	गौरीशंकर गा. पा
२४	श्री जुनार सहकारी संस्था लि	पुरानो	१०	८२०६२६	८२०६२६	८३	रामेछाप न.पा

क्र. स.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे)	क्षेत्रफल उत्पादकर्त्ता (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु.हजार) (रु हजार)	खर्च (रु.हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
२५	लापिलाङ्ग अलेची पकेट संचालक समिति	पुरानो	१०	१९५०१	१९५०१	२५	कालिङ्घोक गा.पा
२६	शैलुड आलु पकेट संचालक समिति	पुरानो	१०	१९५०१	१९५०१	२५	मेलुड गा.पा
२७	चरिकोट तरकारी पकेट संचालक समिति	पुरानो	१०	१९४६४	१९४६४	२०	गिमेश्वर न.पा
२८	मके पकेट संचालक समिति	पुरानो	१०	१९०९३	१९०९३	४०	मन्थली न.पा
२९	मके पकेट संचालक समिति	पुरानो	१०	१९२९९०	१९२९९०	३५	रामेछाप न.पा
३०	आलु पकेट संचालक समिति	पुरानो	१०	१९४६०	१९४६०	२९	उमाकुण्ड
३१	जागरण किरी पकेट संचालक समिति	पुरानो	१०	१९१२४४	१९१२४४	४०	गिमेश्वर न.पा
३२	अर्चले देवी विरुद्ध कृषक समूह	पुरानो		३४१७८०	३४१७८०	३८	गिमेश्वर न.पा
३३	ज्योमलिङ्ग आलु पकेट संचालक समिति	पुरानो	१०	१९६०९८	१९६०९८	३५	मेलुड गा.पा

क्र. स.	पकेटको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु हजार)	खर्च (रुहजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
३४	तरकारी पकेट समिति			१९५५८४	१९५५८४	२९	गोकुलगांगा

१४. कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेश्वरपाट संचालित ब्लकहरूको विवरण

क्र. स.	ब्लकको नाम	पुरानो नयाँ क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु.)	खर्च (रु.)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	कागांती, ब्लक गौरीशंकर	हिमचुली कागांती ब्लक संचालक समिति	नयाँ १००	५००००००	१२६८५६२	१ देखि ९ वडा सम्मका कागांती किसान	गौरीशंकर गाउँपालिका
२	किरी ब्लक तामाकोशी	शंकल्प किरी ब्लक संचालक समिति	नयाँ १००	५००००००	५९६५०९	१३	तामाकोशी गाउँपालिका
३	आलु ब्लक जिरी	श्री जिरी अगानिक आलु ब्लक संचालक समिति	नयाँ १००	५००००००	४६३२२५	१३	जिरी नगरपालिका
४	बिगु	गौरीशंकर किरी ब्लक संचालक समिति	नयाँ १००	५००००००	२७८३९७	२४	बिगु-४, दोलखा

क्र. सं.	ब्लकको नाम	पुरानो नयाँ	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	विनियोजित बजेट (रु.)	खर्च (रु.)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
५	मिलेमतो	पुरानो	१००		१९१२२७३	१९१२२७३	१५०	सुनापति गापा
६	आरुखर्क	पुरानो						लिखुतामाकोशि गापा
६	कालिकादेवि हातीडुङ्गा	पुरानो	१००		१२५२७९४	१२५२७९४	४८	
६	विजवृद्धि वृक्षक समूह	पुरानो						
७	तरकारी ब्लक समिति	पुरानो	१००		१८४५१४६	१८४५१४६	७५	मन्थली नपा

१५. पशुपन्दी क्षेत्रपर्फ संचालित पकेट तथा ब्लकहरूको विवरण

सि. नं.	कार्यालय	पकेट/ब्लकको नाम	पुरानो नयाँ	क्षेत्रफल	उत्पादकत्व मे. टन/हेक्टर	विनियोजित बजेट (रु हजार)	खर्च (रु हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको स्थानीय तहको नाम
१	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज केन्द्र, चितवन	के. एण्ड पि. मत्स्यपालन केन्द्र			६ हेक्टर	नयाँ भएकोले प्रतिफलआउन बाँकी	४०००	४०००	१५ माडि नपा., चितवन

सि. नं.	कार्यालय	पफेट/ब्लकको नाम	पुरानो नयाँ	क्षेत्रफल	उत्पादकत्व मे. टन/हेक्टर	विनिर्योजित बजेट (₹ हजार)	खर्च (₹ हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम संचालन भएको नाम
२	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, धादिङ	प्रगतिशिल बहुआयामिक विकास केन्द्र प्रा.लि.	पुरानो	१५०० वर्ग मि. मा ट्राउट माछापालन र अन्य माछाको लागि २ हे.	५ मे.टन	१५००	१५००	७५०	धुनिबेशी न.पा. ३ र ८
३	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काँडे	त्रिवेणी कृषि तथा पशुपालन फार्म	नयाँ	१ हेक्टर	६.५	५३९	१९५०	६५	परिवार तेमाल गा.पा. ३
		सुरलिखोला ट्राउट फार्म	नयाँ	२ हेक्टर	३.५	२५०	५६१.३	३५	परिवार पनोटि-१
		घट्टखेत कृषि फार्म	नयाँ	१/२ हेक्टर	४.२	२५०	१६००	३०	महाभारत-८
		मण्डन एग्रिकल्चर फाउण्डेशन	नयाँ	१/२ हेक्टर	२.८	२५०	१०२७	३५	मण्डनदेउपुर-८
		एस एण्ड एस ब्रदर्स कृषि फार्म	नयाँ	१/२ हेक्टर	२.५	२५०	६०९.३	२५	पांचखाल-२

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	ख.शि.नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	कै.
			परिमाण	भार	बजेट
अ)	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू				
११.१.२.१९	वितवनको भण्डारामा कृषि तालिम केन्द्र भवन निर्माण (निरन्तरता)	३१११२	सरखा	१	६.७६
११.१.२.५९	फलफुल तथा तरकारी भण्डारणका लागि साफेदारीमा शीत भण्डार निर्माण (निरन्तरता) (वहुवर्षीय)	३१११२	सरखा	११	४३.००
११.१.२.७९	नीजि क्षेत्रसंग साफेदारीमा मकावानपुर जिल्लामा कृषि औजार कारखाना स्थापना (निरन्तरता) (वहुवर्षीय)	३१११२	सरखा	१	४.९१
११.१.२.८०	कृषि तथा वन विश्वविद्यालयमा BSL Lab स्थापना तथा हस्तान्तरण (वहुवर्षीय)	३१११२	सरखा	१	२.४६
११.४.२.२३	मानव र वन्यजन्तुबीच छन्दन न्युनिकरण तथा कृषि वाली सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहका समन्वयमा पर्खाल निर्माण (निरन्तरता) क)	३११५९	कि.मि.	८	१८.४३
आ)	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				
२५.२.२२	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू				
२५.२.२३	कृषक-व्यवसाय परिचय पत्रको अवधारणा सहित नमुना तथारी (Agri Economics Society मार्फत कार्यक्रम गर्ने)	२२४९१	पटक	१	०.०६
२५.२.२४	पशुपन्थी र मत्स्य क्षेत्रको आत्मनिर्भरताको अवस्था, विश्लेषण सहितको अध्ययन गर्ने (Nepal Animal Science Association मार्फत)	२२४९१	पटक	१	०.०४
	पेट्रोली व्यवसायको अवस्थाको विश्लेषण सहित भावी कार्ययोजनाको सम्बन्धमा अध्ययन(पेट्रोली महासंघ मार्फत)	२२४९१	पटक	१	०.०४

ऋ.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	ख.शि.नं.		इकाई	परिमाण	वार्षिक लक्ष्य	बजेट	कै.
		ख.शि.नं.	इकाई					
२.५.२.२५	कृषिजन्य वर्षु विक्रेता र क्रेता वीच समन्वयको लागि एप निर्माण	२२४११	पटक	१	०.०६	५००		
२.५.२.२७	आइ.पि.आर्. प्रविधिबाट किसानलाई जानकारी गराउने	२२४११	पटक	१	०.११	१००		
२.५.२.२८	कृषि तथा जडिबुटी सम्बन्धी अध्ययन कार्यक्रम	२२४११	पटक	१	०.०४	३००		
२.५.२.२९	कृषि तथा वन विश्वविद्यालय मार्फत तरकारी, फलफूल, अण्डा र मासुको Demand Supply Situation Analysis अध्ययन	२२४११	पटक	१	०.१८	१५००		
२.५.२.३०	सामुहिक खेतिको प्रभावकारिता सम्बन्धी अध्ययन	२२४११	संख्या	१	०.०४	३००		
२.५.२.३१	कृषि तथ्याङ्क संकलन तथा परिचालन सूनातम समर्थन मुल्य (Minimum Support Price) निर्धारण सम्बन्धी अध्ययन	२२४११	पटक	१	०.०६	५००		
२.५.३.२२	कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२२५११	पटक	१	०.०६	५००		
२.६.१.१	Crop Modeling and Yield forecasting सम्बन्धि कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२२५११	पटक	१	०.०६	५००		
२.६.१.४९	अभिवृद्धि तालिम	२२५११	संख्या	१	०.०६	५००		
२.६.१.५०	अधिकृत स्तरीय P-LMBIS तालिम	२२५११	पटक	१	०.०४	३००		
२.६.५.७६	कृषि,पशुपत्ती, खाद्य, सहकारी तथा भूमि सम्बन्धी गोष्ठी, दिवस,समारोह संचालन (विश्व खाद्य दिवस, राष्ट्रिय धान दिवस, अन्य)	२२५१२	पटक	६	०.१५	१२००		
२.६.६.२१	सहकारी आधारभूत लेखपालन तालिम ६ दिने	२२५१२	संख्या	३	०.१८	१५००		
२.६.६.२२	सहकारी आधारभूत व्यवस्थापन तालिम ६ दिने	२२५१२	संख्या	३	०.१८	१५००		
२.६.६.३२	पशुपत्ती र मत्स्य सम्बन्धी प्रादेशिक ऐन, नियम र कार्यविधि सम्बन्धी सरोकारवालहरुसँग कार्यशाला(गोष्ठी तथा कार्यशाला)	२२५१२	पटक	२	०.०५	४००		
२.६.६.३४	द्रामेलिङ्ग सेमिनार	२२५२२	पटक	१	०.०६	५००		
२.६.६.५३	खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी प्रादेशिक ऐन, नियम र कार्यविधि सम्बन्धी सरोकारवालासँग बैठक	२२५१२	पटक	४	०.१०	८००		

ऋ.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	ख.शि.नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	परिमाण	भार	बजेट	के.
२.६.६.९८	कोपोमिस सम्बन्धी तालिम ३ दिने	२२५१२	सत्र्या	५	०.७५	१२५०		
२.६.६.१०२	Agriculture Development Strategy (ADS) सम्बन्ध गोष्ठी	२२५१२	पटक	२	०.१०	६००		
२.७.५.४.९६	आ.व. २०७६/७७ को बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.०६	५००		
२.७.५.४.९७	कृषि इन्जिनियरिङ एजोसियशनसँग सहकार्यमा कृषि यान्त्रिकरण मेला संचालन	२२५२२	पटक	१	०.१२	१०००		
२.७.७.२०	गुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	०.०६	५००		
२.७.१५.३९९	कृषि/पशुपन्थी/मत्त्य सम्बन्धी सफल कृषक/व्यवसायीहरूका सफलताको कथा सम्बन्धी डकुमेन्ट्री निर्माण गर्ने (९ वटा छुट्टा छुट्टै गर्ने)	२२५२२	वटा	१	०.२८	२२५०		
२.७.१५.४००	देविका/साताहिका/मासिक पत्रपत्रिका मार्फत कृषि कार्यक्रम, सफलताको कथा तथा कृषि प्रविधिहरू प्रचार प्रसार गर्ने (छुट्टाछुट्टै निकाय मार्फत)	२२५२२	पटक	१२	०.०७	६००		
२.७.१५.४०१	विभिन्न अनलाइनहरू मार्फत कृषि/पशुपन्थी/मत्त्य सम्बन्धी सफल कृषक/व्यवसायीहरूको सफलताको कथा प्रचार प्रसार गर्ने	२२५२२	वटा	२०	०.०५	४००		
२.७.१५.४०२	कृषि टेलिभिजन मार्फत प्रदेश कृषि दर्पण कार्यक्रम मासिक रूपमा प्रसारण गर्ने	२२५२२	पटक	१२	०.११	९००		
२.७.१५.४०३	किसान टेलिभिजन मार्फत कृषि सफलताको कथा प्रसारण	२२५२२	पटक	१२	०.११	९००		
२.७.१५.४१२	Agriculture Development Strategy (ADS) कार्यन्चयन बैठक	२२५२२	पटक	६	०.०२	१५०		
२.७.१५.४१३	Donor Co-ordination meeting	२२५२२	पटक	३	०.०२	१५०		
२.७.१५.४२८	TV Today मार्फत कृषि सफलताको कथा प्रसारण	२२५२२	पटक	१२	०.११	९००		
२.७.२५.६०	सहकारी संघ संस्था दर्ता तथा एकिकरण	२२५२२	पटक	१	०.०१	१००		
२.७.२५.६१	सहकारी सम्बन्धी नियमावली, निर्देशिका तथा कार्यविधि तयारी	२२५२२	पटक	२	०.०२	२००		
२.७.२५.१०३	आपकालिन/आकस्मिक रोगरक्षेत्री न्यूनिकरण कार्यक्रम	२२५२२	पटक	२	२.४६	२००००		

ऋ.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	ख.शि.नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	परिमाण	भार	बजेट	कै.
२.७.२५.१०६	जिल्ला सहकारी संघ लि., काठमाडौं सँगको साफेदारीमा सहकारी तालिम संचालन	२२५२२	पटक	२	०.०७	६००		
२.७.२५.१०७	जिल्ला सहकारी संघ लि., काठमाडौं सँगको साफेदारीमा सहकारी व्यवस्थापन सम्बन्धी गोष्ठी संचालन	२२५२२	पटक	१	०.०४	३००		
२.७.२५.१०८	नापी कार्यालयको श्रेस्ता व्यवस्थापन	२२५२२	पटक	१	०.०६	५००		
२.७.२५.१०९	भूमि समस्या समाधान आयोगको लागि कार्यक्रम संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको साफेदारीमा भूमि बैंक स्थापना तथा संचालन	२२५२२	पटक	२	१.२३	१००००		
२.७.२५.१११	मालपोत/भूमि सुधार/नापी कार्यालयहरुको संस्थागत सुइडिकरण तथा श्रेस्ता व्यवस्थापन कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	३.६९	३००००		
२.७.२५.११३	कृषि मेला प्रदर्शनीहरुलाई सहयोग	२६४९३	पटक	१०	०.२५	२०००		
५.१.११३३	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				१४.३५	११६८००		
	चालु र पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				८९.९०	७३९८००		
	उपभोग तथा प्रशासनिक खर्च जम्मा				१०.१०	८२१९३		
	मन्त्रालयको कुल जम्मा				१००.०	८९३९९३		

अनुसूचीहरू

४.१ भूमी व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको नागरिक बडापत्र नागरिक बडापत्र (Citizen charter)

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाग्ने समय	लाग्ने शास्त्रक	जिम्मेवार कर्मचारीरक्षाखा	गुनासो सुने अधिकारी	केफियत
१ प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा							
१.१	प्रशासन शाखा						
	क. नियमित सरुवा ख. आक्रिमिक सरुवा	कर्त्तीमा सरुवा हुन चाहेको ३ कार्यालयको नाम सहितको निवेदन		नि:शुल्क	प्रशासन प्रमुख	सरुवा महाशाखा	सरुवा नीति बमोजिम
		कर्त्तीमा सरुवा हुन चाहेको ३ कार्यालयको नाम सहितको निवेदन, कार्यरत कार्यालयको सहमती पत्र	निवेदन दिएको ७ दिन भित्र	नि:शुल्क	प्रशासन प्रमुख	सरुवा महाशाखा	सरुवा नीति बमोजिम
१.२	प्रशासन संग सम्बन्धित अन्तर मन्त्रालय एवं निकायगत राय दिने	प्रकृया पुरा भएको सात दिन भित्र	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा प्रमुख	नि:शुल्क	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा प्रमुख	प्रशासन महाशाखा प्रमुख	प्रशासन महाशाखा प्रमुख

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाने समय लाने शर्ट्क	जिम्मेवार कर्मचारीरक्षाखा	गुनासो सुने अधिकारी	केफियत
१.३	मन्त्रालयको खर्च तथा भुकानी सम्बन्धी	निवेदन, रक्कृत आदेश विल भरपाइ र निर्णय एवं प्रष्ट्याइ हुने अन्य आवश्यक कागजातहरू	प्रकृया पुरा भएको सात दिन भित्र	आर्थिक निःशुल्क प्रशासन शाखा प्रमुख	आर्थिक सचिव	आर्थिक कार्यविधि एवं खरिद एन नियमावली
१.४	गुनासो व्यवस्थापन तथा समन्वय गर्ने	प्रमाण सहितको उजुरी निवेदन, जिज्ञासा	उजरी प्राप्त भएको ३ दिन भित्र	सम्बन्धित महाशाखा प्रमुख	सचिव	सम्बन्धित निकाय तथा गुनासो गर्ने सेवाग्राहीको समन्वयमा
१.५	(क) सहकारी शाखा (ख) सहकारी खारेजी (ग) सहकारीको कार्यक्षेत्र घटाउने बढाउने	(क) एक स्थानीय तहभन्दा बढी कार्यक्षेत्र आवश्यक पर्ने प्रकृतिका सहकारी दर्ता (ख) सहकारी खारेजी (ग) सहकारीको कार्यक्षेत्र घटाउने बढाउने	(ख) एन नियम कार्यविधि, नीतिगत निर्णयमा उल्लेख भएबमोजिमको कागजातहरू एन नियम कार्यविधि, नीतिगत निर्णयमा उल्लेख भएबमोजिमको आवश्यक कागजात भएमा एन नियम कार्यविधि नीतिगत निर्णयमा उल्लेख भएबमोजिम आवश्यकताका आधारमा	७ दिन भित्र निःशुल्क दिन भित्र १५ दिन निःशुल्क भित्र	सहकारी शाखा सहकारी शाखा सहकारी शाखा	सम्बन्धित नियमावली सहकारी एन तथा नियमावली सहकारी एन तथा नियमावली सहकारी एन तथा नियमावली

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरुको विवरण	आवश्यक कागजातहरु	लाने समय लाने शास्त्रक	जिम्मेवार कर्मचारीरक्षाखा	गुनासो सुने अधिकारी	केफियत
	(घ) सहकारीको संचालन अनुगमन मूल्यांकन तथा पृष्ठपेण	नियमित कार्यक्रम सहकारीबाट प्राप्त उजुरी, गुनासो निवेदन	निरन्तर निःशुल्क	सहकारी शाखा	महाशाखा प्रमुख	
	(ङ) अभिलेख व्यवस्थापन	प्राप्त प्रतिवेदन, निवेदन, परिपत्र, उजुरी तथा अन्य कागजपत्र ।	निरन्तर निःशुल्क	सहकारी शाखा	महाशाखा प्रमुख र माताहतका कर्मचारी	
२ भूमि छावनी सहशाखा भूमिश्वेत नवकारकल महाशाखा						
२.१	राजश्व	छुट	जग्गा धनी पूर्जा, किर्ता दिनेको प्रवन्ध पत्र, साधारण सभाको निर्णय, रसानीय निकायको सिफारिस, संस्थाको प्रमाणपत्र नविकरण गरेको प्रमाण पत्र	प्रकृया पुरा भएको सात दिन भित्र	महाशाखा प्रमुख	सचिव भूमि सुधार ऐन तथा नियमावली
३ योजना तथा अनुगमन सहशाखा						
३.१		कृषि र पशुपन्थी/मत्स्य तथ्याङ्क पुस्तिका छापाई, बार्षिक, अर्धबार्षिक प्रगति प्रतिवेदन वितरण उपलब्ध गराउने	आवश्यक कागजात सहित माग भएमा	३ दिन भित्र निःशुल्क	कृषि अर्थ विज्ञ	महाशाखा प्रमुख
३.२		कृषि, पशुपन्थी, मत्स्य क्षेत्रमा हुने विपदहरूको रातह व्यवस्थापन र सूचना प्रवाह	निवेदन साथ माग भएमा	३ दिन निःशुल्क	सूचना अधिकारी	सचिव

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाने समय लाने शास्त्रक	जिम्मेवार कर्मचारीरक्षाखा	गुनासो सुने अधिकारी	केफियत
३.४	बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धि जानकारी	निवेदन साथ माग भएमा	३ दिन	निःशुल्क	सूचना अधिकारी	सचिव
३.५	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तथा ज्ञान व्यवस्थापन	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख
३.६	महाशाखा तथा मातहतका निकायसंग समन्वय र सहकार्य	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	प्रवक्ता	सचिव
३.७	गुनासो व्यवस्थापन	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	प्रवक्ता	महाशाखा प्रमुख
३.८	मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयबाट संचालन हुने क्रियाकलापको बारेमा जानकारी	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	सूचना अधिकारी	प्रवक्ता
३.९	प्रादेशिक मन्त्रालय संघीय मन्त्रालय दातृ निकाय अन्य निकायसँग समन्वय	नपर्ने	तुरफत	निःशुल्क	सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखहरू	सचिव
४ खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रबद्धन महाशाखा						
४.१	कृषि खाद्य सुरक्षा तथा सम्बन्धि व्यवसाय प्रबद्धन तर्जुमा गर्ने	ऐन, नियम, कार्यविधि, नीतिगत निर्णयमा उल्लेख भए बमोजिम	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरुको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाग्ने समय	लाग्ने शळ्क	जिम्मेवार कर्मचारीरक्षाखा	गुनासो सुने अधिकारी	कैफियत
४.२	कृषि सम्बन्धि कानून र नियमको कार्यान्वयन गर्ने वार्षिक स्वीकृत	एन, नियम, कार्यविधि, नीतिगत नियम उल्लेख भए बमोजिम	निरन्तर	नि:शुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
४.३	कार्यक्रममा महाशाखाले गर्न भनी तोकिएको काम गर्ने	एन, नियम, कार्यविधि, नीतिगत नियम उल्लेख भए बमोजिम	निरन्तर	नि:शुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	नपर्ने	निरन्तर	नि:शुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
४.५	सातहतका निकायसंग समन्वय	नपर्ने	निरन्तर	नि:शुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
४.६	गुनासो व्यवस्थापन	नपर्ने	निरन्तर	नि:शुल्क	महाशाखा प्रमुख	सचिव	
पशुपत्नी विकास महाशाखा							
५.१	निर्देशनालय, भेटरिनसी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, पशु सेवा तालिम केन्द्र, फार्म आदिको सेवा प्रवाहमा सहजीकरण र समच्चय गर्ने		निरन्तर	नि:शुल्क	महाशाखा प्रमुख	सचिव	

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाने समय	लाने शाल्क	जिम्मेवार कर्मचारीरक्षाखा	गुनासो सुने अधिकारी	केफियत
५.२	पशुपन्थी नश्ल सुधार तथा आहारा व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य सेवा, कृषकहरूको क्षमता विकास, पशु तथा मत्स्य जन्य पदार्थमा वजारीकरणमा सहजीकरण गर्ने	पशुपन्थी नश्ल सुधार तथा आहारा व्यवस्थापन, कृषकहरूको क्षमता विकास, पशु तथा मत्स्य जन्य पदार्थमा वजारीकरणमा सहजीकरण गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	नि:शुल्क प्रमुख	महाशाखा सचिव	
५.३	मत्स्य पालन र समस्या सम्बन्धी जानकारी तथा सहजीकरण	मत्स्य पालन र समस्या सम्बन्धी जानकारी तथा सहजीकरण	नपर्ने	निरन्तर	नि:शुल्क प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
५.४	पशुपन्थी र मत्स्य उत्पादन तथा व्याजार सम्बन्धी नियमन	पशुपन्थी र मत्स्य उत्पादन तथा व्याजार सम्बन्धी नियमन	निवेदन प्राप्तको आधारमा १ आवश्यकताको आधारमा	जानकारी प्राप्तको १ दिन भित्र	नि:शुल्क प्रमुख	महाशाखा सचिव	
५.५	पशुपक्षी तथा पशुपन्थीजन्य पदार्थ उत्पादन साथै व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धि आवश्यक नीति तर्जुमा गर्ने	पशुपक्षी तथा पशुपन्थीजन्य पदार्थ उत्पादन साथै व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धि आवश्यक नीति तर्जुमा गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	नि:शुल्क प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	

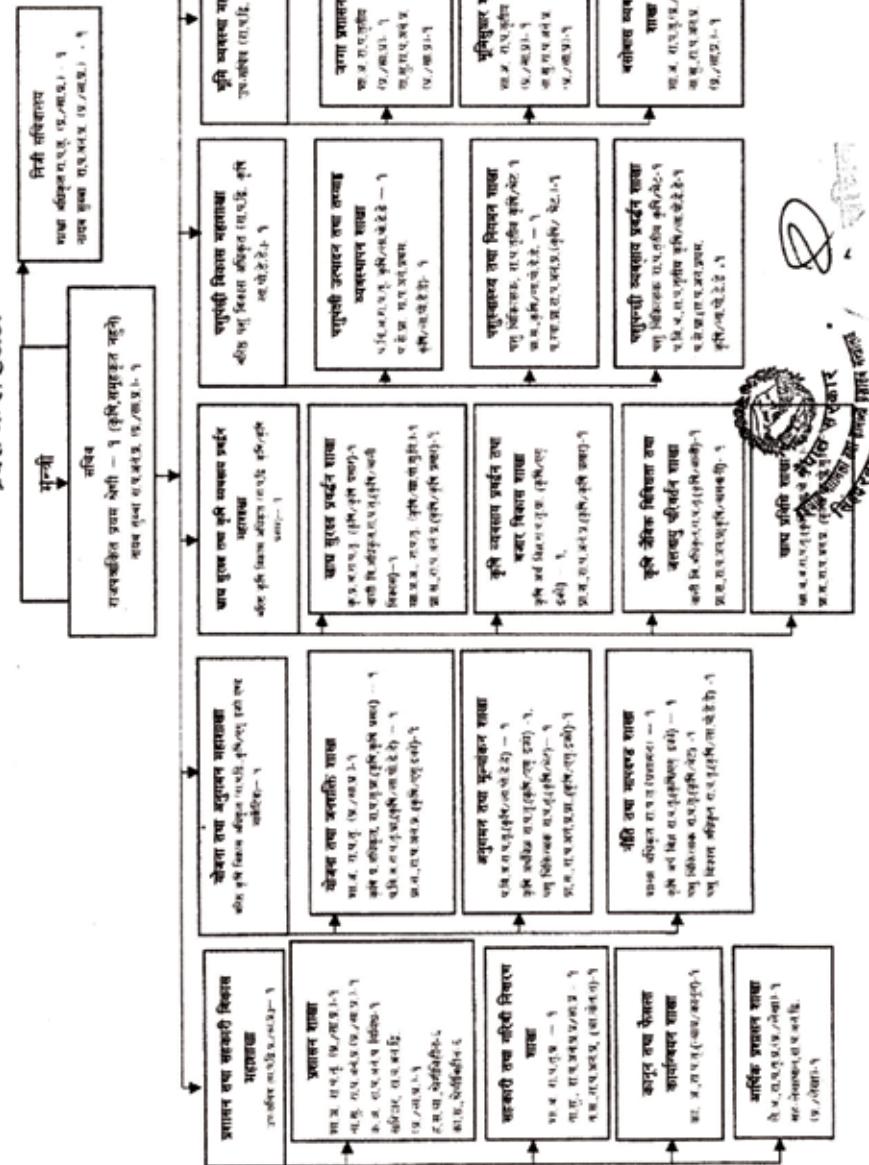
क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाने समय	लाने शाल्क	जिम्मेवार कर्मचारीरक्षाखा	गुनासो सुने अधिकारी	केफियत
५.६	पशुपंक्षी स्वास्थ्य तथा नियमन सम्बन्धि कानुन र नियमको कार्यान्वयन गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
५.७	वार्षिक स्थीकृत कार्यक्रममा महाशाखाले गर्ने भनी तोकिएको काम गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
५.८	अनुगमन तथा मुल्यांकन	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	

४.२ भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको आन्तरिक सागठनिक ढाँचा

स्थीरकृत संगठनात्मक ढाँचा (२०७५/०२/०६ आ स्थापित)

पूर्देश सरकार भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय प्रदेश नं. ३. हेठोडा

बुनियादी-५.१

४.३ मन्त्रालयको दरबन्दी विवरण

सि. नं.	पद	श्रेणी	सेवा/समूह	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कैफियत
१	सचिव	रा.प.प्र.प्रा.	कृषि	१	समूहकृत नहुने
२	उप-सचिव	रा.प.द्वि.	प्रशासन/सा.प्र.	२	
३	बरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	कृषि/एगृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्	१	
४	बरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	कृषि/कृषि प्रसार	१	
५	प्रमुख नापी अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	इजि./सर्भे	१	
६	बरिष्ठ पशु विकास अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	कृषि/ला.पो.एण्ड डेरी डे.	१	
७	कृषि अर्थ विज्ञ	रा.प.तृ.प्रा.	कृषि/एगृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्	३	
८	खाध्य अनुसन्धान अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	कृषि/खा.पो.गु.नि.	२	
९	कृषि प्रसार अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	कृषि/कृषि प्रसार	२	
१०	बाली विकास अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	कृषि/बाली विकास	२	
११	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृ.प्रा.	विविध	१	
१२	नापी अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	इजि./सर्भे	२	
१३	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन/सा.प्र.	८	
१४	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन/लेखा	१	
१५	पशु विकास अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	कृषि/ला.पो.डे.डे.	५	
१६	पशु चिकित्सक	रा.प.तृ.प्रा.	कृषि/भेटेरिनरी	४	
१७	कानैन अधिकृत	रा.प.तृ.	न्याय/कानैन	१	
१८	नायब सुब्बा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन/सा.प्र.	७	
१९	कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	विविध	२	
२०	तथ्यांक सहायक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	आ.यो.तथा त./त.	१	
२१	प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	कृषि/एगृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्	२	
२२	प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	कृषि/कृषि प्रसार	२	
२३	प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	कृषि/वागवानी	१	
२४	पशु सेवा प्राविधिक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	कृषि/ला.पो.डे.डे.	३	
२५	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	कृषि/भेटेरिनरी	१	
२६	प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	कृषि/खा.पो.गु.नि.	१	
२७	सर्भयर	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	इन्जि./सर्भे	१	
२८	खरिदार	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन/सा.प्र.	१	
२९	सहलेखापाल	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन/लेखा	१	

सि. नं.	पद	श्रेणी	सेवा/समूह	स्वीकृत दरवन्दी संख्या	कैफियत
३०	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	इन्ज./मेकानिकल	६	
३१	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन/सा.प्र.	६	
	जम्मा			७३	

अनुसूची ४.४ हाल सम्म मन्त्रालयको नेतृत्व गर्ने सचिवहरूको विवरण

क्र.सं.	पद	नाम	श्रेणी/तह	कार्यरत अवधि	
				देखि	सम्म
१	सचिव	डा. वंशी शर्मा न्यौपाने	रा.प.प्रथम	२०७४।१०।२८	२०७५।०३।०८
२	सचिव	डा. विजय चन्द्र भा	रा.प.प्रथम	२०७५।०३।२०	२०७५।०९।२६
३	नि. सचिव	श्री निर्मल गदाल	रा.प.द्वि.(प्रा)	२०७५।१०।०९	२०७५।१२।१९
४	सचिव	डा. योगेन्द्र कुमार कार्की	रा.प.प्रथम	२०७५।१।२०	२०७७।०५।३१
५	सचिव	डा. मतिना जोशी बैद्य	रा.प.प्रथम	२०७७।०६।०५	हाल सम्म कार्यरत

अनुसूची ४.५ मन्त्रालयमा कार्यरत कमेचारीहरको विवरण

क्र. सं.	पद	श्रेणी/तह	नाम थर	महाशाखा र शाखा	सम्पर्क न.
१	सचिव	रा.प.प्रथम	डा. मतिना जोशी बैद्य	मन्त्रालय	९८५५०८५८९५
२	वरिष्ठ पशु विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर नातौ	डा. शरण कुमार पाण्डे	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८५५०५४६७५
३	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	श्री विक्रम प्रसाद पाण्डेय	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८५५१२०९९६८
४	लेखा अधिकृत	अधिकृतस्तर आर्टी	श्री अर्जुन प्रसाद ढकाल	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८५५०४२५५५
५	कृषि अर्थ विज्ञ	अधिकृतस्तर आर्टी	श्री सुजन कैडेल	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	९८४४३६९३८८२
६	बाली विकास अधिकृत	रा.प.तृतीय	श्री रचना देव	खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन महाशाखा	९८४४१२५०९०
७	पशु चिकित्सक	अधिकृतस्तर सातौं	श्री प्रेम कुमार लामा	मा. मन्त्री ज्यूको सचिवालय	९८५१०५१८२
८	शाखा अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं	श्री छविलाल पौडेल	प्रशासन शाखा	९८४००१५४८४
९	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	श्री प्रकाश चापागाई	कानून तथा फैसला कार्यालय शाखा	९८५०८६७९९
१०	कृषि प्रसार अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं	श्री दिपेन्द्र मणी लामिङाने	खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन महाशाखा	९८४४०४४३३६
११	कृषि अर्थ विज्ञ	अधिकृतस्तर सातौं	श्री अनुप अधिकारी	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	९८४४९५३९२३
१२	कृषि अर्थ विज्ञ	अधिकृतस्तर सातौं	श्री निर्मल पौडेल	खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन महाशाखा	९८५५०५३९२१
१३	पशु विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं	डा. सच्चिप सिलाल	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८४०७४७५२०
१४	पशु विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं	डा. सविना मिश्र	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८४५०२३१३१
१५	पशु विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं	डा. आभास कोइराला	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८४५६१२९१

क्र. सं.	पद	श्रेणी / तह	नाम थर	महाशाखा र शाखा	सम्पर्क नं.
१६	पशु चिकित्सक	अधिकृतस्तर सार्वी	डा. सूजा वारले	पशुपन्डी विकास महाशाखा	९८०९३८८१५४
१७	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री चिरञ्जीवी चौपाने	जिन्सि शाखा	९८४५०३९१०६
१८	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री हरिश्यन्द घिमिरे	सहकारी विकास शाखा	९८४५०४८६८८
१९	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री कृष्ण प्रसाद चौपाने	प्रशासन शाखा	९८४५००४६७५०
२०	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री पुरुषोत्तम मिश्र	मन्त्री ज्यूको सचिवालय	९८४५२८९४४०
२१	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री प्रकाश पोखेल	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	९८४५०७९६२०
२२	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री हरि प्रसाद भट्ट	भूमि प्रशासन शाखा	९८४५०९५९९७
२३	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री ठिका बहादुर खन्ती	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	९८४५१३९८७५६
२४	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री लिलानाथ मिश्र	प्रशासन शाखा	९८५१२३१८८५
२५	अधिकृत	अधिकृतस्तर छेठौं	श्री जानकी डुङ्गाना	प्रशासन शाखा	९८४५१२६०७०
२६	नायब सुन्दा	रा.प.अन्पथम	श्री भिम बहादुर पाखिन	सहकारी विकास शाखा	९८६०५३३१२
२७	प्राविधिक सहायक	सहायकस्तर पाचौं	श्री देवी प्रसाद ढकाल	खाल्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रबद्धन महाशाखा	९८४३१३०३५६
२८	प्राविधिक सहायक	सहायकस्तर पाचौं	श्री निरञ्जना पोखरेल	खाल्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रबद्धन महाशाखा	९८५१२१४४७८
२९	सहायकस्तर	सहायकस्तर पाचौं	श्री अनुश आचार्य	सचिवालयको सचिवालय	९८४४९९६५६६
३०	सहायकस्तर	सहायकस्तर पाचौं	श्री प्रकेश कृष्ण श्रेष्ठ	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८६५५१५४८
३१	सह लेखापाल	सहायकस्तर चौथो	श्री किरण कुमार के.सी.	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८४४२४२०१०५
३२	कार्यालय सहयोगी	रा.प.अनं. पाचौं	श्री तिर्थ प्रसाद हुमागाई	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८४५२३५६९६

करार सेवामा कार्यरत कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	पद	नाम थर	महाशाखा र शाखा	सम्पर्क न.
१	कृषि इन्जिनियर	ई. बालगोपाल सिंहेल	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	९८६२०२०९२०
२	कम्प्युटर अपरेटर	श्री प्रकाश कालखेती	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८५५०८०२९३
३	ह.स.चा.	श्री प्रेम कुमार गोले लामा	मा. मन्त्रीज्युको गाडी चालक	९८४९६५३४६
४	ह.स.चा.	श्री राधाकृष्ण पुडासेनी	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८४९७९९५१
५	ह.स.चा.	श्री राजकुमार मगर	खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रबद्धन महाशाखा	९८४५४६२९७७
६	ह.स.चा.	श्री होम बहादुर तामाङ्ग	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	९८०९२९७०५९
७	ह.स.चा.	श्री श्याम कुमार लामा	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८५५०९२२९२
८	ह.स.चा.	श्री शान्तवीर लामा	सचिवज्युको गाडी चालक	९८४४९५२९८४१
९	कार्यालय सहयोगी	श्री पवन बास्कोटा	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८४३०६५७९६
१०	कार्यालय सहयोगी	श्री सत्तोषी पौडेल	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८०६८७४९६१
११	कार्यालय सहयोगी	श्री लिर्त कुमारी घिमिरे	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८६०८३५१५०
१२	कार्यालय सहयोगी	श्री शान्ति घिसिङ्ग	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८६५१६७७६४
१३	कार्यालय सहयोगी	श्री सोम माया थिङ्ग	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८४५३०३४६०
१४	कार्यालय सहयोगी	श्री सरिता ख्त्री	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८६१७७५८४१
१५	कार्यालय सहयोगी	श्री रीतादेवी पन्त	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८४५३९९३८३
१६	सुरक्षाकर्मी	श्री शेखर बराल	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८६५४१२११६
१७	सुरक्षाकर्मी	श्री लाल बहादुर गोम्बा	प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा	९८४४३३८७७१

४.६ भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहत रहेका कार्यालय, फार्म, केन्द्रहरूको विवरण सहित कार्यालय प्रमुखहरूको नाम सहित सम्पर्क ठेगाना

क्र. स.	कार्यालयको नाम ठेगाना	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.	कार्यालय व्यक्तिगत	कार्यालय	ईमेल ठेगाना	व्यक्तिगत
१	प्रदेश दुध विकास बोर्ड, हेटौडा	निर्देशक	डा. शरण कुमार पाण्डे	०५७३०५९९७५४६०७६	Pddb.p3@gmail.com	sharanpandeys@gmail.com		
२	कृषि विकास निर्देशनालय, हेटौडा पशुपन्थी तथा मर्त्य	प्रमुख	रविन्द्र बहादुर प्रधान	०५७३२१९०४	९८४९४६५६७२	addhetaudap3@gmail.com	rbpradhan1964@gmail.com	
३	विकास निर्देशनालय, हेटौडा	निर्देशक	नि. डा. राम प्रकाश प्रधान	०५७३२४३१९	९८४९६५७४९१२	dffd3p@gmail.com	Vetdram1975@gmail.com	
४	कृषि व्यवसाय प्रबन्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, हरिहरभवन	नि. प्रमुख	हेमराज बिट्ट	०१-५०९२२१७	९८५४८०९१४२	abbstc.p3@gmail.com	homista@gmail.com	
५	पशु सेवा तालिम केन्द्र, लगानखेल	प्रमुख	डा. जगत बहादुर सिम्खारा	०१-५५२००९०	९८५१२५४०११	Istcp3@gmail.com	simkhada2020@gmail.com	
६	सहकारी प्रशिक्षालय, भरतपुर चितवन	निप्रमुख	विष्णु आधिकारी	०५६-५२९५५६	९८४९७१४०२३		bhattarainandu466@gmail.com	
७	बाधा विकास फार्म, चित्लाङ्ग मकवानपुर	निप्रमुख	श्री विश्वेश्वर प्रसाद यादव	०५७-५४०४१४	९८५५०६९४८४	chittlanggoat@gmail.com	yadvavisheshwor@gmail.com	
८	मर्त्य विकास केन्द्र, कुलेखानी मकवानपुर	प्रमुख	श्री माधव प्रसाद दाहाल	०५६-६२०२३७	९८६६३६०४२५६	rtfckulekhani@gmail.com	dahal=madhav67@gmail.com	
९	मर्त्य विकास केन्द्र, भण्डारा चितवन	प्रमुख	श्री कर्त्त्याण के.सी.	०५६-५५००८५	९८४४५४०३८१४	fotbhandaara@gmail.com	kctkalyan7@yahoo.com	

क्र. सं.	कार्यालयको नाम ठेगाना	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.	कार्यालय	व्यक्तिगत	इमेल ठेगाना	व्यक्तिगत
१०	व्यवसायीक ग्रेनेज केन्द्र, चितापोल भट्टपुर मौरीपालन विकास कार्यालय, भण्डारा चितवन	प्रमुख	श्री सुधिर पोडेल	०१-५१६०२४	९८५९२५३६९३		silkbhaktapur024@gmail.com	
११	कान्दमूल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली प्रजनन् पिढी विज कोया श्रोत केन्द्र, धुनिवेशी धादिङ	प्रमुख	श्री शिव प्रसाद रिजाल	०५६-५५०६५३	९८५५०६६५३		beekeeping_bhandaara@yahoo.com	rjal_sp@yahoo.com
१२	मसला बाली विकास केन्द्र, पॉच्याल काञ्चि पुष्प विकास केन्द्र, गोदावरी ललितपुर शिलोचा बागबानी नरसी केन्द्र, दामन मकवानपुर किन्धु नरसी विकास केन्द्र, भण्डारा चितवन उपोषा प्रदेशीय बागबानी विकास केन्द्र, त्रिशुली त्रिशुली उपायोग फलफूल रुटस्टक विकास केन्द्र, बोच दोलखा	प्रमुख	नि. श्री संजय धिमाल प्रमुख	०४७-५२०१२१	९८५४०४९३२०		kandamulsindhuli@gmail.com	yrpandev1965@yahoo.com
१३		प्रमुख	श्री गोविन्द प्रसाद पोखरेल	०१०-४०११११	९८५९०४६९७६		psscchhunibesi@gmail.com	
१४		प्रमुख	श्री युवराज पाण्डे	०११-४०१०५४	९८५११९८४५००		scdcpanchkhali@gmail.com	
१५		प्रमुख	श्री सुधिर श्रेष्ठ	०१-५१४९५०	९८४९१५०४०४१		pkkgodawari@gmail.com	Sudhirshrestha1@gmail.com
१६		प्रमुख	श्री कालिका प्रसाद कोइराला	०५७-६२०४४१	९८४९०२९२७६		thrcdaman@gmail.com	kalika=koirala@gmail.com
१७		प्रमुख	श्री सुजन अंगाई	०५६-५८००११	९८५५०५५००२		kimbungarsarybhandaara@gmail.com	
१८		प्रमुख	श्री रविव्र काजि थापा	०१०-५६००६१	९८४९१२८१६९८		horticentertrishuli@gmail.com	rkthapa96@gmail.com
१९		नि.प्रमुख	गुनराज पोडेल	०४९-	९८६०५६३९३३		boanch@gov@gmail.com	

क्र. सं.	कार्यालयको नाम ठेगाना	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.	कार्यालय	व्यक्तिगत	ईमेल ठेगाना	व्यक्तिगत
२०	माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला, हेटोडा	प्रमुख	डा. जनार्दन खड्का	०५७४१२५३५४	९८५५१११५८९	rstl_hetauda@yahoo.com		
२१	बिउ विजन प्रयोगशाला, हेटोडा	प्रमुख	श्री निर्मल गदाल	०५७४१२५५१	९८५५१०१३६७१	rstl_hetauda977@gmail.com	Nirmal=gadal2006@gmail.com	
२२	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, हरिहरभवन	प्रमुख	श्री नारायण कुमार शेष्ठ	०१-५५३६४४६२	९८४४५१११४३४	p3pp12075@gmail.com	nksth2015@gmail.com	
२३	कृषि ज्ञान केन्द्र, भरतपुर, चितवन	प्रमुख	श्री राजन ढकाल	०५६४१२०११५	९८५५११४५४०४	akchitwan@gmail.com	rajan5253@gmail.com	
२४	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिंचुली	प्रमुख	श्री भरत विडारी	०४९४१२२६६	९८५४०४२२६६	akesindhuli@gmail.com		
२५	कृषि ज्ञान केन्द्र, धुलिखेल काश्मे	प्रमुख	श्री तेज प्रसाद दवार्डी	०१-५२०१०१	९८५५१५०१२८	akokavra@gmail.com	tpdawadi@gmail.com	
२६	कृषि ज्ञान केन्द्र, लगनखेल	प्रमुख	श्री कृष्ण भद्र अधिकारी	०१-५२३४६१६	९८५५१२७०१००	akklalitpur@gmail.com		
२७	कृषि ज्ञान केन्द्र, धादिझुबेसी	प्रमुख	श्री भलकनाथ कंडेल	०१-५२०१२८	९८५५१७१३७९२	akcdhading@gmail.com		
२८	कृषि ज्ञान केन्द्र, विचुर नुवाकोट	प्रमुख	श्री केशव खनाल	०१०-५६०१२८	९८४४३१५२११३	akcnuwakot@gmail.com	keshabkhana15@gmail.com	
२९	कृषि ज्ञान केन्द्र, मञ्चली, रामेछाप	प्रमुख	श्री निर्मला गुरुङ	०४८-५४०३०८	९८४४६६२०५८३	akc=ramechhap2075@gmail.com		
३०	तथा पशु सेवा विज्ञ भेटेरिनरी अस्पताल केन्द्र, धुलिखेल काश्मे	प्रमुख	डा. मोगल प्रसाद शाह	०११-४९०२६६	९८५५११६२७०५०	vhsccdhulikhel2019@gmail.com	drmoga12016@gmail.com	

क्र. सं.	कार्यालयको नाम ठेगाना	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.		कार्यालय	ईमेल ठेगाना	व्यक्तिगत
				कार्यालय	व्यक्तिगत			
३१	भेटेरिनरी अस्पताल	प्रमुख	डा. हरि कुमार रघु श्रेष्ठ	०४९-४२११५	९८४९७७९९२	disodolakha@gmail.com		
३२	तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चरिकोट दोलखा	प्रमुख	डा. नारायण बहादुर श्रेष्ठ	०१-५५४७३७७९	९८५९९३७९७०	vheclalitpur@gmail.com	nrmshrestha82@gmail.com	
३३	भेटेरिनरी अस्पताल	प्रमुख	निप्रमुख	किन्द्र बहादुर अधिकारी	०१०-५२०१०७	९८५९९४५४५६	vethospitaldhading@gmail.com	
३४	तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, धादिङ्गेसी	प्रमुख	डा. गोरीमान श्रेष्ठ	०४७-५२०१८५	९८५४०४९७८५	vhalsecsindhuli@mail.com	gmshrestha22@gmail.com	
३५	भेटेरिनरी अस्पताल	प्रमुख	डा. दयाराम चापागाई	०५६-५२०१७६	९८५५०६३७८५	vhssecchitwan@gmail.com	bbchhapagai@gmail.com	
३६	तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, भरतपुर चितवन	प्रमुख	सुशील के.सी.	०५७-४१२८८८	९८४५०७२९९२	vhsitalmank@gmail.com	kcsushil50@gmail.com	
३७	भेटेरिनरी अस्पताल	निप्रमुख	भरत पाण्डे	०१०-५६००१२		dlsnuwakot12@gmail.com		

अनुसूची ४.७ : आ.व. २०७६/०७७ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भलक

सामूहिक खेती कार्यक्रम, ईन्द्रावती गा.पा.-११, सिन्धुपाल्चोक

सामूहिक खेती, दुधोलीमा कृषि यन्त्र उपकरण वितरण

चितवनको खैरहनीमा निर्माणाधीन कोल्ड स्टोर

धादिङको बेनिघाट रोसाड गा.पा.मा निर्माणाधीन कोल्ड स्टोर

केवलपुर एग्रो फार्म प्रा.लि. धादिङ्ग

एकीकृत मोडेल कृषि फार्म कार्यक्रम अन्तर्गतको श्री केरङ्गा सामुहीक तरकारी कृषि फार्म,
भरतपुर-२४, चितवन

नमुना कृषि फर्म स्थापनाको लागि सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत भरतपुर-२६ को दिव्यनगरमा श्री
गंगाशी वहउद्देशीय कृषि फर्म

नमुना कृषि फर्म स्थापनाको लागि सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत
श्री पुष्पाज्जली कृषि तथा पशु अर्गानिक फर्म लिसंखुपाखर

सिंचित क्षेत्र विस्तार अन्तर्गत, सौर्य सिचाई कार्यक्रम

सिंचित क्षेत्र विस्तार अन्तर्गत, लिफ्ट सिचाई कार्यक्रम

बृहत्तर मत्स्य विकास तथा विस्तार कार्यक्रम, हेटौडा मकवानपुर

बृहत्तर मत्स्य विकास तथा विस्तार कार्यक्रम, माडी १ गर्दा चितवन

कृषि पर्यटनको लागि नमुना कालिजपालन, थाहा न.पा., मकवानपुर

कृषि पर्यटनको लागि नमुना कालिजपालन, रसुवा मुलखर्क

साफेदारीमा चिलिङ्ग भ्याट खरिद मकवानपुरगढी गा.पा., मकवानपुर

साफेदारीमा चिलिङ्ग सेन्टरको लागि जेनेरेटर मकवानपुरगढी गा.पा., मकवानपुर.

ट्राउट पालनको लागि ह्यावरी कक्नी नुवाकोट

एकीकृत रेन्बो ट्राउट विकास तथा विस्तार अन्तर्गत नुवाकोट म्याङ्ग-४ मा ट्राउटपालन

प्रदेश स्तरीय सहकारी संस्थाहरूको दर्ता प्रमाणपत्र वितरण समारोह

आर.डी बाख्ता फार्म, मकवानपुर गढी-३, (बाख्ता खोर निर्माण)

बिजय किसान कृषि तथा पशुपालन फर्म, हेटौडा-१२, (पाडापाडी गोठ निर्माण)

द्राउट माछा तथा पाडा प्रबद्धन कार्यक्रम - तिमालवेसि दृढ कृषक समुह पांचखाल-१२

बृहत्तर स्याउ विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (रसुवा र सिन्धुपलान्चोक)

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (आ.व. २०७६/०७७) | १५१

सलह कीराको प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धमा माननीय मन्त्रीज्यू, सचिवज्यू, कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालयका उपकुलपति लगायत विषय विज्ञासगँको छलफल मिति २०७७।३।१४ गते

कालिका-२, रसुवामा संचालित कृषि पर्यटन प्रवद्धन कार्यक्रम

थि स्टार एग्रो प्रोडक्सन एण्ड सफ्लायर्स, किर्तिपुर-४, काठमाण्डौ

साना किसान कृषि सहकारी संस्थावाट निर्मित कृषि सडक पाचखाल न.पा.२, काम्पे

साना कृषि सडक निर्माण तथा मर्मत कार्यक्रम, नौकुण्ड-३, रसुवा

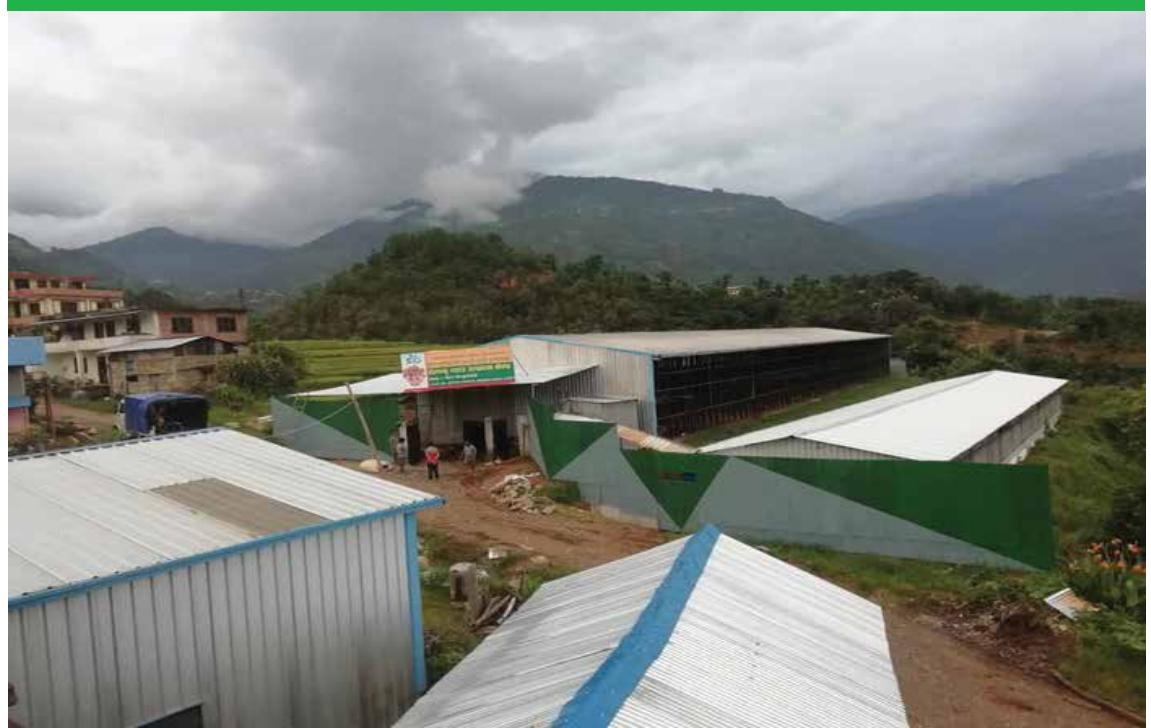

काठमाडौं उपत्यकामा गरीएको प्राङ्गारीक कौशी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम

बिग एग्रीकल्चर प्रा.लि., हेलम्बु, सिन्धुपाल्चोक

प्रदेशस्तरीय कृषि तथा पशुपन्थी सम्बन्धी आधारभूत तथ्याङ्क

तालिका नं. १ : वागमती प्रदेशमा भू उपयोग अवस्था र सिंचित क्षेत्रफल

विवरण	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)
कुल क्षेत्रफल	२०३००००
खेतियोग्य क्षेत्रफल	३२८२९७
खेति गरिएको क्षेत्रफल	२८९६६२
सिंचित क्षेत्रफल	९९३९७३

स्रोत : Public Private Dialogue on Agriculture and Livestock Development in Province 3, Nepal.

तालिका नं. ७ : Livestock Population and Distribution by Districts (PROVINCE), Fiscal Year 2018/19

Unit: Number

DISTRICT	CATTLE	BUFFALOES	SHEEP	GOAT	PIGS	FOWL	DUCK
BHAKTAPUR	22,105	8,257	192	31,118	8,343	2,658,745	5,902
CHITWAN	75,570	80,501	3,221	212,120	9,664	29,906,512	4,418
DHADING	137,275	122,835	7,816	192,147	16,379	1,661,048	7,506
DOLAKHA	80,195	52,811	11,800	155,600	5,739	427,724	4,111
KATHMANDU	43,671	32,018	1,522	43,500	17,510	709,323	2,591
KAVRE	137,559	134,477	3,802	255,213	7,129	1,874,336	3,576
LALITPUR	23,925	27,000	2,390	81,236	7,142	755,155	190
MAKWANPUR	106,514	104,554	2,775	263,196	3,353	1,420,798	1,289
NUWAKOT	144,185	156,212	18,060	270,061	15,859	898,635	6,100
RAMECHAP	71,245	37,970	3,221	171,520	11,406	252,430	692
RASUWA	13,521	7,555	10,200	38,172	1,351	120,794	235
SINDHULI	137,229	62,413	320	229,123	10,885	616,395	10,112
SINDHUPALCHOWK	52,125	65,105	8,156	175,925	5,434	262,985	2,745
Bagamati Province	1,045,119	891,707	73,475	2,118,931	120,194	41,564,880	49,467
All Nepal	7,385,035	5,308,664	798,889	12,283,752	1,488,338	75,709,330	416,400

तालिका नं. ३ : Milking Population and its Production Bagamati Province, Fiscal Year 2018/19

Unit: Mt.

DISTRICT	MILKING COWS NO.	COW MILK	MILKING BUFFALOES NO.	BUFF MILK	TOTAL MILK PRODUCED
BHAKTAPUR	3,115	3,778	2,379	5,095	8,873
CHITWAN	12,889	18,707	23,815	25,428	44,135
DHADING	24,005	14,885	41,120	26,983	41,868
DOLAKHA	12,145	7,493	14,224	12,212	19,705
KATHMANDU	6,426	5,218	8,234	11,872	17,090
KAVRE	21,518	20,545	38,595	76,189	96,734
LALITPUR	3,447	3,190	9,647	14,793	17,983
MAKWANPUR	18,334	15,150	28,373	32,693	47,843
NUWAKOT	20,680	14,411	43,808	19,100	33,510
RAMECHAP	11,471	6,840	16,952	14,531	21,371
RASUWA	1,988	1,267	2,036	2,000	3,267
SINDHULI	15,333	9,874	18,520	8,176	18,050
SINDHUPALCHOK	7,259	7,023	18,791	20,523	27,546
Subtotal Bagamati Province	158,610	128,380	266,494	269,594	397,974
Nepal	1,078,775	795,530	1,560,584	1,372,905	2,168,435

तालिका नं. ८ : Net Meat production by district, Bagamati Province, Fiscal Year 2018/19

Unit MT

DISTRICT	BUFF	MUTTON	CHEVON	PORK	CHICKEN	DUCK MEAT	TOTAL MEAT
BHAKTAPUR	1,025	1	205	209	1,222	5	2,667
CHITWAN	5,657	10	2,085	242	13,716	9	21,718
DHADING	3,538	18	372	393	2,798	5	7,124
DOLAKHA	1,913	48	640	138	306	3	3,048
KATHMANDU	2,388	10	841	383	1,178	1	4,801
KAVRE	4,902	17	1,732	171	2,094	3	8,919
LALITPUR	1,181	7	521	147	1,251	-	3,107
MAKWANPUR	3,001	10	1,290	84	2,206	1	6,592
NUWAKOT	4,346	66	846	381	1,440	4	7,083
RAMECHAP	2,490	12	793	262	343	-	3,901
RASUWA	391	25	236	23	72	-	747
SINDHULI	2,174	2	1,312	250	1,019	5	4,762
SINDHUPALCHOK	2,597	30	1,122	130	440	3	4,322
Bagamati Province	35,604	256	11,996	2,812	28,085	39	78,792
All Nepal	188,574	2,763	73,914	28,759	62,899	352	357,261

तालिका नं. ५ : Egg Production by District Fiscal Year 2018/19

Unit: population in number, production in '000 No.

DISTRICT	LAYING HEN	LAYING DUCK	HEN EGG	DUCK EGG	TOTAL EGG
BHAKTAPUR	285,389	2,698	41,021	204	41,225
CHITWAN	4,959,140	2,127	559,620	158	559,778
DHADING	264,500	3,661	29,770	283	30,053
DOLAKHA	72,102	1,911	10,065	151	10,216
KATHMANDU	119,691	2,182	14,531	168	14,699
KAVRE	375,482	1,653	48,201	118	48,319
LALITPUR	118,105	93	15,873	8	15,881
MAKWANPUR	223,183	620	32,888	48	32,936
NUWAKOT	146,942	2,861	17,324	216	17,540
RAMECHAP	55,349	321	7,116	26	7,142
RASUWA	18,513	112	2,832	10	2,842
SINDHULI	106,483	6,798	16,275	495	16,770
SINDHUPALCHOK	49,619	1,188	7,047	96	7,143
Sub Total Bagamati Province	6,794,498	26,225	802,563	1,981	804,543
Nepal	12,526,979	190,747	1,534,680	15,009	1,549,689

तालिका नं. ६: Fish Production by water surface area and by districts

District	Fiscal Year 2017/18				Fiscal Year 2018/19			
	Pond's No.	Water Surface Area (Ha.)	Total Fish Production (Kg.)	Yield Kg./Ha.	Pond's No.	Water Surface Area (Ha.)	Total Fish Production (Kg.)	Yield Kg./Ha.
Dolkha	15	1	1500	1,500	15	1	1500	1,500
Sindhupalchok	46	5	19000	3,800	46	5	19000	3,800
Rasuwa	27	0.5	750	1,500	27	0.5	750	1,500
Ramechhap	30	2.4	6679	2,783	30	2.4	6679	2,783
Sindhuli	312	15	35398	2,408	332	16.4	38769	2,364
Kavrepalanchok	120	12	29474	2,406	120	12	29474	2,406
Bhaktapur	44	8	15622	2,061	44	8	15622	2,061
Lalitpur	75	11	21604	1,964	75	11	21604	1,964
Kathmandu	112	14	29204	2,086	112	14	29204	2,086
Nuwakot	155	17	39814	2,342	155	17	39814	2,342
Dhading	216	18	66366	3,687	216	18	66366	3,687
Makawanpur	397	54.62	190351	3,485	397	54.62	190351	3,485
Chitawan	2415	480.17	2765299	5,759	2415	480.17	2765299	5,759
Bagamati Province	3,964	638	3,221,060	5,047	3,984	640	3,224,432	5,039
Nepal	45,431	11,894	58,443,292	4,914	45,936	12,749	62,725,624	4,920

तालिका नं. ७: Wool Production and distribution by districts, fiscal year 2018/19

DISTRICT	SHEEPS NO.	SHEEP WOOL PRODUCED(mt.)
BHAKTAPUR	192	157
CHITWAN	3,221	2,335
DHADING	7,816	5,470
DOLAKHA	11,800	8,493
KATHMANDU	1,522	1,126
KAVRE	3,802	2,661
LALITPUR	2,390	1,673
MAKWANPUR	2,775	1,193
NUWAKOT	18,060	12,639
RAMECHAP	3,221	2,357
RASUWA	10,200	7,341
SINDHULI	320	227
SINDHUPALCHOK	8,156	6,161
Bagamati Province	73,475	51,834
All Nepal	798,889	589,738

तालिका नं. ८ : Yak/Nak/Chauri population by districts, fiscal year 2018/19

Unit: Number

DISTRICT	YAK/NAK/CHAURI
DOLAKHA	5,050
SINDHUPALCHOK	4,651
RASUWA	228
RAMECHAP	521
NUWAKOT	900
DHADING	177
Total	11,527
All Nepal	69588

तालिका नं. ४: Rabbit population by districts, fiscal year 2018/19

Unit: Number

DISTRICT	Rabbit
SINDHUPALCHOK	1,255
KATHMANDU	2,265
LALITPUR	1,900
DHADING	2,525
KAVRE	1,860
RAMECHHAP	350
MAKWANPUR	120
Total	10,275
All Nepal	74645

तालिका नं. १०: Horses/assess population by districts, fiscal year 2018/19

Unit: Number

DISTRICT	Horses/Asses
NUWAKOT	955
LALITPUR	266
CHITWAN	15
Total	1,236
All Nepal	59,822

Area in Hectare, Production in Tons, and Yield in mt. Per Hectare

District	Oilseed			Sugarcane			Potato		
	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield
DOLAKHA	364	312	0.86	4	128	32.00	2381.00	40,597	17.05
SINDHUPALCHOK	916	902	0.98	8	304	38.00	3582.00	54,554	15.23
RASUWA	52	46	0.88	0	-	-	2007.00	31,847	15.87
RAVIECHAP	911	832	0.91	12	444	37.00	3290.00	46,459	14.12
SINDHULI	5641	5,250	0.93	30	1,260	42.00	2108.00	38,295	18.17
KAVERE	4104	5,028	1.23	15	615	41.00	9912.00	204,111	20.59
BHAKTAPUR	9	9	1.0	0	-	-	1167.00	25,347	21.72
LALITPUR	3477	3,878	1.12	12	456	38.00	2278.00	45,552	20.00
KATHMANDU	492	505	1.03	0	-	-	2555.00	52,681	20.62
NUWAKOT	935	947	1.01	12	468	39.00	3419.00	54,697	16.00
DHADING	1083	1,111	1.03	50	2,150	43.00	1595.00	22,821	14.31
MAKWANPUR	8833	9,629	1.09	9	396	44.00	4145.00	72,492	17.49
CHITWAN	12896	12,892	1.00	32	1,440	45.00	2329.00	40,917	17.57
Subtotal Province 3	39,713	41,341	1.04	184.00	7,661	41.64	40,768	730,370	17.92
N E P A L :	260,307	280,530	1.08	71,625	3,557,934	49.67	193,997	3,112,947	16.05

तालिका नं. १२ : Oilseed by commodities and by Districts, fiscal year 2018/19

Area in Hectare, Production in Tons, and Yield in Kg. Per Hectare

District	Rayo			Sunflower			Sesame			Groundnut			Linseed			Niger			Total Oilseed		
	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield
DOLAKHA	4	3	750	-	-	4	3	750	4	7	1750	-	-	-	3	3	1,000	364	312	857	
SINDHUPALCHOK	9	7	778	42	45	1,071	35	34	971	47	55	1170	-	-	65	60	923	916	902	985	
RASUWA	3	2	667	-	-	-	-	-	5	6	1200	-	-	-	5	4	800	52	46	885	
RAJMECHAP	26	26	1000	3	3	1,000	5	3	566	9	12	1333	-	-	12	13	1,083	911	832	913	
SINDHULI	115	107	930	50	110	2,200	152	138	908	35	60	1714	45	55	1,222	32	31	969	5,641	5,250	931
KAVRE	501	589	1176	92	125	1,359	52	45	865	200	342	1710	-	-	123	121	984	4,104	5,028	1,225	
BHAKTAPUR	3	2	667	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	9	9	1,000	
LALITPUR	25	28	1120	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	5	6	1200	3,477	3,878	1,115	
KATHMANDU	5	4	800	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	492	505	1,026	
NUWAKOT	25	22	880	-	-	256	248	969	22	26	1182	-	-	-	142	135	951	936	948	1,013	
DHADING	5	4	800	-	-	35	34	971	17	21	1235	43	45	1,047	120	139	1,158	1,083	1,111	1,026	
MAKWANPUR	5	5	1000	-	-	45	41	911	18	19	1056	-	-	-	-	-	-	8,833	9,629	1,090	
CHITWAN	7	6	857	-	-	302	302	1,000	5	7	1400	105	95	905	162	120	741	12,896	12,892	1,000	
Subtotal Bagmati Province	733	805	1099	187	283	1,513	886	848	957	363	555	1529	193	195	1,010	669	632	944	39,714	41,342	1,041
NEPAL	5,332	4,952	929	9,153	19,978	2,183	8,476	7,760	916	3,342	4,999	1,496	12,166	12,477	1,026	2,460	2,595	1,055	260,307	280,530	1,078

तालिका नं. १३ : Major cereal Crops by Districts, fiscal year 2018/19

Area in Hectare, Production in Tons, and Yield in mt. Per Hectare

Districts	Paddy			Maize			Wheat			Millet			Barley			Buckwheat			Total Cereal		
	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
DOLAKHA	2,901	8,210	2.83	6,054	17,018	2.81	4,236	8,260	1.95	3,556	4,759	1.34	145	173	1.19	899	1,043	1.16	17,792	33,463	2.22
SINDHUPALCHOK	12,547	36,010	2.87	24,687	69,445	2.81	6,927	8,058	1.16	16,659	21,853	1.31	172	199	1.16	-	0.00	60,991	135,565	2.22	
RASUNWA	1,256	4,082	3.25	2,507	6,017	2.40	701	1,371	1.96	831	890	1.07	254	324	1.27	-	0.00	5,549	12,684	2.29	
RAMECHAP	8,909	27,885	3.13	22,034	63,370	2.88	3,899	8,816	2.26	4,933	5,701	1.16	62	80	1.28	17	17	1.03	39,854	105,869	2.66
SINDHULI	14,287	53,576	3.75	25,136	80,284	3.19	5,645	17,318	3.07	11,801	12,954	1.10	42	66	1.57	498	474	0.95	57,409	164,673	2.87
KAVRE	11,136	42,762	3.84	24,643	76,590	3.11	8,292	24,030	2.90	3,595	4,176	1.16	357	596	1.67	593	593	1.00	48,617	148,747	3.06
BHAKTAPUR	3,979	19,815	4.98	1,998	8,016	4.01	2,172	11,113	5.12	112	139	1.24	18	37	2.08	-	-	0.00	8,278	39,120	4.73
LALITPUR	4,211	18,613	4.42	9,165	31,253	3.41	2,601	8,870	3.41	560	576	1.03	40	53	1.34	44	45	1.01	16,621	59,409	3.57
KATHMANDU	6,015	26,346	4.38	6,420	24,653	3.84	2,141	8,862	4.14	608	638	1.05	3	3	1.25	4	5	1.03	15,191	60,507	3.98
NUWAKOT	16,678	72,049	4.32	16,679	59,650	3.53	4,134	14,069	3.40	5,158	6,382	1.24	152	196	1.29	177	183	1.04	43,178	152,530	3.53
DHADING	13,864	61,695	4.45	20,678	58,601	2.83	4,638	12,276	2.65	6,933	6,408	0.92	255	346	1.36	-	0.00	46,368	139,326	3.00	
MAKWANPUR	11,520	45,043	3.91	25,886	81,722	3.16	3,915	13,202	3.37	2,774	3,467	1.25	252	355	1.41	184	198	1.08	44,530	143,988	3.23
CHITWAN	26,539	105,360	3.97	5,763	21,381	3.71	5,055	23,199	4.59	1,483	1,522	1.03	19	36	1.92	67	73	1.09	38,926	151,571	3.89
Subtotal Baganati Province	133,842	521,446	3.90	191,850	598,000	3.12	54,355	159,445	2.93	59,003	69,466	1.18	1,770	2,463	1.39	2,483	2,631	1.06	443,303	1,353,451	3.05
N E P A L :	1,491,744	5,610,011	3.76	95,6447	2,713,635	2.84	703,992	2,005,665	2.85	263,261	314,225	1.19	24,409	30,550	1.25	10,311	11,464	1.11	3,450,163	10,685,550	3.10

Area in Hectare, Production in Metric tons, and Yield in metric tons Per Hectare Hectare

S.N.	Commodity/Districts	Dolakha			Sindhupalchok			Rasuwa		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
1	Cauliflower	322	3,470	10.78	790	12,277	15.54	63	793	12.58
2	Cabbage	689	11,376	16.51	425	6,606	15.54	59	833	14.12
3	Broccoli	9	108	11.96	8	88	10.95	-	-	0.00
4	Tomato	14	233	16.54	690	9,989	14.48	58	657	11.33
5	Radish	137	2,082	15.23	274	3,105	11.33	64	741	11.57
6	Broad Mustard Leaf	146	2,072	14.22	274	2,833	10.34	61	771	12.64
7	Carrot	20	179	8.89	15	91	6.06	5	58	11.68
8	Turnip	10	102	10.16	4	37	9.28	-	-	0.00
9	Capsicum	22	204	9.23	9	104	11.57	-	-	0.00
10	Peas	32	214	6.66	76	784	10.31	42	47	1.11
11	French Beans	-	-	0.00	57	116	2.03	38	46	1.20
12	French Beans -Pole Type	44	629	14.22	14	45	3.24	50	328	6.56
13	French Beans -BushType	-	-	0.00	9	40	4.47	-	-	0.00
14	French Beans -Sword Type	25	245	9.75	9	52	5.73	-	-	0.00
15	Broad Beans	6	47	7.79	11	45	4.32	-	-	0.00
16	Asparagus Beans	9	46	5.08	29	93	3.20	5	32	6.45
17	Cowpea	21	107	5.08	12	27	2.23	5	34	6.90
18	Other(Legumes)	45	413	9.14	2	11	5.67	-	-	0.00
19	Asparagus	-	-	0.00	1	2	2.06	-	-	0.00

S.N.	Commodity/Districts	Dolakha			Sindhupalchok			Rasuwa		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
20	Tree tomato	2	24	12.19	5	6	1.24	-	-	0.00
21	Chilli Akabare	12	12	1.02	3	15	5.15	5	16	3.11
22	Chilli	32	208	6.47	26	271	10.43	22	86	3.89
23	Okra	6	46	7.62	40	479	11.98	10	83	8.34
24	Brinjal	10	77	7.62	45	375	8.34	11	109	9.91
25	Onion	22	178	8.03	140	1,020	7.28	31	340	10.98
26	Cucumber	58	955	16.39	173	710	4.11	36	402	11.15
27	Pumpkin	54	496	9.14	171	708	4.14	8	110	13.78
28	Squash	3	55	18.28	3	46	15.46	5	56	11.12
29	Bitter Gourd	23	352	15.23	64	723	11.29	25	228	9.12
30	Pointed Gourd	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
31	Sponge Gourd	5	77	15.23	131	1,354	10.33	12	109	9.08
32	Ridge Gourd	-	-	0.00	1	5	5.15	-	-	0.00
33	Snake Gourd	-	-	0.00	13	95	7.30	-	-	0.00
34	Bottle Gourd	3	61	2031.00	17	195	11.46	5	27	5.34
35	Ash Gourd	1	15	15.23	10	104	10.41	-	-	0.00
36	Balsam Gourd	14	64	4.57	15	140	9.35	-	-	0.00
37	Kakari	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
38	Kundru	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
39	Chayote	65	995	15.23	39	476	12.21	4	50	12.51
40	Watermelon	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00

S.N.	Commodity/Districts	Dolakha			Sindhupalchok			Rasuwa		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
41	Other (Cucurbits)	-	-	0.00	1	11	11.34	7	22	3.18
42	Drumsticks	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
43	Lettuce	1	12	12.19	1	2	2.06	-	-	0.00
44	Fennel Leaf	1	12	12.19	1	3	3.09	2	12	6.12
45	Coriander Leaf	-	-	0.00	26	105	4.04	2	14	7.23
46	Spinach	2	10	5.05	5	26	5.15	2	23	11.68
47	Cress	5	53	10.56	3	19	6.19	2	21	10.57
48	Amaranthus	-	-	0.00	10	104	10.41	-	-	0.00
49	Fenugreek Leaf	1	5	5.08	11	58	5.25	2	10	5.00
50	Swisschard	1	15	15.23	3	19	6.19	-	-	0.00
51	Others (Leafy Veg.)	-	-	0.00	2	5	2.58	-	-	0.00
52	Colocasia	25	367	14.62	105	758	7.22	65	839	12.91
53	Yam	2	24	12.19	28	204	7.29	14	197	14.09
54	Elephant Foot Yam	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
55	Other (Tubers)	-	-	0.00	6	49	8.25	-	-	0.00
56	Others(veg.)	15	153	10.16	4	37	9.28	-	-	0.00
Total		1,917	25,796	13.46	3,811	44,469	11.67	720	7,095	9.85

तालिका नं. १५ : Fresh vegetables by Districts, fiscal year 2018/19

Area in Hectare, Production in Metric tons, and Yield in metric tons Per Hectare

S. N.	Commodity/Districts	Ramechhap			Sindhuli			Kavrepalanchowk		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
1	Cauliflower	98	1,328	13.55	270	2,870	10.63	1,240	19,394	15.64
2	Cabbage	90	1,290	14.34	220	1,680	7.64	680	11,673	17.17
3	Broccoli	6	39	6.52	65	420	6.46	353	2,289	6.48
4	Tomato	32	458	14.30	280	2,582	9.22	2,635	48,041	18.23
5	Radish	105	1,457	13.88	430	5,800	13.49	557	3,866	6.94
6	Broad Mustard Leaf	98	1,572	16.04	320	3,790	11.84	616	9,743	15.81
7	Carrot	36	462	12.84	14	77	5.50	111	1,764	15.57
8	Turnip	3	48	14.57	-	-	0.00	16	244	15.18
9	Capsicum	6	53	8.82	-	-	0.00	162	2,604	16.12
10	Peas	29	253	8.72	17	80	4.71	272	3,295	12.12
11	French Beans	-	-	0.00	40	199	4.98	-	-	0.00
12	French Beans -Pole Type	38	416	10.95	-	-	0.00	221	3,468	15.71
13	French Beans -BushType	29	252	8.68	-	-	0.00	84	1,383	16.41
14	French Beans -Sword Type	6	39	6.52	-	-	0.00	39	691	17.66
15	Broad Beans	6	44	7.28	19	45	2.37	39	813	20.77
16	Asparagus Beans	25	285	11.41	102	245	2.40	34	604	17.71
17	Cowpea	35	286	8.18	15	80	5.33	39	731	18.68
18	Other(Legumes)	2	5	2.30	-	-	0.00	39	731	18.68
19	Asparagus	1	2	2.30	-	-	0.00	1	9	9.03
20	Tree tomato	5	29	5.75	-	-	0.00	18	293	16.23
21	Chilli Akabare	29	207	7.14	42	165	3.93	18	275	15.22
22	Chilli	119	1,368	11.50	130	432	3.32	192	2,706	14.12
23	Okra	18	202	11.24	125	760	6.08	152	2,289	15.11
24	Brinjal	20	228	11.38	49	392	8.00	172	2,767	16.12
25	Onion	48	504	10.49	160	1,120	7.00	327	5,289	16.17
26	Cucumber	55	811	14.74	260	2,460	9.46	315	7,254	23.02
27	Pumpkin	76	941	12.38	287	3,616	12.60	363	6,957	19.15
28	Squash	17	201	11.84	-	-	0.00	212	3,845	18.16
29	Bitter Gourd	35	400	11.43	15	80	0.00	207	4,786	23.15

S. N.	Commodity/Districts	Ramechhap			Sindhuli			Kavrepalanchowk		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
30	Pointed Gourd	1	5	4.71	-	-	0.00	-	-	0.00
31	Sponge Gourd	29	240	8.29	101	727	7.20	90	1,923	21.29
32	Ridge Gourd	1	9	9.15	-	-	0.00	5	102	20.28
33	Snake Gourd	5	11	2.30	6	40	6.67	55	1,287	23.32
34	Bottle Gourd	46	505	10.97	57	672	11.79	65	1,404	21.53
35	Ash Gourd	1	13	12.34	-	-	0.00	5	102	20.28
36	Balsam Gourd	2	20	9.20	-	-	0.00	10	153	15.26
37	Kakari	2	4	1.72	-	-	0.00	-	-	0.00
38	Kundru	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
39	Chayote	52	757	14.57	6	44	7.33	42	1,019	24.18
40	Watermelon	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
41	Other (Cucurbits)	2	5	2.30	-	-	0.00	25	560	22.32
42	Drumsticks	1	4	3.45	-	-	0.00	-	-	0.00
43	Lettuce	1	1	1.15	-	-	0.00	16	256	15.93
44	Fennel Leaf	4	74	16.62	-	-	0.00	5	132	26.30
45	Coriander Leaf	8	129	16.10	15	34	2.27	72	1,354	18.74
46	Spinach	12	114	9.49	1	11	11.00	36	500	13.83
47	Cress	6	75	12.46	-	-	0.00	29	426	14.64
48	Amaranthus	2	15	7.47	-	-	0.00	40	61	1.53
49	Fenugreek Leaf	2	21	10.35	-	-	0.00	26	419	16.06
50	Swisschard	3	41	13.80	-	-	0.00	5	82	16.26
51	Others (Leafy Veg.)	5	55	11.04	25	140	5.60	23	326	14.14
52	Colocasia	23	245	10.64	30	250	8.33	50	1,272	25.35
53	Yam	12	132	11.01	-	-	0.00	25	636	25.33
54	Elephant Foot Yam	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
55	Other (Tubers)	5	29	5.75	-	-	0.00	20	407	20.28
56	Others(veg.)	15	174	11.56	-	-	0.00	218	3,943	18.11
	Total	1,308	15,858	12.12	3,101	28,811	9.29	9,978	164,138	16.45

तालिका नं. १६ : Fresh vegetables by Districts, fiscal year 2018/19

Area in Hectare, Production in Metric tons, and Yield in metric tons Per Hectare

S.N.	Commodity/Districts	Bhaktapur			Lalitpur			Kathmandu			Nuwakot		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
1	Cauliflower	222	4,665	21.02	623	8,443	13.55	327	6,715	20.54	401	5,306	13.23
2	Cabbage	215	4,768	22.17	730	10,382	14.22	159	3,602	22.65	422	5,592	13.25
3	Broccoli	54	816	15.11	10	107	10.65	22	413	18.76	6	63	10.43
4	Tomato	165	4,195	25.42	184	4,191	22.78	212	10,259	48.39	115	1,523	13.24
5	Radish	189	4,582	24.25	256	5,440	21.23	70	1,792	25.48	453	6,913	15.26
6	Broad Mustard Leaf	268	5,633	20.99	261	4,151	15.88	226	6,000	26.33	138	1,685	12.21
7	Carrot	240	4,557	18.97	125	1,104	8.86	49	961	19.51	20	242	12.12
8	Turnip	0	-	0.00	11	268	24.20	18	275	15.21	18	216	12.01
9	Capsicum	0	-	0.00	62	1,051	17.00	2	34	16.89	22	201	9.13
10	Peas	55	814	17.74	87	1,164	13.31	60	938	15.56	132	1,209	9.16
11	French Beans	0	-	0.00	-	-	0.00	3	57	18.77	16	141	8.84
12	French Beans -Pole Type	141	1,752	12.42	75	1,338	17.75	22	416	18.83	122	1,415	11.60
13	French Beans -BushType	0	-	0.00	84	1,498	17.75	4	88	21.90	4	41	10.35
14	French Beans -Sword Type	110	1,672	15.19	66	883	13.31	5	75	15.02	1	14	14.14
15	Broad Beans	0	-	0.00	2	18	8.87	35	599	17.02	17	172	10.10
16	Asparagus Beans	118	1,285	10.93	17	334	19.52	15	207	13.76	72	889	12.34
17	Cowpea	0	-	0.00	3	27	8.87	25	378	15.06	67	650	9.71
18	Other(Legumes)	0	-	0.00	-	0.00	0.00	15	189	12.51	17	167	9.80
19	Asparagus	39	552	14.08	7	100	14.20	12	152	15.59	7	22	3.17
20	Tree tomato	0	-	0.00	1	9	8.87	8	80	10.01	-	-	0.00

S.N.	Commodity/Districts	Bhaktapur			Lalitpur			Kathmandu			Nuwakot		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
21	Chilli Akabare	0	-	0.00	1	2	1.77	15	161	10.68	10	26	2.76
22	Chilli	53	789	14.81	36	642	17.75	25	409	16.27	72	1,371	19.05
23	Okra	0	-	0.00	13	232	17.75	15	180	11.92	100	1,299	12.99
24	Brinjal	69	1,377	19.85	15	214	14.20	15	260	17.27	42	525	12.50
25	Onion	0	-	0.00	94	1,177	12.46	30	611	20.27	87	1,004	11.54
26	Cucumber	175	3,598	20.52	121	2,988	24.77	213	6,194	29.07	133	2,408	18.11
27	Pumpkin	261	4,804	18.39	72	1,284	17.75	106	2,456	23.28	211	2,757	13.06
28	Squash	0	-	0.00	10	178	17.75	10	189	18.77	58	550	9.49
29	Bitter Gourd	79	1,172	14.76	85	1,382	16.18	25	830	33.04	61	607	9.95
30	Pointed Gourd	0	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
31	Sponge Gourd	86	1,430	16.54	22	321	14.52	30	792	26.28	70	814	11.63
32	Ridge Gourd	0	-	0.00	5	94	18.64	15	396	26.28	3	35	11.78
33	Snake Gourd	19	298	15.63	5	89	17.75	2	50	25.03	7	83	11.83
34	Bottle Gourd	20	345	17.15	13	169	12.97	25	528	21.01	14	191	13.64
35	Ash Gourd	0	-	0.00	-	-	0.00	2	35	17.51	2	24	12.12
36	Balsam Gourd	0	-	0.00	1	12	12.42	-	-	0.00	1	10	10.10
37	Kakari	0	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
38	Kundru	0	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
39	Chayote	12	239	19.81	13	232	17.75	25	535	21.27	15	69	4.58
40	Watermelon	0	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	1	-	0.00
41	Other (Cucurbits)	0	-	0.00	-	-	0.00	15	302	20.02	3	28	9.42
42	Drumsticks	0	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
43	Lettuce	0	-	0.00	-	-	0.00	4	75	18.77	-	-	0.00
44	Fennel Leaf	0	-	0.00	-	-	0.00	2	31	15.64	2	15	7.57

S.N.	Commodity/Districts	Bhaktapur			Lalitpur			Kathmandu			Nuwakot		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
45	Coriander Leaf	55	376	6.80	4	54	13.31	20	289	14.39	25	107	4.28
46	Spinach	71	962	13.48	6	64	10.65	55	567	10.26	17	107	6.30
47	Cress	68	900	13.18	10	134	13.31	85	1,176	13.77	20	124	6.21
48	Amaranthus	0	-	0.00	-	-	0.00	2	25	12.51	2	15	7.57
49	Fenugreek Leaf	0	-	0.00	-	-	0.00	3	24	7.93	3	23	7.74
50	Swisschard	0	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
51	Others (Leafy Veg.)	359	5,720	15.93	-	-	0.00	10	101	10.01	2	19	9.59
52	Colocasia	0	-	0.00	1	9	8.87	40	1,203	29.92	50	911	18.22
53	Yam	0	-	0.00	1	9	8.87	5	138	27.52	26	413	15.88
54	Elephant Foot Yam	0	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	1	15	15.15
55	Other (Tubers)	0	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	2	17	8.58
56	Others(veg.)	78	1,121	14.30	-	-	0.00	10	126	12.51	63	701	11.12
	Total	3225	58,421	18.11	3,136	49,793	15.88	2,097	50,913	24.28	3,153	40,730	12.92

Area in Hectare, Production in Metric tons, and Yield in metric tons Per Hectare

S.N.	Commodity/Districts	Dhading			Makawanpur			Chitwan			Bagmati Province		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
1	Cauliflower	522	8,035	15.39	570	11,612	20.37	450	6,719	14.93	5,898	91,627	15.54
2	Cabbage	611	10,077	16.49	550	11,713	21.30	340	5,281	15.53	5,191	84,874	16.35
3	Broccoli	35	308	8.80	22	403	18.33	225	3,279	14.57	815	8,332	10.22
4	Tomato	786	15,556	19.79	132	3,092	23.43	650	10,121	15.57	5,953	110,896	18.63
5	Radish	280	4,310	15.39	329	7,707	23.43	190	2,985	15.71	3,334	50,781	15.23
6	Broad Mustard Leaf	42	626	14.91	151	3,384	22.41	180	2,602	14.46	2,782	44,862	16.13
7	Carrot	513	3,656	7.13	78	1,271	16.30	150	2,161	14.40	1,377	16,554	12.03
8	Turnip	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	81	1,189	14.77
9	Capsicum	148	1,139	7.70	56	856	15.28	122	1,520	12.46	610	7,766	12.72
10	Peas	513	3,384	6.60	152	1,316	8.66	280	3,488	12.46	1,748	16,985	9.72
11	French Beans	39	343	8.80	4	37	9.17	200	1,869	9.34	397	2,806	7.07
12	French Beans -Pole Type	270	2,375	8.80	68	831	12.22	188	2,732	14.53	1,245	15,355	12.33
13	French Beans -BushType	-	-	0.00	-	-	0.00	10	197	19.72	224	3,630	16.21
14	French Beans - Sword Type	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	260	3,671	14.12
15	Broad Beans	-	-	0.00	3	21	7.13	18	149	8.30	156	1,953	12.53
16	Asparagus Beans	-	-	0.00	10	71	7.13	262	3,536	13.50	698	7,627	10.93
17	Cowpea	-	-	0.00	12	73	6.11	106	880	8.30	340	3,275	9.62
18	Other(Legumes)	-	-	0.00	12	122	10.19	110	1,028	9.34	242	2,666	11.00
19	Asparagus	6	40	6.60	-	-	0.00	-	-	0.00	74	879	11.83
20	Tree tomato	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	39	442	11.30

S.N.	Commodity/Districts	Dhading			Makawanpur			Chitwan			Bagmati Province		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
21	Chilli Akabare	10	77	7.70	-	-	0.00	-	-	0.00	145	956	6.61
22	Chilli	82	361	4.40	153	1,714	11.20	221	2,639	11.94	1,163	12,997	11.17
23	Okra	170	1,682	9.90	118	2,644	22.41	355	4,938	13.91	1,122	14,835	13.23
24	Brinjal	261	3,444	13.19	52	953	18.33	140	1,788	12.77	901	12,508	13.88
25	Onion	175	1,924	10.99	55	784	14.26	7	73	10.38	1,177	14,023	11.92
26	Cucumber	460	7,586	16.49	72	14	0.20	466	7,498	16.09	2,537	42,880	16.90
27	Pumpkin	108	1,781	16.49	12	147	12.22	220	2,741	12.46	1,950	28,799	14.77
28	Squash	96	1,267	13.19	7	64	9.17	201	2,504	12.46	622	8,956	14.40
29	Bitter Gourd	290	3,826	13.19	82	919	11.20	441	6,776	15.36	1,433	22,080	15.41
30	Pointed Gourd	2	15	7.70	-	-	0.00	-	-	0.00	3	21	6.64
31	Sponge Gourd	227	3,245	14.29	45	871	19.35	498	7,237	14.53	1,347	19,139	14.21
32	Ridge Gourd	-	-	0.00	-	-	0.00	75	1,052	14.02	105	1,693	16.10
33	Snake Gourd	85	935	10.99	-	-	0.00	80	997	12.46	277	3,885	14.01
34	Bottle Gourd	357	5,888	16.49	60	1,039	17.32	390	6,275	16.09	1,073	17,298	16.13
35	Ash Gourd	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	21	294	13.92
36	Balsam Gourd	-	-	0.00	30	306	10.19	-	-	0.00	73	683	9.36
37	Kakari	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	2	4	1.72
38	Kundru	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00
39	Chayote	25	610	24.42	29	738	25.46	5	62	12.46	333	5,827	17.51
40	Watermelon	15	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	16	-	0.00
41	Other (Cucurbits)	-	-	0.00	-	-	0.00	53	550	10.38	106	1,478	13.93
42	Drumsticks	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	1	4	3.45
43	Lettuce	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	23	347	15.02

S.N.	Commodity/Districts	Dhading			Makawanpur			Chitwan			Bagmati Province		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
44	Fennel Leaf	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	-	0.00	17	280	16.02
45	Coriander Leaf	35	231	6.60	12	208	17.32	51	556	10.91	326	3,457	10.62
46	Spinach	65	357	5.50	6	55	9.17	10	106	10.59	289	2,902	10.05
47	Cress	45	262	5.80	-	-	0.00	10	104	10.38	284	3,294	11.59
48	Amaranthus	42	243	5.75	-	-	0.00	221	2,524	11.42	319	2,987	9.35
49	Fenugreek Leaf	-	0.00	-	0.00	-	0.00	25	78	3.11	73	637	8.72
50	Swisschard	80	528	6.60	-	-	0.00	-	-	0.00	92	685	7.44
51	Others (Leafy Veg.)	83	548	6.60	-	-	0.00	110	1,176	10.69	619	8,090	13.07
52	Colocasia	125	2,324	18.59	10	175	17.50	176	2,375	13.50	701	10,728	15.31
53	Yam	34	955	28.08	-	-	0.00	25	337	13.50	172	3,045	17.69
54	Elephant Foot Yam	1	22	22.19	-	-	0.00	-	-	0.00	2	37	18.67
55	Other (Tubers)	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	33	502	15.19	
56	Others(veg.)	87	957	10.99	461	6,809	14.77	-	-	0.00	951	14,021	14.74
Total		6,726	88,916	13.22	3,353	59,952	17.88	7,261	100,392	13.90	49,773	735,541	14.78

तालिका नं. १८ : Winter fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19

Area in ha., Production in Mt. and Yield in Mt./ha.

Districts	Apple			Pear			Walnut			Peach			Plum						
	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield			
DOLAKHA	4	3	17	5.67	38	37	476	12.86	4	16	4.00	35	33	251	7.61	43	42		
SINDHUPALCHOK	20	16	120	7.50	133	91	604	6.10	48	24	77	3.21	56	48	351	7.31	46		
RASUWA	87	59	424	7.20	5	5	40	8.00	6	5	19	3.80	5	4	27	6.75	5		
RAMECHAP					64	48	665	13.70	17	5	20	4.00	58	45	380	8.40	38		
SINDHULI					56	53	639	12.00	16	7	26	3.60	4	3	30	10.00	4		
KAVRE					122	99	1,185	12.00	43	27	151	5.60	36	26	212	8.15	40		
BHAKTAPUR					156	135	1,423	10.54	-	-	0.00	54	43	451	10.49	77	69		
LALITPUR					17	12	155	12.92	-	-	0.00	12	9	61	6.78	11	7		
KATHMANDU					147	123	1,176	9.53	4	3	16	4.00	57	24	256	10.70	77	73	
NUWAKOT					57	52	471	9.06	17	7	25	3.57	29	25	197	7.88	12	11	
DHADING					254	243	1,954	8.04	-	-	0.00	1	-	-	0.00	-	-	-	
MAKWANPUR					103	99	1,018	10.28	9	8	24	3.00	25	23	151	6.57	3	3	
CHITWAN						27	17	117	6.88	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	-	
Bagmati Province	111	78	561	7.16	1,178	1,023	9,922	9.70	163	90	373	4.12	369	284	2,368	8.34	355	310	2,627
																		8.47	

Districts	Apricot		Persimmon		Pomegranate		Hog Plum		Kiwi		Total													
	Area	Productive Area	Prodn	Yield	Area	Productive Area	Prodn	Yield	Area	Productive Area	Prodn	Yield	Area	Productive Area	Prodn	Yield								
DOLAKHA	8	6	35	6.30	2	19	9.55	6	4	26	6.50	52.7	50.5	353	7.00	202.2	48.2	384.2	7.97	389	230	1,891	8.23	
SINDHUPALCHOK	5	4	19	4.75	23	17	90	5.29	11	6	41	6.83	374.3	287.2	3,446	12.00	50.2	20.2	160.2	7.93	766	558	5,172	9.27
RASUWA	36	13	115	8.85	-	-	0.00	3	2	16	8.00	2.2	1.2	5	3.80	5.0	-	0.00	155	-	93	674	7.23	
RAMECHAP	101	73	402	5.51	59	47	357	7.60	35	15	76	5.07	60.5	57.7	184	3.20	260.0	75.0	400.0	5.33	691	397	2,730	6.88
SINDHULI	-	-	0.00	1	1	6	6.00	1	1	7	7.00	-	-	-	-	-	-	-	0.00	81	69	736	10.67	
KAVRE	7	4	31	7.75	84	69	651	9.43	13	8	59	7.38	84.2	63.2	632	10.00	15.3	10.3	120.8	11.73	444	336	3,277	9.75
BHAKTAPUR	-	-	0.00	44	37	388	10.49	-	-	0.00	20.2	-	10.2	102	10.00	10.3	5.2	50.5	9.71	361	300	3,137	10.46	
LALITPUR	-	-	0.00	22	16	113	7.06	-	-	0.00	201.2	-	122.0	489	4.01	2.8	0.5	3.8	7.60	266	167	875	5.24	
KATHMANDU	-	-	0.00	28	20	240	12.00	5	4	20	5.00	109.4	82.7	612	7.40	10.3	5.2	50.2	10.00	437	335	2,989	8.93	
NUWAKOT	-	-	0.00	2	18	9.00	26	14	85	6.07	38.1	21.5	220	10.23	9.4	5.2	15.3	2.94	190	138	1,117	8.11		
DHADING	-	-	0.00	-	-	0.00	11	11	65	5.91	-	-	-	-	-	-	0.00	266	254	2,018	7.94			
MAKWANPUR	-	-	0.00	4	3	22	7.33	5	4	23	5.75	11.3	8.2	54	6.59	41.0	25.0	139.0	5.56	201	173	1,463	8.45	
CHITwan	-	-	0.00	-	-	-	-	-	-	0.00	-	-	-	-	-	-	0.00	27	17	117	6.88			
Bagmati Province	156	100	602	6.02	270	214	1,905	8.90	114	66	418	6.33	954.0	704.0	6,095	8.65	604.0	195.0	1,324.0	6.79	4,275	3,065	26,195	8.55

तालिका नं. ३० : Summer fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19

Area in ha., Production in Mt. and Yield in Mt./ha.

District	Mango			Banana			Guava			Papaya			Jackfruit					
	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield		
DOLAKHA	6	5	19	3.80	45	40	287	7.15	11	10	82	8.20	3	3	45	14.88	-	
SINDHUPALCHOK	97	37	185	5.00	141	90	899	9.94	156	94	804	8.55	19	15	144	9.57	41	
RASUWA	9	6	34	5.67	112	30	191	6.34	22	22	183	8.27	5	4	70	17.46	2	
RAMECHAP	126	83	620	7.47	94	86	1,206	14.03	65	46	303	6.59	21	18	256	14.15	72	
SINDHULI	155	106	884	8.34	401	243	2,420	9.98	159	83	726	8.75	16	16	240	14.91	36	
KAVRE	136	48	364	7.55	76	63	941	15.00	86	60	511	8.58	192	21	219	10.36	26	
BHAKTAPUR	-	-	0.00	7	6	51	8.50	6	6	62	10.33	-	-	-	0.00	4	3	
LALITPUR	-	-	0.00	-	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	-	0.00	-	-	-	
KATHMANDU	-	-	0	1	1	7	14.00	14	11	88	8.00	-	-	-	0.00	-	-	
NUWAKOT	174	157	1,165	7.42	231	220	2,685	12.20	19	17	135	7.88	12	11	115	10.42	23	21
DHADING	243	238	1,394	5.85	130	127	1,328	10.46	110	105	781	7.47	19	15	226	14.98	77	55
MAKWANPUR	160	115	939	8.16	103	100	1,340	13.40	23	20	223	11.38	7	6	70	11.69	37	37
CHITWAN	243	117	1,033	8.81	1,510	1,412	26,432	18.72	32	23	211	9.13	32	27	674	24.73	54	46
Bagmati Province	1,348	913	6,638	7.27	2,851	2,418	37,737	15.63	703	496	4,108	8.29	326	137	2,059	15.05	373	309
																	4,104	
																	13.28	

तालिका नं. २१ : Summer fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19
Area in ha., Production in Mt. and Yield in Mt./ha.

District	Area	Pineapple			Litchi			Areca nut			Coconut			Total						
		Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield				
DOLAKHA	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	65	58	433	7.44				
SINDHUPALCHOK	16	16	159	9.94	41	25.5	153	6.00	-	0.00	-	-	0.00	511	313	2,785	8.90			
RASUWA	3	1	25	19.55	-	-	-	-	0.00	-	-	-	0.00	152	65	530	8.17			
RAMECHAP	6	6	101	16.83	17	12	82	6.70	1	2	2.60	2	1	13	13.00	403	315	3,772	11.97	
SINDHULI	179	151	1,509	10.00	411	300	1,503	5.00	-	0.00	-	-	0.00	1,358	924	7,558	8.18			
KARE	-	-	0.00	78	48	276	5.70	-	-	0.00	-	-	0.00	594	261	2,700	10.34			
BHAKTAPUR	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	-	0.00	17	15	153	10.20			
LALITPUR	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	-	0.00	-	-	-	0.00			
KATHMANDU	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	0.00	-	-	-	0.00	15	12	94	8.17			
NUWAKOT	27	25	340	13.50	260	211	1,999	9.47	-	0.00	-	-	0.00	745	662	6,698	10.12			
DHADING	31	29	379	13.30	395	375	3,562	9.50	-	0.00	-	-	0.00	1,005	943	8,303	8.80			
MAKWANPUR	47	46	421	9.20	114	66	415	6.29	-	0.00	-	-	0.00	491	390	3,741	9.59			
CHITWAN	58	51	811	16.10	303	149	1,236	8.30	4	2	5	2.20	4	2	12	5,00	2,239	1,830	30,930	16.90
Bagmati Province	365	325	3,745	11.60	1,620	1,187	9,226	7.77	5	3	7	2.33	6	4	25	7.00	7,596	5,789	67,699	11.69

तालिका नं. २२ : Citrus fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2018/19

Area in ha., Production in Mt. and Yield in Mt./ha.

Districts	Mandarin			Sweet Orange			Lime			Lemon			Others			Total								
	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield	Area	Productive Area	Prod'n	Yield								
DOUAKHA	346	274	2,559	9.34	45	32	250	7.81	36	29	159	5.48	-	-	0.00	37	31	189	6.06	464	366	3,157	8.63	
SINDHUPALCHOK	140	70	678	9.69	35	19	187	9.84	40	25	220	8.80	8	8	70	8.75	4	3	30	10.00	277	125	1,185	9.48
RASUWA	11	10	66	6.60	-	-	102	101	604	5.98	-	-	0.00	-	-	-	-	0.00	113	111	670	6.04		
RAMECHAP	562	179	1,880	10.48	1,360	880	11,493	13.06	105	65	368	5.66	35	25	257	10.28	10	8	85	10.58	2,072	1,158	14,083	12.17
SINDHULI	878	271	3,085	11.38	1,345	725	8,881	12.25	247	60	573	9.55	10	10	145	14.50	-	-	0.00	2,480	1,066	12,684	11.90	
KAVRE	1,210	935	11,660	12.47	75	52	699	13.44	184	138	1,480	10.72	25	-	175	0.00	15	10	90	9.00	1,509	1,135	14,104	12.43
BHAKTAPUR	93	85	970	11.41	15	14	164	11.71	29	19	265	13.95	2	1	6	6.00	2	1	4	4.00	140	119	1,409	11.83
LALITPUR	28	24	269	11.20	5	4	45	11.25	11	7	57	8.20	2	1	5	5.00	-	-	0.00	45	36	377	10.46	
KATHMANDU	30	20	210	10.50	20	9	98	10.89	84	20	165	8.25	11	10	66	6.60	15	10	60	6.00	160	69	599	8.68
NUWAKOT	281	152	1,705	11.22	43	20	230	11.50	149	42	421	10.02	15	14	142	10.14	19	10	65	6.50	507	238	2,563	10.77
DHADING	750	325	3,753	11.55	34	33	432	13.09	121	108	1,009	9.32	26	25	344	13.58	46	41	430	10.44	977	533	5,968	11.20
MARWANPUR	125	73	698	9.56	8	7	68	9.71	437	48	410	8.57	7	7	60	8.12	14	12	96	8.00	591	147	1,333	9.05
CHITWAN	199	110	1,055	9.59	-	-	0.00	49	19	130	6.73	-	-	0.00	-	-	-	0.00	248	129	1,185	9.16		
Bagmati Province	4,652	2,529	28,588	11.31	2,985	1,795	22,547	12.56	1,594	681	5,862	8.61	141	101	1,270	12.53	162	126	1,049	8.33	9,533	5,232	59,317	11.34

तालिका नं. ७३ : Coffee: Area, Production and Yield by Districts , Fiscal Year 2018/19

S.N	Districts	Total Plantation (Ha)	Production (MT) Green Bean	Yield (kg/ha)	Farming Households	Remarks
1	Lalitpur	136	26	191	1015	
2	Makawanpur	31	8	258	815	
3	Nuwakot	184	38	207	1415	
4	Rasuwa	46	12	261	362	
5	Sindhupalchok	134	24	179	1596	
6	Kavre	199	31	156	3270	
7	Dhading	75	13	173	731	
	Total	805	152	188.81	9204	

तालिका नं. १४ : Tea: Area and Production by Districts*, Fiscal Year 2018/19

SN	Districts	Garden		Small Farmers			Total	
		Plantation Area- ha	Production Kg	No. of small Farmers	Plantation Area- ha	Production kg	Plantation Area- ha	Production kg
1	Nuwakot	49	26,400	226	33	17,600	82	44,000
2	Sindhupalchowk	76	19,533	-	-	-	76	19,533
3	Dolkha	26	720	30	17	480	43	1,200
4	Lalitpur	-	-	116	39	8,800	39	8,800
	Total	151	53,613	484	121	31,520	320	85,133

* Source: National Tea and Coffee Board, Nepal

तालिका नं. २४ : Area, Production and yield of Pulses by districts, fiscal year 2018/19

Area in ha., Production in Mt. and Yield in Mt./ha.

Districts	LENTIL			CHICK PEA			PIGEON PEA			BLACK GRAM			GRASS PEA			HORSE GRAM			SOYABEAN			OTHERS +			Total		
	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
DOLAKHA	32	24	0.75	7	6	0.86	6	7	1.17	124	120	0.97	-	-	0.00	12	9	0.75	324	389	1.20	643	600	0.93	1,148	1,155	1.01
SINDHUPALCHOK	245	230	0.94	390	455	1.17	116	107	0.92	1,350	1,674	1.24	-	-	0.00	8	8	1.00	743	901	1.21	380	345	0.91	3,232	3,720	1.15
RASUWA	35	20	0.57	-	0.00	3	2	0.67	135	100	0.74	-	-	0.00	10	8	0.80	75	92	1.23	42	31	0.74	300	253	0.84	
RAMECHAP	12	10	0.83	16	9	0.56	8	9	1.13	173	165	0.95	14	14	1.00	25	20	0.80	362	362	1.00	403	403	1.00	1,013	992	0.98
SINDHULI	480	672	1.40	35	36	1.03	38	37	0.97	312	265	0.85	24	23	0.96	162	190	1.17	440	576	1.31	800	800	1.00	2,291	2,599	1.13
KAVRE	50	56	1.12	45	40	0.89	37	38	1.03	39	45	1.15	-	-	0.00	245	182	0.74	1,480	1,902	1.29	1,545	1,236	0.80	3,441	3,499	1.02
BHAKTAPUR	12	14	1.17	15	14	0.93	-	-	0.00	19	24	1.26	-	-	0.00	-	-	0.00	250	260	1.04	160	142	0.89	456	454	1.00
LALITPUR	12	13	1.11	64	44	0.69	-	-	0.00	75	62	0.83	-	-	0.00	-	-	0.00	225	303	1.35	285	263	0.92	661	685	1.04
KATHMANDU	-	0.00	15	16	1.07	-	-	0.00	34	28	0.82	-	-	0.00	-	-	0.00	245	388	1.58	654	605	0.93	948	1,037	1.09	
NUWAKOT	85	95	1.12	45	40	0.89	7	7	1.00	268	245	0.91	-	-	0.00	7	6	0.86	580	680	1.17	365	302	0.83	1,357	1,375	1.01
DHADING	202	246	1.22	9	6	0.67	-	-	0.00	704	580	0.82	-	-	0.00	9	6	0.67	450	590	1.31	44	28	0.64	1,418	1,456	1.03
MAKWANPUR	290	350	1.21	26	24	0.92	5	5	1.00	355	355	1.00	-	-	0.00	65	52	0.80	1,409	1,902	1.35	250	277	1.11	2,400	2,965	1.24
CHITWAN	4,100	5,043	1.23	12	12	1.00	13	16	1.23	300	287	0.96	-	-	0.00	23	22	0.96	345	379	1.10	545	455	0.83	5,338	6,214	1.16
Subtotal Bagmati Province	5,555	6,773	1.22	679	702	1.03	233	228	0.98	3,888	3,950	1.02	38	37	0.97	566	503	0.89	6,928	8,724	1.26	6,116	5,487	0.90	24,003	26,404	1.10

तालिका नं. ३६ : Major Spice crops by districts, fiscal year 2018/19

Area in Hectare, Production in Metric tones Yield in Metric tones/ha.

Districts	Large Cardamom				Ginger				Garlic				Turmeric				Dry Chili				Grand Total			
	Area	Productive Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production
DOLAKHA	680	250	140	0.56	51	616	12.07	22	165	7.52	10	127	12.66	33	41.91	1.27	796	1090	1.37					
SINDHUPALCHOK	175	84	50	0.595	580	5826	10.04	315	2710	8.6	195	1616	8.29	16	30	1.88	1281	10998	8.59					
RASUWA	6	5	2.5	0.5	208	2366	11.38	106	743	7.01	35	207	5.91	21	90	4.29	375	3409	9.09					
RAMECHAP	104	80	45	0.563	86	1559	18.07	75	265	3.53	45	602	13.38	74	288	3.89	384	2759	7.18					
SINDHULI	26	23	12	0.522	820	11135	13.58	45	240	5.33	480	5023	10.465	0	0	0	0	1345	16398	12.19				
KAVRE	70	67	28	0.418	75	748	9.97	560	4874	8.7	60	615	10.25	630	3300	5.24	1327	9632	7.26					
BHAKTAPUR	2	1	1	1	107	1636	15.26	49	400	8.1633	27	176	6.5185	45	136	3.0222	229	2348	10.25					
LALITPUR	11	3	3	1	120	1300	10.83	12	132	11	10	10	1	2	14	7	147	1459	9.96					
KATHMANDU	4	3	1	0.333	5	100	20	2	15	7.5	3	120	40	5	50	10	18	286	15.89					
NUWAKOT	119	66	46	0.697	345	3795	11	82	556	6.7805	53	449	8.47	63	182	2.89	609	5028	8.26					
DHADING	15	8	0.5	0.063	222	3110	14.01	65	71	1.09	13	99	7.62	100	100	1	408	3381	8.30					
MAKWANPUR	27	10	5	0.5	442	6659	15.07	89	609	6.84	15	147	9.8	3	8	2.67	559	7428	13.29					
CHINTWAN	0	0	0	0	160	1686	10.54	110	604	5.49	67	459	6.85	140	136	0.97	477	2885	6.05					
Bagmati Province Subtotal	1238	600	333	0.56	3221	40536	12.58	1532	11384	7.43	1013	9649	9.53	1132	4376	3.87	7498	67099	8.44					

तालिका नं. ३७ : बागमती प्रदेशको खाद्य वासलात, आ.व. २०७५/७६(२०१८/१९)

खाद्यान्न उत्पादन (मे.ट.)

क्र. सं.	जिल्ला	जनसंख्या	चामल	मके	कोदो	फापर	गाँडु	जौ	उपभोग्य खाद्यान्न	आवश्यक खाद्यान्न	वयत (+)/न्यून (-) खाद्यान्न मे.ट.
१	दोलखा	२०७६८३	५५४४८	१४५९२	३७५४८	८५७	७५२८	४२	३९३९८	३९६६८	(८४६)
२	सिल्पाल्योक	३२०३८९	१११४५	५१५४५	१७००१		६२५१	५०	१०२७७०	६११४४	५१५९६
३	रसुवा	४८२०३	२२६७	५१५२	७२९		११६८	८२	१३३३७	१२०७	१३१
४	रामेछाप	२२५५९४	१५४७३	५४३४५	४४३४	१४	७७७९	२१	८१४६७	४५३४४	३६१२२
५	सिल्पुरी	३२१७३४	२१८२६	६८९०५	११७२	३७१	१४२९०	१६	१२३३७९	६६२७६	५७१०३
६	काभ्रे	४२५१८९	२३८१५	५७७२२	३२६६	४८५	११७८५	१४७	११३२२०	८५४४३	२७७५७
७	भक्तपुर	३३९५१	११०७६	६८९०	१०६		८४९	१	२६५२९	६८१६१	(४१६४०)
८	ललितपुर	५२०१४५	१०३८८	२६८३५	४४७	३७	१३४६	१३	४०६४	१०४५०	(५१८५५)
९	काठमाडौं	१९४१७३६	१४७०२	२११८३	५२३	४	१३८२	१	४३७९५	३१०२४	(३४८५०)
१०	नुवाकोट	३०८७९३	४०१७७	५१२३०	४९१९	१५०	११६५१	४८	१०८१५	६२०८७	४६०८
११	धादिङ	३१४१२४	३४४३५	५०२५०	४९१३		१००७१	८५	११८३४	५५१११	२४६३५
१२	मकवानपुर	४६८०९३	२५०९२	५०१३३	२६०५	१४६	१०९३०	८५	१०८९९१	१४०८७	१४०८
१३	चितवन	६४५६६३	५८१०७	१८३६८	११९०		११३३७	८	११६४८	११६८५४	(११२७१७)
	बागमती प्रदेश	६१५५६२४	२१०४६६	५१३१५७	४३१५८	२०६४	१३१३४३	६०६	११११११	१२१८६१	१११०३५

तालिका नं. ३८ : कार्यप्रकृति अनुसार सहकारी विवरण, आ.व. २०७६/७७

क्र. सं.	जिला	वयस्त तथा ऋण	वहउद्देश्यीय	कृषि	दुध	उपभोक्ता	विद्युत	तथा फलकूल	तरकारी चिया	कफि	जडिभुटी	मौरीपालन	संचार	स्वास्थ्य	जुनार	अन्य	जम्मा
१	चितवन	२११	१०	१३६	१४३	८	०	१४	०	०	३	८	५	०	०	३६	६०४
२	सिन्धुली	१४२	३७	६४	६६	७६	७	८	०	०	५५	६	३	०	३२	२४	५०६
३	चम्पापा	२०२	२२	१३६	४	१६	३	५	०	०	०	०	४	६	१२	४	४६४
४	दोलखा	१५७	३८	२००	१०	३७	८	३	०	४	०	१२	२	४	०	१६	५१८
५	सिन्धुपाल्चोक	२४३	५८	१६७	१६७	१६७	६	३	०	१२	६	०	१२	०	०	८	४४०
६	कुपाकोट	१४	८८	२२१	७	१२	०	१	०	१२	०	०	०	३	०	१८	४४४
७	स्मिता	२४	६६	६०	०	१	१	०	०	०	२	०	०	०	०	३	१६४
८	आदिक	८७	४१	१२८	१२८	१२८	१	१	०	१	०	१	३	०	०	७	४९६
९	काठमाडौं	२११०	५३७	१५८	१४८	१४८	२	१	१	०	१	१	१	१	१	१	३६२
१०	ललितपुर	५७५	२७८	१२०	५०	२६	१	१०	१०	१०	१२	४	१०	१०	१०	१०	१५३
११	भक्तपुर	४७३	३०	८१	२३	१०	०	०	०	०	१२	०	१	१	१	१	३६२
१२	काल्प	५३७	१६३	३४४	२७१	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१४९५
१३	मकानपुर	२०९	६३	१६७	५४	१६७	१६७	१६७	१६७	१६७	१६७	१६७	१६७	१६७	१६७	१६७	१६७
	जम्मा	६०७१	१४९२	२३०१	७७३	२६७	५६	५४	५४	५४	५४	५४	५४	५४	५४	५४	५४
	प्रतिशत	५.२.४	१२.९	११.९	२.३	०.४	०.७	०.६	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५

तालिका नं. २५ : भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकार
भित्र सञ्चालनमा रहेका सहकारी संस्थाको विवरण, आ.व. २०७६/७७

क्र.स.	जिल्ला	वचत तथा ऋण	वहुउद्देश्यीय	कृषि	दुध	संचार	अन्य	जम्मा
१	चितवन	५३	१७	५	१२		१३	१००
२	सिन्धुली	८	२	४		२	७	२३
३	रामेछाप	२८	५	२२			६	६१
४	दोलखा	३९	१८	११	३		२३	९४
५	सिन्धुपाल्चोक	७	६	२	४		५	२४
६	नुवाकोट	२३	३५	४९	६		१६	१२९
७	रसुवा	१२	७	१५			३	३७
८	धादिङ	४३	२३	३२	३		१७	११८
९	काठमाण्डौ	१२६	३१२	३५	३		४९	१३२५
१०	ललितपुर	१७८	१६५	२०	६		५९	४२८
११	भक्तपुर	१०	१८	१९	१		२	१३०
१२	काभ्रे	५७	२५	६	२		१०	१००
१३	मकवानपुर	३३	१३	१२	१		३	६२
	जम्मा	१४९७	६४६	२३२	४१	२	२१३	२६३१

तालिका नं. ३० : भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सहकारी महाशाखा, हेटौडामा दर्ता भएका सहकारी संस्थाको विवरण

सि.नं.	दर्ता नं.	मिति	सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	संचालक समिति सदस्य संख्या	शेयर पुँजी
१.	बा ०००१	२०७७/४/१३	श्री बागमती प्रदेश सहकारी संघ लि.	विजुली बजार, काठमाडौं	१५	८३,०००/-
२.	बा ०००२	२०७७/४/१३	श्री बागमती प्रदेश बचत तथा ऋण संघ लि.	बनेपा न.पा. , काप्रे	१७	३,५५,०००/-
३.	बा ०००३	२०७७/४/१३	श्री बागमती प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि.	सानेपा, ललितपुर	१५	२,८६,०००/-
४.	बा ०००४	२०७७/६/१५	श्री रामेछाप जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	मन्थली - १, रामेछाप	७	२९,८५०/-
५.	बा ०००५	२०७७/६/१५	श्री नुवाकोट जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	विदुर - ४, नुवाकोट	९	१८,७००/-
६.	बा ०००६	२०७७/६/१८	श्री आधुनिक कृषि सहकारी सं.था लि.	कमलामाई - ४, सिन्धुली	७	३४,००,०००/-
७.	बा ०००७	२०७७/६/२६	श्री शिक्षक कल्याण बचत तथा ऋण स.स.लि.	हेटौडा - २, मकवानपुर	७	१,९२,०००/-

सन्दर्भ सामग्री

- प्रदेश नं. ३ मा सहकारी तथा गरिबी वस्तुस्थिति, तथ्याङ्क र विश्लेषण, २०७५, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, प्रदेश नं. ३, हेटौडा, मकवानपुर।
- प्रादेशिक मन्त्रालयको गठन, वर्तमान अवस्था र प्रतिबद्धता, २०७५, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, प्रदेश नं. ३, हेटौडा, मकवानपुर।
- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व. २०७५/०७६, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, प्रदेश नं. ३, हेटौडा, मकवानपुर।
- Public- Private Dialogue on Agriculture and Livestock Development in Province 3, Nepal, Ministry of Land Management, Agriculture and Cooperatives
- <https://www.moald.gov.np/publication/Agriculture%20statistics>

प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

बागमती प्रदेश, हेटौडा

मकवानपुर, नेपाल

सम्पर्क नं. ०१७-५२५६८४२ | ५२५५८५४

ईमेल : molmacbagamati@gmail.com

website : <http://molmac.bagamati.gov.np>